

บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

รายงานผู้สอบบัญชีและงบการเงิน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอ ผู้ถือหุ้น บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเฉพาะกิจการ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะกิจการ และงบกระแสเงินสดรวมและงบกระแสเงินสดเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินรวมของบริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ผลการดำเนินงานรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ และกระแสเงินสดรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบที่ได้กล่าวไว้ในส่วนของความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในรายงานของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ด้วยการปฏิบัติงานของข้าพเจ้าได้รวมถึงวิธีการตรวจสอบที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผลของวิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมวิธีการตรวจสอบสำหรับเรื่องเหล่านี้ด้วยได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวม

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ต่อ) -2-

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (ต่อ)

ข้าพเจ้าได้กำหนดเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ พร้อมทั้งวิธีการตรวจสอบสำหรับแต่ละเรื่องดังต่อไปนี้

การรับรู้รายการจากธุรกิจไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์

กลุ่มบริษัท ดำเนินธุรกิจในการโครงการไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศหลากหลายรูปแบบ ซึ่งมีการทำสัญญาและข้อตกลงที่แตกต่างกันตามลักษณะและเงื่อนไขการดำเนินการ ผู้บริหารของกลุ่มบริษัทจึงต้องใช้ดุลยพินิจอย่างมากในการพิจารณาการรับรู้รายการที่เกี่ยวข้องกับสัญญาจากการดำเนินธุรกิจให้ถูกต้องตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

วิธีการตรวจสอบที่สำคัญของข้าพเจ้า คือ

- สอบถามผู้บริหารถึงรูปแบบการดำเนินธุรกิจโครงการไฟฟ้าพลังงานต่าง ๆ ของกลุ่มบริษัทเพื่อทำความเข้าใจลักษณะของรายการที่เกี่ยวข้อง
- อ่านสัญญาต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาของสัญญาที่กลุ่มบริษัททำกับแต่ละหน่วยงาน
- ประเมินความเหมาะสมและถูกต้องของการรับรู้รายการที่เกี่ยวข้องในสัญญา
- สุ่มทดสอบรายการที่เกี่ยวข้องในสัญญาของโครงการที่เกิดขึ้นระหว่างปีเพื่อตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการบันทึกรายการ
- สอบทานการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

การซื้อขายธุรกิจ

กลุ่มบริษัท ได้เข้าซื้อธุรกิจในกลุ่มพลังงานทดแทนอย่างต่อเนื่องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งการบันทึกบัญชีตามวิธีซื้อสำหรับการรวมธุรกิจมีความซับซ้อนในเรื่องของสัญญาต่าง ๆ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องและนโยบายบัญชีที่แตกต่างกันซึ่งผู้บริหารต้องทำความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวและต้องใช้ดุลยพินิจเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งกำหนดให้กลุ่มบริษัทต้องทำการประเมินมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมารวมถึงสิ่งตอบแทนในการซื้อ อันเนื่องมาจากความมีสาระสำคัญของรายการและเกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจที่สำคัญและมีความซับซ้อนในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมา ข้าพเจ้าจึงพิจารณาว่าการบัญชีสำหรับการรวมธุรกิจเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

วิธีการตรวจสอบที่สำคัญของข้าพเจ้า คือ

- สอบถามฝ่ายบริหารถึงลักษณะและวัตถุประสงค์ในการเข้าทำรายการซื้อขายหุ้น
- อ่านสัญญาซื้อขายธุรกิจและรายงานการวิเคราะห์การรวมธุรกิจซึ่งจัดทำโดยกลุ่มบริษัทเพื่อทำความเข้าใจถึงข้อกำหนดและเงื่อนไขที่สำคัญ
- ประเมินความเหมาะสมในการระบุสินทรัพย์ที่ได้มาและหนี้สินที่รับมาทั้งหมดรวมถึงสิ่งตอบแทนในการซื้อซึ่งจัดทำโดยกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของข้อสมมติฐานและวิธีการวัดมูลค่าที่ใช้ในการประเมินมูลค่า โดยมีข้อมูลจากรายงานของที่ปรึกษาทางการเงินอิสระซึ่งแสดงความเหมาะสมของมูลค่าหุ้น
- สอบทานการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ต่อ) -3-

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เห็น

ข้าพเจ้าขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 41 ว่า ในปี 2559 บริษัทฯ และบริษัทย่อยในประเทศญี่ปุ่น ได้ถูกฟ้องร้องในคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ และมีการเจรจาเพื่อระงับข้อพิพาททางคดีประนีประนอมยอมความกับโจทก์ผู้ฟ้องโดยสามารถเจรจาตกลงกันได้และได้มีการยื่นคำร้องขอถอนฟ้องคดีต่อศาล ทั้งนี้โจทก์และจำเลยได้ตกลงที่จะให้ความร่วมมือสนับสนุนในการประกอบการซึ่งกันและกัน โดยบริษัทฯ ตกลงที่จะว่าจ้างบริษัทย่อยของโจทก์ในประเทศญี่ปุ่นในการจัดทำสัญญาพัฒนาโครงการเป็นจำนวนเงิน 270 ล้านบาท ซึ่งได้มีการบันทึกบัญชีและเปิดเผยข้อมูลไว้ในงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 ของบริษัทฯ แล้ว ในการตรวจสอบงบการเงินประจำปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ของบริษัทฯ ข้าพเจ้าได้รับทราบข้อมูลที่สำคัญซึ่งไม่เคยเปิดเผยมาก่อนเพิ่มเติมจากประธานกรรมการของบริษัทฯ เป็นลายลักษณ์อักษรเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2561 ว่านอกจากข้อตกลงเพื่อระงับข้อพิพาททางคดีดังกล่าวข้างต้นแล้ว บริษัทฯ ยังมีภาระผูกพันต้องจัดหาโรงไฟฟ้าอื่นๆ ที่มีกำลังการผลิตไม่ต่ำกว่า 12 เมกะวัตต์ มาขายให้กับโจทก์หรือบริษัทย่อยของโจทก์ภายในวันที่ 15 ธันวาคม 2560 หากไม่สามารถดำเนินการได้ บริษัทฯ ต้องจ่ายค่าเสียหายให้แก่โจทก์เป็นเงิน 690 ล้านบาทหรือประมาณ 197.26 ล้านบาท ในระหว่างการเจรจาประนีประนอมยอมความ บริษัทฯ ได้เจรจากับผู้ขายโรงไฟฟ้าในประเทศญี่ปุ่นให้จัดหาโรงไฟฟ้าอื่นมาขายให้แก่โจทก์ตามที่โจทก์เสนอ โดยผู้ขายยินยอมที่จะจัดหาโรงไฟฟ้าอื่นมาขายให้กับโจทก์ตามที่โจทก์เสนอ และยินยอมที่จะรับผิดชอบในความเสียหายทั้งปวงที่อาจมีขึ้น ประธานกรรมการยังชี้แจงอีกว่า เนื่องจากบริษัทฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่ารายการดังกล่าวไม่ได้เกิดภาระใดๆ เพิ่มขึ้นแก่บริษัทฯ บริษัทฯ เป็นเสมือนหนึ่งคนกลางในการดำเนินการตามข้อตกลงดังกล่าว ประกอบกับในข้อสัญญามีบทกำหนดเกี่ยวกับการห้ามเปิดเผยข้อมูล บริษัทฯ จึงไม่ได้ทำการเปิดเผยรายการดังกล่าวในงบการเงินงวดที่ทำการตกลงประนีประนอมยอมความ ทั้งนี้ ข้าพเจ้าได้แจ้งการไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวแก่คณะกรรมการตรวจสอบแล้วในการประชุมร่วมกับคณะกรรมการตรวจสอบเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2561

จากการตรวจสอบงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 พบว่า บริษัทฯ ได้มีการจ่ายค่าเสียหายแก่โจทก์เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2560 เนื่องจากเมื่อครบกำหนดเวลาตามข้อตกลง บริษัทฯ ไม่สามารถดำเนินการให้มีการจัดหาโรงไฟฟ้าอื่นๆ มาขายให้กับโจทก์ และบริษัทฯ ได้มีการเรียกค่าเสียหายจำนวน 690 ล้านบาทต่อจากบริษัทผู้ขายโครงการ และได้ทยอยรับเงินจากบริษัทผู้ขายดังกล่าวในเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ 2561 ครบแล้วทั้งจำนวน

ข้าพเจ้าขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 43 ว่า งบการเงินรวมของบริษัทฯ โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 (ปรับปรุงใหม่) ที่ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีอื่นในสำนักงานเดียวกัน ซึ่งนำมาแสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบ ได้มีการแก้ไขและออกใหม่ตามรายงานของผู้สอบบัญชี ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2560 (ยกเว้นเหตุการณ์ที่กล่าวไว้ในวรรคข้อมูลและเหตุการณ์ที่เห็น ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2560)

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ต่อ) -4-

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วยข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัท แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานนั้น ซึ่งคาดว่ารายงานประจำปีจะถูกจัดเตรียมให้ข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของข้าพเจ้าต่อการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการดังกล่าว ไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ คือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือไม่ หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัทตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว หากข้าพเจ้าสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะสื่อสารเรื่องดังกล่าวให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลทราบเพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขข้อมูลที่แสดงขัดต่อข้อเท็จจริงที่เหมาะสมต่อไป

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง (ตามความเหมาะสม) และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องอีกต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ต่อ) -5-

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่า การปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาดเนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้ และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร
- สรุปร่วมกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปร่วมว่าความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้บริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (ต่อ) -6-

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ (ต่อ)

- ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มบริษัทหรือกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นตามงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่างๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขต และช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ไดวางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ รวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลแล้วข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมด ตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่อง que สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญมากที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ในรายงานของผู้สอบบัญชีเว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับไม่ให้เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่า ไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้า เพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ต่อส่วนได้เสียสาธารณะจากการสื่อสารดังกล่าว

ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้ คือ นางสาวชวนา วิวัฒน์พนชาติ

(นางสาวชวนา วิวัฒน์พนชาติ)

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4712

บริษัท สำนักงานพีดีเอสวี จำกัด
8/4 ชั้น 1, 3 ซอยวิภาวดีรังสิต 44
เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2561

บริษัท โรงพยาบาลวัดโพนทอง จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

		หน่วย : บาท				
		งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		ณ วันที่				
	ณ วันที่	31 ธันวาคม 2559	ณ วันที่		ณ วันที่	ณ วันที่
หมายเหตุ	31 ธันวาคม 2560	(ปรับปรุงใหม่)	1 มกราคม 2559		31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2559
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	6	159,060,091.75	439,461,620.55	38,934,342.50	6,559,536.91	9,299,972.65
เงินลงทุนชั่วคราว	7	27,010,297.81	1,984,913,979.84	60,924,047.09	-	584,785,800.57
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น - สุทธิ	5.2 และ 8	476,579,482.49	366,597,586.49	228,145,886.00	378,532,493.01	175,191,802.34
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย	5.2	-	-	-	1,270,077,591.40	-
ส่วนของสินทรัพย์ที่ครบกำหนดรับชำระภายในหนึ่งปี						
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทร่วมทางอ้อม	5.2	75,776,000.00	-	-	-	-
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน	9	2,180,754.03	2,317,449.28	2,140,621.71	2,168,405.39	2,300,063.72
สินค้างเหลือ - สุทธิ	10	88,517,269.73	60,505,528.38	64,145,018.87	88,517,269.73	59,898,314.40
งานระหว่างก่อสร้าง - สัญญาเข้าทางการเงิน	11	101,040,489.05	-	-	-	-
งานระหว่างก่อสร้าง - สัญญาบริการติดตั้ง		712,320.00	-	-	-	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		35,156,265.38	386,903,020.31	5,205,033.94	161,478.66	494,558.36
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		966,032,970.24	3,240,699,184.85	399,494,950.11	1,746,016,775.10	831,970,512.04
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน	12	128,679,670.66	-	-	-	-
เงินลงทุนระยะยาว		421,850.00	371,600.00	326,520.00	421,850.00	371,600.00
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	13	-	-	-	1,049,960,920.00	1,049,960,920.00
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	14	3,356,843,772.73	-	-	-	-
เงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน	15	-	507,391,683.23	-	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่พนักงาน - สุทธิ	9	1,915,274.65	2,636,266.67	2,582,395.58	1,915,274.65	2,636,266.67
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	16	3,282,614,057.16	2,668,833,193.81	1,674,475,463.52	279,836,776.82	263,768,675.95
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	17	614,542,503.72	477,522,760.69	469,464,264.80	-	-
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	18.1	6,199,212.60	4,837,027.14	7,916,372.02	5,697,266.62	4,607,303.69
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	19	121,351,771.50	28,087,128.69	24,277,900.36	11,371,110.05	11,351,154.21
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		7,512,568,113.02	3,689,679,660.23	2,179,042,916.28	1,349,203,198.14	1,332,695,920.52
รวมสินทรัพย์		8,478,601,083.26	6,930,378,845.08	2,578,537,866.39	3,095,219,973.24	2,164,666,432.56

บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

		หน่วย : บาท				
		งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		ณ วันที่		ณ วันที่	ณ วันที่	ณ วันที่
หมายเหตุ	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2559 (ปรับปรุงใหม่)	1 มกราคม 2559	31 ธันวาคม 2560	31 ธันวาคม 2559	
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	20	291,000,877.90	119,496,017.43	82,130,089.99	273,908,486.38	54,501,293.43
ตั๋วแลกเงินขายลด	21	380,000,000.00	490,000,000.00	-	380,000,000.00	490,000,000.00
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	5.2 และ 22	187,890,657.43	148,496,847.01	39,915,535.28	23,473,828.83	23,927,547.38
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลและบริษัทอื่น	23	128,896,286.53	-	-	-	-
เงินกู้ยืมระยะสั้น	5.2	30,000,000.00	-	-	30,000,000.00	-
ส่วนของหนี้สินที่ครบกำหนดจ่ายชำระภายในหนึ่งปี						
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	24	226,159,174.80	836,705,646.78	174,737,855.58	8,250,000.00	34,200,000.00
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน		-	33,424.92	401,100.00	-	-
ประมาณการหนี้สินหมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน	26	196,507.00	177,348.00	-	82,049.00	177,348.00
ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย		10,219,985.80	91,544.00	-	-	-
เงินปันผลค้างจ่าย		962,402.06	2,219,772.22	1,990,503.40	951,747.82	2,170,866.92
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		26,001,833.21	19,191,486.23	11,341,859.77	12,202,395.26	9,922,752.95
รวมหนี้สินหมุนเวียน		1,281,327,724.73	1,616,412,086.59	310,516,944.02	728,868,507.29	614,899,808.68
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน - สุทธิ	24	1,412,611,479.18	632,495,893.22	814,161,620.00	3,000,000.00	2,250,000.00
หุ้นกู้	25	3,234,100,000.00	2,418,700,000.00	-	815,400,000.00	-
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน - สุทธิ		-	-	33,424.92	-	-
ประมาณการหนี้สินไม่หมุนเวียนสำหรับผลประโยชน์พนักงาน - สุทธิ	26	29,166,107.00	25,302,683.00	26,631,245.18	26,469,669.00	23,242,134.00
ค่าเผื่อหนี้สินจากภาระค่าประกัน	27	46,213,539.72	46,213,539.72	46,213,539.72	46,213,539.72	46,213,539.72
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		1,235,000.00	-	-	-	-
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		4,723,326,125.90	3,122,712,115.94	887,039,829.82	891,083,208.72	71,705,673.72
รวมหนี้สิน		6,004,653,850.63	4,739,124,202.53	1,197,556,773.84	1,619,951,716.01	686,605,482.40
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
ทุนเรือนหุ้น	28					
ทุนจดทะเบียน						
หุ้นสามัญ 937,716,283 หุ้น ในปี 2560 และ						
861,283,589 หุ้น ในปี 2559 มูลค่าหุ้นละ 1.00 บาท		937,716,283.00	861,283,589.00	736,140,807.00	937,716,283.00	861,283,589.00
ทุนที่ออกและเรียกชำระเต็มมูลค่าแล้ว						
หุ้นสามัญ 836,030,770 หุ้น ในปี 2560 และ						
765,585,412 หุ้น ในปี 2559 มูลค่าหุ้นละ 1.00 บาท		836,030,770.00	765,585,412.00	736,140,807.00	836,030,770.00	765,585,412.00
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	29	371,118,936.72	370,999,870.41	370,999,870.41	371,118,936.72	370,999,870.41
กำไรสะสม						
จัดสรรแล้ว						
สำรองตามกฎหมาย	30	83,603,077.00	76,558,541.00	73,614,080.00	83,603,077.00	76,558,541.00
ที่ยังไม่ได้จัดสรร		317,588,294.51	242,817,783.83	243,926,043.79	184,515,473.51	264,917,126.75
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น		500,436,174.50	440,257,329.98	(42,275,300.92)	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่		2,108,777,252.73	1,896,218,937.22	1,382,405,500.28	1,475,268,257.23	1,478,060,950.16
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		365,169,979.90	295,035,705.33	(1,424,407.73)	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		2,473,947,232.63	2,191,254,642.55	1,380,981,092.55	1,475,268,257.23	1,478,060,950.16
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		8,478,601,083.26	6,930,378,845.08	2,578,537,866.39	3,095,219,973.24	2,164,666,432.56

บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : บาท

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		ปี 2559			
หมายเหตุ		ปี 2560	(ปรับปรุงใหม่)	ปี 2560	ปี 2559
รายได้					
รายได้จากการขายและบริการ	5.1	710,288,039.64	626,175,307.64	444,926,538.57	512,172,607.91
รายได้อื่น					
รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาล		220,588,936.00	229,035,048.00	-	-
ดอกเบี้ยรับ	5.1	7,212,632.29	1,233,841.97	39,138,562.22	2,294,307.41
รายได้เงินปันผล	5.1	-	-	9,000.00	62,999,997.20
อื่นๆ	5.1	24,541,681.06	24,691,963.06	14,306,036.36	16,005,785.13
รวมรายได้		962,631,288.99	881,136,160.67	498,380,137.15	593,472,697.65
ค่าใช้จ่าย					
ต้นทุนขายและบริการ	5.1	510,136,554.48	468,807,547.63	332,066,499.71	384,768,608.62
ต้นทุนในการจัดจำหน่าย		12,260,254.85	10,242,852.62	12,260,254.85	10,212,702.62
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร		171,578,693.31	137,345,465.94	42,738,339.46	31,829,509.18
ต้นทุนทางการเงิน		208,749,616.83	110,397,084.10	46,653,997.86	18,462,305.19
รวมค่าใช้จ่าย		902,725,119.47	726,792,950.29	433,719,091.88	445,273,125.61
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	14	196,234,099.98	-	-	-
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน	15	-	(2,031,316.77)	-	-
กำไรก่อนภาษีเงินได้		256,140,269.50	152,311,893.61	64,661,045.27	148,199,572.04
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	18.3.1	(22,749,090.44)	(16,577,199.26)	(13,073,707.57)	(16,418,790.23)
กำไรสุทธิสำหรับปี		233,391,179.06	135,734,694.35	51,587,337.70	131,780,781.81
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น					
รายการที่จะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง :					
ผลต่างจากการแปลงค่าบบการเงินในหน่วยงานต่างประเทศ		60,178,844.52	32,532,630.90	-	-
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง :					
ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของผลประโยชน์พนักงาน					
ที่กำหนดไว้ - สุทธิจากภาษีเงินได้	18.3.2	-	3,232,023.35	-	3,267,897.73
รวมกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี - สุทธิจากภาษี		60,178,844.52	35,764,654.25	-	3,267,897.73
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		293,570,023.58	171,499,348.60	51,587,337.70	135,048,679.54
การแบ่งกำไร					
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่		207,185,477.65	118,742,274.93		
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		26,205,701.41	16,992,419.42		
กำไรสุทธิสำหรับปี		233,391,179.06	135,734,694.35		
การแบ่งกำไรเบ็ดเสร็จรวม					
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่		267,364,322.17	154,506,929.18		
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		26,205,701.41	16,992,419.42		
กำไรเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		293,570,023.58	171,499,348.60		
กำไรต่อหุ้น					
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน					
กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่	34	0.26	0.16	0.07	0.17

บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : บาท													
งบการเงินรวม													
ส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่													
หมายเหตุ	กำไรสะสม					องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น							
	ทุนเรือนหุ้นที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่า หุ้นสามัญ	ส่วนเกินมูลค่า หุ้นหุ้นซื้อคืน	จัดสรรแล้ว		การแปลงค่า งบการเงิน ในหน่วยงาน ต่างประเทศ	ส่วนเกินทุน(ขาดทุน) จากการเปลี่ยนแปลง สัดส่วนการถือหุ้นใน บริษัทย่อย	ส่วนเกินทุน มูลค่าหุ้น ของบริษัทย่อย	รวม องค์ประกอบอื่น ของส่วนของผู้ถือหุ้น	รวม ส่วนของผู้ถือหุ้น ของบริษัทใหญ่	ส่วนได้เสียที่ไม่มี อำนาจควบคุม	รวม	ส่วนของผู้ถือหุ้น
				สำรอง ตามกฎหมาย	ยังไม่ได้จัดสรร								
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	736,140,807.00	364,982,731.51	6,017,138.90	73,614,080.00	243,926,043.79	(15,263,729.40)	(27,011,571.52)	-	(42,275,300.92)	1,382,405,500.28	(1,424,407.73)	1,380,981,092.55	
รายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น													
เงินทุนที่ได้รับจากผู้ถือหุ้นและการจัดสรรส่วนทุนให้ผู้ถือหุ้น :													
การออกหุ้นของบริษัทย่อย	-	-	-	-	-	-	-	450,000,000.00	450,000,000.00	450,000,000.00	300,500,010.00	750,500,010.00	
เงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นของบริษัท	29,444,605.00	-	-	-	(120,138,097.24)	-	-	-	-	(90,693,492.24)	-	(90,693,492.24)	
รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น	29,444,605.00	-	-	-	(120,138,097.24)	-	-	450,000,000.00	450,000,000.00	359,306,507.76	300,500,010.00	659,806,517.76	
การเปลี่ยนแปลงในส่วนได้เสียในบริษัทย่อย :													
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อยลดลง													
จากเงินปันผลของบริษัทย่อย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(21,032,316.36)	(21,032,316.36)	
รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น (ปรับปรุงใหม่)	29,444,605.00	-	-	-	(120,138,097.24)	-	-	450,000,000.00	450,000,000.00	359,306,507.76	279,467,693.64	638,774,201.40	
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จสำหรับปี													
กำไร	-	-	-	-	118,742,274.93	-	-	-	-	118,742,274.93	16,992,419.42	135,734,694.35	
กำไรเบ็ดเสร็จอื่น	-	-	-	-	3,232,023.35	32,532,630.90	-	-	32,532,630.90	35,764,654.25	-	35,764,654.25	
รวมกำไรเบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	-	-	-	121,974,298.28	32,532,630.90	-	-	32,532,630.90	154,506,929.18	16,992,419.42	171,499,348.60	
จัดสรรเป็นสำรองตามกฎหมาย	-	-	-	2,944,461.00	(2,944,461.00)	-	-	-	-	-	-	-	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 (ปรับปรุงใหม่)	765,585,412.00	364,982,731.51	6,017,138.90	76,558,541.00	242,817,783.83	17,268,901.50	(27,011,571.52)	450,000,000.00	440,257,329.98	1,896,218,937.22	295,035,705.33	2,191,254,642.55	
รายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น													
เงินทุนที่ได้รับจากผู้ถือหุ้นและการจัดสรรส่วนทุนให้ผู้ถือหุ้น :													
จำหน่ายหุ้นจากการใช้ใบสำคัญแสดงสิทธิ	15,776.00	119,066.31	-	-	-	-	-	-	-	134,842.31	-	134,842.31	
จ่ายปันผลให้ผู้ถือหุ้นของบริษัท	70,429,582.00	-	-	-	(124,944,454.94)	-	-	-	-	(54,514,872.94)	-	(54,514,872.94)	
รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น	70,445,358.00	119,066.31	-	-	(124,944,454.94)	-	-	-	-	(54,380,030.63)	-	(54,380,030.63)	
การเปลี่ยนแปลงในส่วนได้เสียในบริษัทย่อย :													
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อยเพิ่มขึ้น(ลดลง)													
จากการลงทุนของบริษัทย่อย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43,954,977.40	43,954,977.40	
จากเงินปันผลของบริษัทย่อย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(26,404.24)	(26,404.24)	
โอนกลับกำไรสะสมจากการขายเงินลงทุน	-	-	-	-	(425,976.03)	-	-	-	-	(425,976.03)	-	(425,976.03)	
รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น	70,445,358.00	119,066.31	-	-	(125,370,430.97)	-	-	-	-	(54,806,006.66)	43,928,573.16	(10,877,433.50)	
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จสำหรับปี													
กำไร	-	-	-	-	207,185,477.65	-	-	-	-	207,185,477.65	26,205,701.41	233,391,179.06	
กำไรเบ็ดเสร็จอื่น	-	-	-	-	-	60,178,844.52	-	-	60,178,844.52	60,178,844.52	-	60,178,844.52	
รวมกำไรเบ็ดเสร็จสำหรับปี	-	-	-	-	207,185,477.65	60,178,844.52	-	-	60,178,844.52	267,364,322.17	26,205,701.41	293,570,023.58	
จัดสรรเป็นสำรองตามกฎหมาย	-	-	-	7,044,536.00	(7,044,536.00)	-	-	-	-	-	-	-	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25560	836,030,770.00	365,101,797.82	6,017,138.90	83,603,077.00	317,588,294.51	77,447,746.02	(27,011,571.52)	450,000,000.00	500,436,174.50	2,108,777,252.73	365,169,979.90	2,473,947,232.63	

บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : บาท						
งบการเงินเฉพาะกิจการ						
หมายเหตุ	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและ ชำระแล้ว	ส่วนเกิน มูลค่า หุ้นสามัญ	ส่วนเกิน มูลค่า หุ้นทุนซื้อคืน	กำไรสะสม		รวม ส่วนของผู้ถือหุ้น
				จัดสรรแล้ว สำรอง	ยังไม่ได้จัดสรร	
				ตามกฎหมาย		
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	736,140,807.00	364,982,731.51	6,017,138.90	73,614,080.00	252,951,005.45	1,433,705,762.86
รายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น						
เงินทุนที่ได้รับจากผู้ถือหุ้นและการจัดสรรส่วนทุนให้ผู้ถือหุ้น :						
เงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นของบริษัท	28 และ 31	29,444,605.00	-	-	(120,138,097.24)	(90,693,492.24)
กำไรเบ็ดเสร็จสำหรับปี						
กำไร		-	-	-	131,780,781.81	131,780,781.81
กำไรเบ็ดเสร็จอื่น		-	-	-	3,267,897.73	3,267,897.73
รวมกำไรเบ็ดเสร็จสำหรับปี		-	-	-	135,048,679.54	135,048,679.54
จัดสรรเป็นสำรองตามกฎหมาย		-	-	2,944,461.00	(2,944,461.00)	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	765,585,412.00	364,982,731.51	6,017,138.90	76,558,541.00	264,917,126.75	1,478,060,950.16
รายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น						
เงินทุนที่ได้รับจากผู้ถือหุ้นและการจัดสรรส่วนทุนให้ผู้ถือหุ้น :						
จำหน่ายหุ้นจากการใช้ใบสำคัญแสดงสิทธิ	28 และ 31	15,776.00	119,066.31	-	-	134,842.31
เงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นของบริษัท	28 และ 31	70,429,582.00	-	-	(124,944,454.94)	(54,514,872.94)
รวมรายการกับผู้ถือหุ้นที่บันทึกโดยตรงเข้าส่วนของผู้ถือหุ้น		70,445,358.00	119,066.31	-	(124,944,454.94)	(54,380,030.63)
กำไรเบ็ดเสร็จสำหรับปี		-	-	-	51,587,337.70	51,587,337.70
จัดสรรเป็นสำรองตามกฎหมาย		-	-	7,044,536.00	(7,044,536.00)	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	836,030,770.00	365,101,797.82	6,017,138.90	83,603,077.00	184,515,473.51	1,475,268,257.23

หมายเหตุ	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2559			
	ปี 2560	(ปรับปรุงใหม่)	ปี 2560	ปี 2559
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
ทำมาก่อนภาษีเงินได้	256,140,269.50	152,311,893.61	64,661,045.27	148,199,572.04
รายการปรับปรุงกระทบกำไรสุทธิเป็น				
เงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน				
ค่าเสื่อมราคา	16	145,850,055.28	94,741,834.31	24,753,509.42
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน	17	19,132,464.34	10,180,424.11	-
หนี้สงสัยจะสูญ	8	2,519,457.05	(9,785,141.51)	(9,785,141.51)
ค่าเผื่อสินค้าล้าสมัยเสื่อมสภาพ (โอนกลับ)	10	(102,019.43)	-	(102,019.43)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของอาคารและอุปกรณ์ (โอนกลับ)	16	(656,529.12)	(2,668,112.14)	(656,529.12)
ตัดจำหน่ายสินทรัพย์เป็นค่าใช้จ่าย	16	1,492,079.05	607,213.98	-
ขาดทุน (กำไร) จากการขายเงินลงทุนชั่วคราว		(10,168,560.11)	(2,867,736.38)	(3,475,058.20)
ขาดทุน (กำไร) จากการปรับมูลค่าเงินลงทุนระยะยาวที่ยังไม่เกิดขึ้น		(50,250.00)	(45,080.00)	(50,250.00)
ขาดทุน (กำไร) จากการปรับมูลค่าเงินลงทุนชั่วคราวที่ยังไม่เกิดขึ้น		39.55	(4,022,424.10)	-
ขาดทุน (กำไร) จากการขายสินทรัพย์ถาวร	16	(3,751,509.99)	(4,539,437.85)	(3,751,509.99)
ขาดทุน (กำไร) จากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้น		476,848.40	(539,196.85)	(539,196.85)
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทย่อย		(1,307,384.10)	-	-
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	14	(196,234,099.98)	-	-
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน	15	-	2,031,316.77	-
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	26.1	4,180,583.00	3,410,462.17	3,430,236.00
ประมาณการรื้อถอน		1,235,000.00	-	-
กลับรายการเงินปันผลค้างจ่ายเป็นรายได้อื่นๆ		-	-	(1,355,150.40)
รายได้ดอกเบี้ย		(6,284,842.87)	(1,233,841.97)	(39,138,562.22)
รายได้เงินปันผล		-	-	-
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย		185,906,815.61	110,397,084.10	42,778,686.86
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลง				
 ในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน		398,378,416.18	347,979,258.25	89,791,768.28
สินทรัพย์ดำเนินงานลดลง (เพิ่มขึ้น) :-				
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น		(112,341,365.73)	(122,468,981.22)	(205,841,266.17)
สินค้าคงเหลือ		(27,909,721.92)	3,639,490.49	(28,516,935.90)
งานระหว่างก่อสร้าง - สัญญาเช่าทางการเงิน		(101,040,489.05)	-	-
งานระหว่างก่อสร้าง - สัญญารับจ้างติดตั้ง		(712,320.00)	-	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		51,781,825.17	(81,693,973.42)	333,079.70
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		(86,856,523.40)	110,538.60	2,873,738.70
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง) :-				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น		20,671,124.69	95,966,059.52	(2,524,593.75)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		6,808,961.65	8,631,038.69	2,279,642.31
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	26.1	(298,000.00)	(1,329,653.00)	(298,000.00)
เงินสดได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน		148,481,907.59	250,833,777.91	(141,902,566.83)
จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคล		(20,316,980.84)	(17,326,077.31)	(17,057,365.04)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน		128,164,926.75	233,507,700.60	(158,959,931.87)

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

		หน่วย : บาท			
		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		ปี 2559			
		(ปรับปรุงใหม่)			
หมายเหตุ		ปี 2560		ปี 2560	ปี 2559
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน					
เงินสดจ่ายซื้อเงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน		-	(510,208,425.20)	-	-
เงินสดจ่ายซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อย	13	-	-	-	(180,000,000.00)
เงินสดจ่ายซื้อเงินลงทุนในบริษัทย่อยทางอ้อม		(2,364,205,011.34)	-	-	-
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย	5.2	-	-	(1,681,690,872.79)	(291,475,000.00)
เงินสดรับจากเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย	5.2	-	-	411,613,281.39	521,693,391.12
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน	9	(2,344,865.82)	(3,204,200.00)	(2,314,865.82)	(3,204,200.00)
รับชำระคืนเงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่พนักงาน	9	3,202,553.09	2,973,501.34	3,167,516.17	2,948,837.64
เงินสดรับจากการจำหน่ายเงินลงทุนชั่วคราว		5,072,744,400.48	1,878,702,748.35	2,767,200,858.74	487,769,840.35
เงินสดจ่ายซื้อเงินลงทุนชั่วคราว		(3,147,399,699.44)	(3,795,802,520.62)	(2,178,939,999.97)	(1,059,519,999.97)
เงินสดรับจากการจำหน่ายสินทรัพย์ถาวร	16	9,354,022.63	5,379,199.07	7,815,000.00	4,911,909.35
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ถาวร	16	(749,542,377.62)	(1,073,605,286.62)	(27,686,452.60)	(14,273,141.04)
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	17	(156,152,207.37)	(18,238,920.00)	-	-
เงินสดรับจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทย่อยทางอ้อม		17,968,519.66	-	-	-
เงินสดจ่ายมัดจำในการซื้อหุ้น		-	(300,000,000.00)	-	-
เงินจ่ายชำระเจ้าหนี้เข้าซื้อ		(33,424.92)	(401,100.00)	-	-
เงินปันผลรับ		-	-	-	138,888,940.01
ดอกเบี้ยรับ		6,429,526.42	1,115,509.69	38,947,180.67	2,313,229.47
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน		(1,309,978,564.23)	(3,813,289,493.99)	(661,888,354.21)	(389,946,193.07)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน					
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน		154,465,893.49	23,578,267.91	202,895,176.33	(27,089,599.71)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	5.2	30,000,000.00	-	30,000,000.00	-
เงินสดรับจากการออกตั๋วแลกเงินขายลด	21	1,080,000,000.00	990,000,000.00	1,080,000,000.00	990,000,000.00
เงินสดจ่ายชำระตั๋วแลกเงินขายลด	21	(1,190,000,000.00)	(500,000,000.00)	(1,190,000,000.00)	(500,000,000.00)
เงินสดรับจากการออกหุ้นกู้	25	815,400,000.00	2,418,700,000.00	815,400,000.00	-
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	24	1,022,287,900.00	655,039,920.00	15,000,000.00	-
เงินสดจ่ายชำระเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	24	(852,718,786.02)	(174,737,855.58)	(40,200,000.00)	(35,578,580.58)
เงินปันผลจ่าย		(126,201,825.10)	(90,464,223.42)	(124,808,423.64)	(119,941,141.98)
เงินรับจากการเพิ่มทุน	28	70,564,424.31	-	70,564,424.31	29,444,605.00
ส่วนเกินทุนจากส่วนล้ำมูลค่าหุ้นของบริษัทย่อย		-	450,000,000.00	-	-
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม		5,686,118.22	279,467,693.66	-	-
จ่ายดอกเบี้ย		(168,401,706.24)	(103,807,362.03)	(40,743,326.66)	(18,461,305.72)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน		841,082,018.66	3,947,776,440.54	818,107,850.34	318,373,977.01
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน		60,178,844.52	32,532,630.90	-	-
เงินสดรับจากการลงทุนในบริษัทย่อย		151,245.50	-	-	-
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เพิ่มขึ้น (ลดลง)		(280,401,528.80)	400,527,278.05	(2,740,435.74)	2,416,530.16
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	6	439,461,620.55	38,934,342.50	9,299,972.65	6,883,442.49
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันปลายปี	6	159,060,091.75	439,461,620.55	6,559,536.91	9,299,972.65
การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินสดเพิ่มเติม (หน่วย : ล้านบาท)					
1. เงินสดจ่ายในระหว่างปี					
ดอกเบี้ยจ่ายที่ถือเป็นต้นทุนของสินทรัพย์		-	2.88	-	-
2. รายการที่มีใช้เงินสด					
ซื้อสินทรัพย์โดยการก่อหนี้	16	16.53	14.27	16.53	14.27
3. จำนวนที่ยังไม่ได้เบิกใช้ของวงเงินสินเชื่อที่อาจจะนำมาใช้					
เพื่อกิจกรรมดำเนินงานในอนาคต		1,097.11	181.68	141.74	181.68
4. การออกหุ้นปันผล	28	70.43	29.44	70.43	29.44

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

1. ข้อมูลทั่วไป

บริษัทฯ จัดทะเบียนจัดตั้งบริษัทเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชน จำกัด เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2536 สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เลขที่ 51/29, 51/61 ซอยวิภาวดีรังสิต 66 (สยามสามัคคี) แขวงตลาดบางเขน เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการรับจ้างพิมพ์สิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือและนิตยสาร และลงทุนในธุรกิจ ผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์

บริษัทย่อย และบริษัทร่วมประกอบธุรกิจหลักตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.2

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

2.1 เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินนี้ จัดทำขึ้นตามกฎหมายเป็นภาษาไทย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษได้จัดทำขึ้นเพื่อความสะดวกของผู้อ่าน งบการเงินที่ไม่คุ้นเคยกับภาษาไทย

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินของประเทศไทยภายใต้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ซึ่งหมายถึงความถึง มาตรฐานการบัญชีที่ออกภายใต้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 รวมถึงการตีความและแนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ และตามข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ว่าด้วยการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงิน ภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ นำเสนอตามเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง "การนำเสนองบการเงิน" และแสดงรายการตามข้อกำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง "กำหนดรายการย่อที่ต้องมีในงบการเงิน พ.ศ. 2559"

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ แสดงหน่วยเงินตราเป็นเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของ บริษัทฯ และบริษัทย่อย ยกเว้นที่ระบุไว้เป็นอย่างอื่น

2. เกณฑ์การจัดทำงานการเงิน (ต่อ)

2.2 หลักการจัดทำงานการเงินรวม

2.2.1 งบการเงินรวมนี้ ได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) บริษัทย่อย และบริษัทร่วมดังต่อไปนี้

	การดำเนินงาน		สัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ	
	ประเภทธุรกิจ	ประเทศ	ปี 2560	ปี 2559
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัท :				
บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น และลงทุนในธุรกิจผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	ไทย	75.00	75.00
บริษัทย่อยทางอ้อมที่ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย :				
บริษัท เอ็มโก้ กรีน พาวเวอร์ พลัส จำกัด	เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น และผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	ไทย	-	99.99
บริษัท อะควาติส เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด	เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น และลงทุนในธุรกิจผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	ไทย	-	99.99
บริษัท โซล่า พาวเวอร์ แมเนจเม้นท์ (ประเทศไทย) จำกัด	เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น และลงทุนในธุรกิจพัฒนาโครงการพลังงานในต่างประเทศ	ไทย	99.99	99.99
บริษัท เจเคอาร์ พลังงาน จำกัด	ผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	ไทย	-	99.99
บริษัท อาร์พีวี พลังงาน จำกัด	เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น และผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	ไทย	99.99	99.96
บริษัท เอ็มโก้ เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด	ลงทุนในธุรกิจพัฒนาโครงการพลังงานในต่างประเทศ	ไทย	99.99	-
บริษัท เอ็มโก้ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด	บำรุงรักษา และให้บริการรับจ้างติดตั้งโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์	ไทย	75.00	75.00
บริษัท ทัศนศิริ จำกัด*	เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น และลงทุนในธุรกิจผลิตไฟฟ้าพลังงานความร้อนร่วม	ไทย	99.99	50.00
บริษัท เอสทีซี เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด	เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น และลงทุนในธุรกิจผลิตไฟฟ้าจากพลังงานความร้อนร่วม	ไทย	99.99	-
บริษัท เอเพ็กซ์ เอ็นเนอร์ยี่ โซลูชั่น จำกัด	เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น และลงทุนในธุรกิจผลิตไฟฟ้าจากพลังงานความร้อนร่วม	ไทย	81.25	-
บริษัทย่อยทางอ้อมที่ถือหุ้นโดยบริษัทย่อยทางอ้อม :				
บริษัท เอ็มโก้ กรีน พาวเวอร์ พลัส จำกัด	ผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ และให้บริการรับจ้างติดตั้งและให้เช่าระบบโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์	ไทย	99.99	-
บริษัท เจเคอาร์ พลังงาน จำกัด	ผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	ไทย	99.99	-
บริษัท อะควาติส เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด	เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น และลงทุนในธุรกิจผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	ไทย	99.99	-
บริษัท ลพบุรี โซล่า จำกัด	ผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	ไทย	99.99	99.99
บริษัท ปราจีน โซล่า จำกัด**	ผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์	ไทย	48.39	48.39
บริษัท เอ็มโก้ เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด	ลงทุนในธุรกิจพัฒนาโครงการพลังงานในต่างประเทศ	ไทย	-	99.99
Solar Power Management Co., Ltd. (HK Co.)	เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น และลงทุนในธุรกิจพัฒนาโครงการพลังงานในต่างประเทศ	ฮ่องกง	-	100.00
Alternative Energies Kabushiki Kaisha (Jpn Co.)	เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น และลงทุนในธุรกิจพัฒนาโครงการพลังงานในต่างประเทศ	ญี่ปุ่น	98.00	50.00
Kurihara Godo Kaisha (Jpn Co.)	พัฒนาโครงการพลังงานในประเทศญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น	98.00	50.00

2. เกณฑ์การจัดทำงานการเงิน (ต่อ)

2.2 หลักการจัดทำงานการเงินรวม (ต่อ)

2.2.1 งบการเงินรวมนี้ ได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน) บริษัทย่อย และบริษัทร่วมดังต่อไปนี้ (ต่อ)

	การดำเนินงาน		สัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ	
	ประเภทธุรกิจ	ประเทศ	ปี 2560	ปี 2559
บริษัทย่อยทางอ้อมที่ถือหุ้นโดยบริษัทย่อยทางอ้อม (ต่อ) :				
AE Power Godo Kaisha (Jpn Co.)	พัฒนาโครงการพลังงานในประเทศญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น	98.00	50.00
Kyotamba Solar Godo Kaisha (Jpn Co.)**	พัฒนาโครงการพลังงานในประเทศญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น	-	50.00
Higashi Nihon Mega Solar 3 Godo Kaisha (Jpn Co.)	พัฒนาโครงการพลังงานในประเทศญี่ปุ่น	ญี่ปุ่น	98.00	-
บริษัทร่วมที่ถือหุ้นโดยบริษัทย่อยทางตรงและบริษัทร่วมทางอ้อม :				
บริษัท พีพีทีซี จำกัด***	ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานความร้อนร่วม	ไทย	49.50	-
บริษัทร่วมที่ถือหุ้นโดยบริษัทย่อยทางอ้อมและบริษัทร่วมทางอ้อม :				
บริษัท เอสเอสยูที จำกัด****	ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานความร้อนร่วม	ไทย	40.00	10.00
บริษัทร่วมที่ถือหุ้นโดยบริษัทย่อยทางอ้อม :				
บริษัท แทค เอ็นเนอร์ยี จำกัด*****	เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น และลงทุนในธุรกิจผลิตไฟฟ้าจากพลังงานความร้อนร่วม	ไทย	50.00	-

* ในปี 2559 ถือเป็นกิจการที่ควบคุมร่วมกัน

** บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีส่วนร่วมในอำนาจการควบคุม ดังนั้นจึงถือว่าบริษัทดังกล่าวเป็นบริษัทย่อย ตามนิยามที่ระบุไว้ในมาตรฐานบัญชี

*** เป็นบริษัทร่วมของบริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) และบริษัท แทค เอ็นเนอร์ยี จำกัด

**** เป็นบริษัทร่วมของบริษัท ทศน์ศิริ จำกัด และ บริษัท แทค เอ็นเนอร์ยี จำกัด

***** บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ไม่มีอำนาจในการควบคุม เนื่องจากการถือหุ้นทางอ้อมผ่านบริษัท เอสทีซี เอ็นเนอร์ยี จำกัด และบริษัท เอเพ็กซ์ เอ็นเนอร์ยี โซลูชั่น จำกัด และมีตัวแทนเป็นกรรมการผู้มีอำนาจเพียง 2 ท่าน จากจำนวน 4 ท่าน (ดูหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.2.2.1.2 ถึง 2.2.2.1.4 ประกอบ)

2.2.2 รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างที่มีสาระสำคัญของกลุ่มบริษัท มีดังนี้

ปี 2560

บริษัทย่อยทางตรง : บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) “EP”

2.2.2.1 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทของ EP ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 และที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของ EP ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560 มีมติอนุมัติ ดังนี้

2.2.2.1.1 ให้ EP เข้าทำสัญญาซื้อขายหุ้นในบริษัท ทศน์ศิริ จำกัด เพิ่มเติมจากผู้ถือหุ้นเดิมอีกจำนวน 3,099,998 หุ้น โดยมีมูลค่าตามสัญญา 509.42 ล้านบาท ภายหลังการซื้อหุ้น สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 99.99 และสัดส่วนการถือหุ้นทางอ้อมในบริษัท เอสเอสยูที จำกัด (SSUT) คิดเป็นร้อยละ 20 ของทุนจดทะเบียนของบริษัทดังกล่าว ทั้งนี้ EP ได้จ่ายชำระค่าหุ้นครบทั้งจำนวนแล้วเมื่อวันที่ 11 มกราคม 2560

2.2.2.1.2 ให้ EP เข้าทำสัญญาซื้อขายหุ้นในบริษัท เอสทีซี เอ็นเนอร์ยี จำกัด (STCE) จำนวน 78,447,600 หุ้น ในราคาหุ้นละ 16.433 บาท เป็นเงิน 1,289.13 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียนในบริษัทดังกล่าว เพื่อเข้าเป็นผู้ถือหุ้นทางอ้อมในบริษัท แทค เอ็นเนอร์ยี จำกัด (TAC) คิดเป็นร้อยละ 39.60 ของทุนจดทะเบียน และเพื่อเข้าเป็นผู้ถือหุ้นทางอ้อมในบริษัท เอสเอสยูที จำกัด (SSUT) เพิ่มอีกร้อยละ 15.84 ของทุนจดทะเบียน และเข้าเป็นผู้ถือหุ้นทางอ้อมในบริษัท พีพีทีซี จำกัด (PPTC) ร้อยละ 19.80 ของทุนจดทะเบียน ทั้งนี้ EP ได้จ่ายชำระค่าหุ้นดังกล่าวทั้งจำนวนแล้ว เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2560

2. เกณฑ์การจัดทำงานการเงิน (ต่อ)

2.2 หลักการจัดทำงานการเงินรวม (ต่อ)

2.2.2 รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างที่มีสาระสำคัญของกลุ่มบริษัท มีดังนี้ (ต่อ)

2.2.2.1 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทของ EP ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 และที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของ EP ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560 มีมติอนุมัติ ดังนี้ (ต่อ)

2.2.2.1.3 ให้ EP เข้าทำสัญญาซื้อขายหุ้นในบริษัท เอเพ็กซ์ เอ็นเนอร์ยี่ โซลูชั่น จำกัด (APEX) จำนวน 20,602,400 หุ้น ในราคาหุ้นละ 16.433 บาท เป็นเงิน 338.56 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 81.25 ของทุนจดทะเบียนในบริษัทดังกล่าว เพื่อเข้าเป็นผู้ถือหุ้นทางอ้อมในบริษัท แทค เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด (TAC) คิดเป็นร้อยละ 10.40 ของทุนจดทะเบียน และเพื่อเข้าเป็นผู้ถือหุ้นทางอ้อมในบริษัท เอสเอสยูที จำกัด (SSUT) เพิ่มอีกร้อยละ 4.16 ของทุนจดทะเบียน และเข้าเป็นผู้ถือหุ้นทางอ้อมในบริษัท พีพีทีซี จำกัด (PPTC) ร้อยละ 5.20 ของทุนจดทะเบียน ทั้งนี้ EP ได้จ่ายชำระค่าหุ้นดังกล่าวทั้งจำนวนแล้ว เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2560

2.2.2.1.4 ให้ EP เข้าทำสัญญาซื้อขายหุ้นใน บริษัท พีพีทีซี จำกัด (PPTC) จำนวน 3,635,800 หุ้น ในราคาหุ้นละ 142.33 บาท เป็นเงิน 517.49 ล้านบาท ภายหลังการซื้อหุ้น EP มีสัดส่วนการถือหุ้นทางตรงในบริษัทดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 24.50 และสัดส่วนการถือหุ้นทางอ้อมผ่าน บริษัท แทค เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด (TAC) คิดเป็นร้อยละ 25.00 ของทุนจดทะเบียนในบริษัทดังกล่าว ทั้งนี้ EP ได้จ่ายชำระค่าหุ้นดังกล่าวทั้งจำนวนแล้ว เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2560

ภายหลังจากการซื้อหุ้นตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.2.2.1.1 ถึงข้อ 2.2.2.1.4 สัดส่วนการถือหุ้นของ EP ในบริษัทย่อย และบริษัทร่วมดังกล่าว มีดังนี้

ชื่อบริษัท	สถานะ	สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)
บริษัท ทัคส์ศิริ จำกัด	บริษัทย่อย	99.99
บริษัท เอสทีซี เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด	บริษัทย่อย	99.99
บริษัท เอเพ็กซ์ เอ็นเนอร์ยี่ โซลูชั่น จำกัด	บริษัทย่อย	81.25
บริษัท แทค เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด	บริษัทร่วมทางอ้อม	50.00
บริษัท พีพีทีซี จำกัด	บริษัทร่วมทางตรงและทางอ้อม	49.50
บริษัท เอสเอสยูที จำกัด	บริษัทร่วมทางอ้อม	40.00

2.2.2.2 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทของ EP ครั้งที่ 4/2560 เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2560 มีมติอนุมัติดังนี้

2.2.2.2.1 ให้ EP ซื้อหุ้นทั้งหมดในบริษัท เอ็ปโก้ เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด จากบริษัท เอ็ปโก้ กรีน พาวเวอร์ พลัส จำกัด จำนวน 19,999,997 หุ้น ในราคาหุ้นละ 119.99 บาท คิดเป็นเงิน 2,395.99 ล้านบาท สัดส่วนการถือหุ้นคิดเป็นร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียนในบริษัทดังกล่าว เพื่อจัดโครงสร้างการถือหุ้นใหม่ให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินธุรกิจ ทั้งนี้ EP ได้จ่ายชำระค่าหุ้นดังกล่าวทั้งจำนวนแล้ว เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2560

2.2.2.2.2 ให้บริษัท โซล่า พาวเวอร์ แมเนจเม้นท์ (ประเทศไทย) จำกัด “SPM-TH” จำหน่ายเงินลงทุนในหุ้นสามัญทั้งหมดของ Solar Power Management Co., Ltd. (HK Co.) “SPM-HK” จำนวน 4,007,500 หุ้น ในราคาหุ้นละ 1.05 ดอลลาร์ฮ่องกง รวมเป็นเงิน 4.21 ล้านดอลลาร์ฮ่องกง เพื่อปรับโครงสร้างการจัดการใหม่ ให้สอดคล้องกับการบริหารงานของกลุ่ม ทั้งนี้ SPM-TH ได้จำหน่ายเงินลงทุนดังกล่าว เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2560

2. เกณฑ์การจัดทำงานการเงิน (ต่อ)

2.2 หลักการจัดทำงานการเงินรวม (ต่อ)

2.2.2 รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างที่มีสาระสำคัญของกลุ่มบริษัท มีดังนี้ (ต่อ)

2.2.2.3 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทของ EP ครั้งที่ 9/2560 เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2560 มีมติอนุมัติให้ปรับโครงสร้างการถือหุ้นใหม่ เนื่องจาก จะนำ EP เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทฯ จึงต้องปรับโครงสร้างการถือหุ้นให้มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด โดยจะต้องมีบริษัทแกนของกลุ่มบริษัท ดังนั้นจึงประชุมอนุมัติให้บริษัท อาร์พีวี พลังงาน จำกัด (RPV) เป็นบริษัทแกน และอนุมัติให้จำหน่ายเงินลงทุนในหุ้นสามัญทั้งหมดของบริษัทดังต่อไปนี้ ให้แก่ RPV โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.2.2.3.1 ให้จำหน่ายเงินลงทุนในหุ้นสามัญทั้งหมดของบริษัท เจเคอาร์ พลังงาน จำกัด รวมจำนวน 1,249,880 หุ้น ในราคาหุ้นละ 130.38 บาท เป็นเงิน 162.98 ล้านบาท

2.2.2.3.2 ให้จำหน่ายเงินลงทุนในหุ้นสามัญทั้งหมดของบริษัท อะควาติส เอ็นเนอร์จี จำกัด รวมจำนวน 19,999,998 หุ้น ในราคาหุ้นละ 10.45 บาท เป็นเงิน 209.08 ล้านบาท

2.2.2.3.3 ให้จำหน่ายเงินลงทุนในหุ้นสามัญทั้งหมดของบริษัท เอ็ปโก้กรีน พาวเวอร์ พลัส จำกัด รวมจำนวน 9,999,997 หุ้น ในราคาหุ้นละ 8.54 บาท เป็นเงิน 85.38 ล้านบาท

2.2.2.3.4 รวมการจำหน่ายเงินลงทุนในหุ้นสามัญทั้งหมดตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.2.2.3.1 ถึงข้อ 2.2.2.3.3 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 457.43 ล้านบาท ซึ่งที่ประชุมของ EP อนุมัติให้ RPV ต้องเพิ่มทุนจดทะเบียน โดยมีจำนวนเงินไม่น้อยกว่าราคาซื้อหุ้นของทั้ง 3 บริษัทดังกล่าวข้างต้นจาก EP ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทของ RPV ครั้งที่ 5/2560 เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2560 มีมติอนุมัติให้ RPV เพิ่มทุนจดทะเบียนโดยการออกหุ้นสามัญจำนวน 4,570,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 100 บาท เป็นเงิน 457 ล้านบาท ซึ่งการเพิ่มทุนดังกล่าว เป็นการจัดสรรให้แก่ EP ทั้งจำนวน โดย EP ได้จ่ายชำระค่าหุ้นทั้งจำนวนแล้ว เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2560 ส่งผลให้สัดส่วนการถือหุ้นของ EP ใน RPV เปลี่ยนแปลงจากเดิมร้อยละ 99.96 เป็นร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียนในบริษัทดังกล่าว และ RPV ได้จดทะเบียนเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้ว เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2560

2.2.2.4 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทของ EP ครั้งที่ 10/2560 เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2560 มีมติอนุมัติให้ Alternative Energies Kabushiki Kaisha (Jpn Co.) (AEKK) เพิ่มทุนจดทะเบียนโดยการออกหุ้นสามัญจำนวน 2,400 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10,000 เยน เป็นเงิน 24 ล้านบาท ซึ่งการเพิ่มทุนดังกล่าว เป็นการจัดสรรให้แก่บริษัท โซล่า พาวเวอร์ แมเนจเม้นท์ (ประเทศไทย) จำกัด (SPM-TH) ทั้งจำนวน โดย SPM-TH ได้จ่ายชำระค่าหุ้นทั้งจำนวนแล้ว เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2560 ส่งผลให้สัดส่วนการถือหุ้นของ SPM-TH ใน AEKK เปลี่ยนแปลงจากเดิมร้อยละ 50 เป็นร้อยละ 98 ของทุนจดทะเบียนในบริษัทดังกล่าว

บริษัทย่อยทางอ้อม : Alternative Energies Kabushiki Kaisha (Jpn Co.) “AEKK”

2.2.2.5 เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2560 AEKK ได้ทำสัญญาซื้อหุ้นของ Higashi Nihon Mega Solar 3 Godo Kaisha (GK4) ในประเทศญี่ปุ่นในสัดส่วนร้อยละ 100 ของทุนจดทะเบียน เป็นเงิน 50,000 เยน จากผู้ถือหุ้นเดิมในราคาหุ้น ตามแผนการลงทุนพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ของกลุ่มบริษัทฯ ทั้งนี้ AEKK ได้ชำระเงินค่าหุ้นดังกล่าวทั้งจำนวนแล้วเมื่อวันที่ทำสัญญา

2. เกณฑ์การจัดทำงานการเงิน (ต่อ)

2.2 หลักการจัดทำงานการเงินรวม (ต่อ)

2.2.2 รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างที่มีสาระสำคัญของกลุ่มบริษัท มีดังนี้ (ต่อ)

ปี 2559

บริษัทย่อย : บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) “EP”

2.2.2.6 ในระหว่างปี EP มีการจดทะเบียนและขายหุ้นเพิ่มทุน ดังต่อไปนี้

ครั้งที่	การเสนอขาย	หน่วย : ล้านบาท		วันที่จดทะเบียน	สัดส่วนการถือหุ้นของบริษัท
		ทุนจดทะเบียน	ทุนที่ออกและรับชำระแล้ว		
1	เพื่อเสนอขายให้กับผู้ถือหุ้นเดิม	180	180	5 ก.พ. 2559	99.99% (ไม่เปลี่ยนแปลง)
2	จัดสรรให้แก่พนักงานแบบเฉพาะเจาะจง (Private Placement)	300	253	30 มี.ค. 2559	78.06% (เปลี่ยนแปลงลดลง)
			47	17 ส.ค. 2559	75.00% (เปลี่ยนแปลงลดลง)
			300		

ในการขายหุ้นเพิ่มทุนครั้งที่ 2 ซึ่งจัดสรรให้แก่พนักงานแบบเฉพาะเจาะจง บริษัทย่อยขายหุ้นในราคาหุ้นละ 0.25 บาท ซึ่งมีส่วนเกินมูลค่าหุ้น หุ้นละ 0.15 บาท

2.2.2.7 ที่ประชุมคณะกรรมการของ EP ครั้งที่ 6/2559 เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2559 มีมติอนุมัติให้บริษัท อะควาติส เอ็นเนอร์จี้ จำกัด ลงทุนในบริษัท ปรารจัน โซล่า จำกัด จากผู้ถือหุ้นเดิม โดยมีรายละเอียดดังนี้ :

2.2.2.7.1 ซื้อหุ้นสามัญ จำนวน 2,999,999 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 48.39 ของทุนจดทะเบียนในบริษัทดังกล่าว โดยจ่ายซื้อในราคาหุ้นละ 10 บาท คิดเป็นเงิน 29.99 ล้านบาท และบริษัทฯ ได้ชำระค่าหุ้นดังกล่าวทั้งจำนวนแล้ว

2.2.2.7.2 ซื้อหุ้นบุริมสิทธิ จำนวน 3,200,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท รวมเป็นเงิน 32 ล้านบาท ตามสัญญาจะซื้อจะขายหุ้นบุริมสิทธิ ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2559 ภายหลังเดือนตุลาคม 2562 โดยหักกับเงินให้กู้ยืมแก่ผู้ถือหุ้นเดิมในรูปตั๋วสัญญาใช้เงินจำนวน 32 ล้านบาท

บริษัทดังกล่าวมีวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินธุรกิจผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์

บริษัทย่อยทางอ้อม : Kyotamba Solar Godo Kaisha (Jpn Co.) “GK3” :

2.2.2.8 บริษัท Green Partner Godo Kaisha ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “Kyotamba Solar Godo Kaisha” และจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อบริษัทกับสำนักงานกิจการกฎหมายแห่งประเทศไทย (Legal Affairs Bureau) เรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2559

2. เกณฑ์การจัดทำงานการเงิน (ต่อ)

2.2 หลักการจัดทำงานการเงินรวม (ต่อ)

กลุ่มบริษัทบันทึกบัญชีสำหรับการรวมธุรกิจตามวิธีซื้อเมื่อมีการควบคุมถูกโอนไปยังกลุ่มบริษัท ยกเว้นในกรณีที่เป็นการรวมธุรกิจภายใต้การควบคุมเดียวกัน

การควบคุมเกิดขึ้นเมื่อกลุ่มบริษัท เปิดรับหรือมีสิทธิในผลตอบแทนผันแปรจากการเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานและมีความสามารถในการใช้อำนาจเหนือกิจการนั้นทำให้เกิดผลกระทบต่อจำนวนเงินผลตอบแทนของกลุ่มบริษัท วันที่ซื้อกิจการคือวันที่อำนาจในการควบคุมนั้นได้ถูกโอนไปยังผู้ซื้อ การกำหนดวันที่ซื้อกิจการและการระบุเกี่ยวกับการโอนอำนาจควบคุมจากฝ่ายหนึ่งไปยังอีกฝ่ายหนึ่งต้องใช้ดุลยพินิจเข้ามาเกี่ยวข้อง

ค่าความนิยม ถูกวัดมูลค่า ณ วันที่ซื้อ โดยวัดจากมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่โอนให้ซึ่งรวมถึงการรับรู้จำนวนส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมในผู้ถูกซื้อหักด้วยมูลค่าสุทธิ (มูลค่ายุติธรรม) ของสินทรัพย์ที่ระบุได้ที่ได้มา และหนี้สินที่รับมาซึ่งวัดมูลค่า ณ วันที่ซื้อ กำไรจากการซื้อในรายการต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรมรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนทันที

สิ่งตอบแทนที่โอนให้ไม่รวมค่าใช้จ่ายที่จ่ายเพื่อให้ความสัมพันธ์ที่มีอยู่ก่อนการรวมธุรกิจหมดไป จำนวนเงินดังกล่าวจะถูกรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นของบริษัทที่ถูกซื้อจากการรวมธุรกิจ รับรู้เป็นหนี้สิน หากมีภาระผูกพันในปัจจุบันซึ่งเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ในอดีต และสามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ

กลุ่มบริษัท วัดมูลค่าส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมตามอัตราส่วนได้เสียในสินทรัพย์สุทธิที่ได้มาจากผู้ถูกซื้อ

ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อ นอกเหนือจากต้นทุนในการจดทะเบียนและออกตราสารหนี้หรือตราสารทุน ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการรวมธุรกิจ เช่น ค่าที่ปรึกษาทางกฎหมาย ค่าธรรมเนียมวิชาชีพ และค่าที่ปรึกษาอื่นๆ กลุ่มบริษัท บันทึกต้นทุนดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น

บริษัทย่อยเป็นกิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมของกลุ่มบริษัท การควบคุมเกิดขึ้นเมื่อกลุ่มบริษัท เปิดรับหรือมีสิทธิในผลตอบแทนผันแปรจากการเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานและมีความสามารถในการใช้อำนาจเหนือกิจการนั้นทำให้เกิดผลกระทบต่อจำนวนเงินผลตอบแทนของกลุ่มบริษัท

บริษัทร่วมเป็นกิจการที่กลุ่มบริษัทมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีอำนาจเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานแต่ไม่ถึงระดับที่จะควบคุมหรือควบคุมร่วมในนโยบายดังกล่าว การมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญถูกสันนิษฐานว่ามีอยู่เมื่อกลุ่มบริษัทมีอำนาจในการออกเสียงในกิจการอื่นในอัตราตั้งแต่ร้อยละ 20 ถึงร้อยละ 50

งบการเงินของบริษัทย่อยได้ถูกนำมารวมในการจัดทำงานการเงิน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่บริษัทใหญ่มีอำนาจควบคุมดังกล่าวจนถึงวันที่การควบคุมสิ้นสุดลง

บริษัทฯ จัดทำงานการเงินรวมโดยบันทึกเงินลงทุนในบริษัทร่วมตามวิธีส่วนได้เสีย โดยรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกด้วยราคาทุนซึ่งรวมถึงต้นทุนการทำรายการและบันทึกส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนและการเปลี่ยนแปลงในส่วนได้เสียของบริษัทร่วมตั้งแต่วันที่กลุ่มบริษัท มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญจนถึงวันที่การมีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญสิ้นสุดลง

งบการเงินของบริษัทย่อย และบริษัทร่วม จัดทำขึ้นโดยมีวันที่ในงบการเงินเช่นเดียวกันกับบริษัทฯ

งบการเงินของบริษัทย่อย และบริษัทร่วม จัดทำขึ้นโดยใช้นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกัน สำหรับรายการบัญชีที่เหมือนกันหรือเหตุการณ์บัญชีที่คล้ายกัน

2. เกณฑ์การจัดทำงานการเงิน (ต่อ)

2.2 หลักการจัดทำงานการเงินรวม (ต่อ)

งบการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ จัดทำขึ้นโดยใช้สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของแต่ละกิจการ ในกรณีที่สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานไม่ใช่สกุลเงินบาท งบการเงินเหล่านั้นจะถูกแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานสำหรับสินทรัพย์และหนี้สิน และใช้อัตราแลกเปลี่ยนซื้อขายถั่วเฉลี่ย ณ วันที่เกิดรายการสำหรับรายได้และค่าใช้จ่าย ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนจะแสดงภายใต้ “การแปลงค่าทางการเงิน” ในกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น และแสดงจำนวนสะสมภายใต้หัวข้อองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น และ เมื่อมีการจำหน่ายหน่วยงานต่างประเทศนั้น ผลสะสมของผลต่างจากการแปลงค่าทั้งหมดดังกล่าว ถือเป็นส่วนหนึ่งของรายการกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายหน่วยงานต่างประเทศนั้น

ยอดคงค้างระหว่างบริษัทฯ และบริษัทย่อย รายการค้าระหว่างกันที่มีสาระสำคัญ เงินลงทุนในบริษัทย่อยของบริษัทฯ และส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย ได้ตัดออกจากงบการเงินรวมนี้แล้ว

ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม คือ ส่วนของกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่ไม่ได้เป็นของบริษัทใหญ่ และแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในงบกำไรขาดทุนรวม และส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวม

เมื่อกลุ่มบริษัท สูญเสียอำนาจควบคุมในบริษัทย่อย กลุ่มบริษัท ตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทย่อยนั้นออก รวมถึงส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมและส่วนประกอบอื่นในส่วนของผู้ถือหุ้นที่เกี่ยวข้องกับบริษัทย่อยนั้น กำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการสูญเสียอำนาจควบคุมในบริษัทย่อยรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน ส่วนได้เสียในบริษัทย่อยเดิมที่ยังคงเหลืออยู่ให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่สูญเสียอำนาจควบคุม และจัดประเภทเงินลงทุนเป็นเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียหรือเป็นสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขาย ขึ้นอยู่กับระดับของอิทธิพลที่คงเหลืออยู่

ผลขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อย เป็นผลต่างระหว่างเงินลงทุนตามสัดส่วนของบริษัทย่อยที่เปลี่ยนแปลงกับมูลค่าตามบัญชีของบริษัทย่อย ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการลงทุนในบริษัทย่อย โดยผลขาดทุนดังกล่าวได้แสดงในงบแสดงฐานะการเงินภายใต้ส่วนของผู้ถือหุ้นและตัดจำหน่ายเมื่อมีการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อยนั้น

2.3 หลักการจัดทำงานการเงินเฉพาะกิจการ

บริษัทฯ ได้จัดทำงานการเงินเฉพาะกิจการเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะ ซึ่งแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อยตามวิธีราคาทุน

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่

3.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

ในระหว่างปี บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2559) รวมถึงแนวปฏิบัติทางบัญชีฉบับใหม่ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2560 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน

การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงและแนวปฏิบัติทางบัญชีฉบับใหม่ดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของบริษัทฯ และบริษัทย่อย อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญสามารถสรุปได้ดังนี้

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ (ต่อ)

3.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน (ต่อ)

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง งบการเงินเฉพาะกิจการ

มาตรฐานฉบับปรับปรุงนี้ กำหนดทางเลือกเพิ่มเติมสำหรับการบันทึกบัญชีเงินลงทุนในบริษัทย่อย เงินลงทุนในการร่วมค้า และเงินลงทุนในบริษัทร่วม ในงบการเงินเฉพาะกิจการโดยเลือกบันทึกตามวิธีส่วนได้เสียได้ ตามที่อธิบายไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า ทั้งนี้ กิจการต้องใช้วิธีการบันทึกบัญชีเดียวกันสำหรับเงินลงทุนแต่ละประเภท และหากกิจการเลือกบันทึกเงินลงทุนดังกล่าวตามวิธีส่วนได้เสียในงบการเงินเฉพาะกิจการ กิจการต้องปรับปรุงรายการดังกล่าวโดยวิธีปรับย้อนหลัง

ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ และบริษัทย่อยเชื่อว่า มาตรฐานฉบับดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบต่องบการเงินของบริษัทฯ และบริษัทย่อย เนื่องจากฝ่ายบริหารคาดว่าจะบันทึกเงินลงทุนดังกล่าวตามวิธีราคาทุนในงบการเงินเฉพาะกิจการตามเดิม

3.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว แต่ยังไม่ผลบังคับใช้

ในระหว่างปีปัจจุบัน สภาวิชาชีพบัญชี ได้ประกาศใช้ มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2560) จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำและคำศัพท์ การตีความและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้งานมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560)	การนำเสนองบการเงิน
ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2560)	สินค้างเหลือ
ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2560)	งบกระแสเงินสด
ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2560)	นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	สัญญาก่อสร้าง
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2560)	ภาษีเงินได้
ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2560)	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2560)	สัญญาเช่า
ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	รายได้
ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2560)	ผลประโยชน์ของพนักงาน
ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2560)	การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล
ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2560)	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
ฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2560)	ต้นทุนการกู้ยืม
ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2560)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
ฉบับที่ 26 (ปรับปรุง 2560)	การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน
ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2560)	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2560)	เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า
ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2560)	การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
ฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2560)	กำไรต่อหุ้น
ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2560)	รายงานทางการเงินระหว่างกาล

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ (ต่อ)

3.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว แต่ยังไม่มียกบังคับใช้ (ต่อ)

มาตรฐานการบัญชี (ต่อ)

ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2560)	การด้อยค่าของสินทรัพย์
ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2560)	ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น
ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2560)	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
ฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2560)	อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
ฉบับที่ 41 (ปรับปรุง 2560)	เกษตรกรรม

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2560)	การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
ฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2560)	การรวมธุรกิจ
ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2560)	สัญญาประกันภัย
ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2560)	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก
ฉบับที่ 6 (ปรับปรุง 2560)	การสำรวจและการประเมินค่าแหล่งทรัพยากรแร่
ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2560)	ส่วนงานดำเนินงาน
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	งบการเงินรวม
ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	การร่วมการงาน
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2560)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น
ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	การวัดมูลค่ายุติธรรม

การตีความมาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	ความช่วยเหลือจากรัฐบาล - กรณีที่ไม่มีความเกี่ยวข้องอย่างเฉพาะเจาะจงกับกิจกรรมดำเนินงาน
ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	สัญญาเช่าดำเนินงาน - สิ่งจูงใจให้แก่ผู้เช่า
ฉบับที่ 25 (ปรับปรุง 2560)	ภาษีเงินได้ - การเปลี่ยนแปลงสภาพทางภาษีของกิจการหรือของผู้ถือหุ้น
ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2560)	การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่สร้างขึ้นตามรูปแบบกฎหมาย
ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2560)	การเปิดเผยข้อมูลของข้อตกลงสัมปทานบริการ
ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2560)	รายได้ - รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา
ฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2560)	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - ดัชนีทุนเว็บไซต์

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560)	การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรื้อถอน การบูรณะ และหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2560)	การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่
ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2560)	สิทธิในส่วนได้เสียจากกองทุนการรื้อถอน การบูรณะและการปรับปรุงสภาพแวดล้อม
ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2560)	การปรับปรุงย้อนหลังภายใต้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่มีภาวะเงินเฟ้อรุนแรง

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ (ต่อ)

3.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว แต่ยังไม่มียกบังคับใช้ (ต่อ)

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน (ต่อ)

ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	การรายงานทางการเงินระหว่างกาลและการด้อยค่า
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2560)	ข้อตกลงสัมปทานบริการ
ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า
ฉบับที่ 14 (ปรับปรุง 2560)	ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ ข้อกำหนดเงินทุนขั้นต่ำและ ปฏิสัมพันธ์ของรายการเหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	สัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์
ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2560)	การจ่ายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสดให้แก่เจ้าของ
ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า
ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2560)	ต้นทุนการเปิดหน้าดินในช่วงการผลิตสำหรับเหมืองผิวดิน
ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2560)	เงินที่นำส่งรัฐ

ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ และบริษัทย่อย เชื่อว่ามาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง และแนวปฏิบัติทางบัญชีฉบับใหม่ จะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อการเงินเมื่อนำมาถือปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญ สรุปได้ดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง งบกระแสเงินสด

มาตรฐานฉบับนี้ ได้มีการปรับปรุงการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในหนี้สินของกิจการที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมจัดหาเงินทั้งที่เป็นรายการที่เป็นเงินสดและรายการที่ไม่ใช่เงินสด ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ และบริษัทย่อย เชื่อว่ามาตรฐานฉบับดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบต่อการเงินของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง ภาษีเงินได้

มาตรฐานฉบับนี้ ได้ปรับปรุงคำอธิบายให้ชัดเจนในเรื่องวิธีการบัญชีสำหรับภาษีเงินได้รอตัดบัญชี กรณีมีสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมที่มีจำนวนต่ำกว่ามูลค่าฐานภาษีของสินทรัพย์ ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ และบริษัทย่อย เชื่อว่ามาตรฐานฉบับดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบต่อการเงินของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ได้จัดทำขึ้นโดยถือหลักเกณฑ์การบันทึกตามราคาทุนเดิม ในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบงบการเงิน ยกเว้น ตามที่กล่าวไว้ในนโยบายการบัญชีแต่ละหัวข้อ

นโยบายการบัญชีที่นำเสนอต่อไปนี้ ได้ถือปฏิบัติโดยสม่ำเสมอสำหรับงบการเงินทุกรอบระยะเวลาที่รายงาน

4.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

รายได้รับรู้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับรายการบัญชีจะเข้าสู่กิจการ และสามารถวัดมูลค่าของจำนวนรายได้ ได้อย่างน่าเชื่อถือ

รายได้จากการขายสินค้า รับรู้เมื่อมีการส่งมอบสินค้า โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญของความเป็นเจ้าของในสินค้าให้แก่ผู้ซื้อแล้ว บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะไม่รับรู้รายได้ถ้าฝ่ายบริหารยังมีการควบคุมหรือบริหารสินค้าที่ขายไปแล้วนั้น

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

4.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย (ต่อ)

รายได้ค่าบริการ รับรู้เป็นรายได้เมื่อได้ให้บริการแล้ว โดยพิจารณาถึงขั้นความสำเร็จของงาน

รายได้จากการรับเหมา รับรู้ตามวิธีอัตราส่วนของงานที่ทำเสร็จ อัตราส่วนของงานที่ทำเสร็จคำนวณโดยการเปรียบเทียบต้นทุนงานที่เกิดขึ้นแล้วจนถึงวันสิ้นปีกับต้นทุนงานทั้งหมดที่คาดว่าจะใช้ในการทำงานตามสัญญา

รายได้จากการติดตั้ง รับรู้ตามขั้นความสำเร็จของบริการที่ให้ เว้นแต่การติดตั้งนั้น เป็นเพียงส่วนประกอบย่อยของการขาย ซึ่งในกรณีนี้ กิจการต้องรับรู้รายได้จากการติดตั้งเมื่อขายสินค้า

รายได้จากการขายไฟฟ้า รับรู้เมื่อมีการส่งมอบและลูกค้ายอมรับการส่งมอบ

เงินอุดหนุนจากรัฐบาล รับรู้เมื่อกิจการมีความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่ากิจการจะสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของเงินอุดหนุนที่กำหนดไว้และกิจการจะได้รับเงินอุดหนุนนั้น บริษัทฯ และบริษัทย่อยเลือกแสดงเงินอุดหนุนที่เกี่ยวข้องกับรายได้เป็นรายได้อื่นในกำไรหรือขาดทุน และเป็นรายได้รอการตัดบัญชีในงบแสดงฐานะการเงินสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์

กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนและตราสารอนุพันธ์ถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่าย ณ วันที่เกิดรายการ

รายได้ดอกเบี้ย รับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์

เงินปันผลรับ รับรู้เป็นรายได้เมื่อมีสิทธิในการรับเงินปันผล

ต้นทุนการให้บริการรอการตัดบัญชีประกอบด้วยค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ ซึ่งจะรับรู้เป็นต้นทุนการให้บริการเมื่อการให้บริการได้เริ่มดำเนินการ

ดอกเบี้ยจ่ายและค่าใช้จ่ายในทำนองเดียวกันบันทึกในกำไรหรือขาดทุนในงวดที่ค่าใช้จ่ายดังกล่าวเกิดขึ้น

รายได้อื่นๆ และค่าใช้จ่าย รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

4.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วย เงินสดในมือ เงินฝากธนาคาร ซึ่งเป็นเงินฝากกับสถาบันการเงินต่างๆ มีกำหนดไถ่ถอนไม่เกิน 3 เดือน นับจากวันที่ได้มา และไม่มีภาระผูกพันใดๆ และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูงซึ่งพร้อมจะเปลี่ยนเป็นเงินสดในจำนวนที่ทราบได้ และมีการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าน้อยหรือไม่มีสาระสำคัญ และไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

เงินฝากประจำเกินกว่า 3 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือน บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกเป็นเงินลงทุนชั่วคราว

4.3 เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน

เงินฝากธนาคารที่มีข้อจำกัดในการใช้ แยกแสดงเป็น "เงินฝากธนาคารติดภาระค้ำประกัน" แสดงภายใต้สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนในงบแสดงฐานะการเงิน

4.4 ลูกหนี้การค้า ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น และค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น แสดงตามจำนวนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับซึ่งสุทธิจากค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ บริษัทฯ และบริษัทย่อย ประเมินค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ ซึ่งโดยทั่วไปพิจารณาจากประสบการณ์ในการเก็บหนี้ การวิเคราะห์อายุหนี้ และสถานะการเงินปัจจุบันของลูกหนี้

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

4.5 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือ แสดงตามราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาได้ต่ำกว่า โดยวิธีเข้าก่อน - ออกก่อน ยกเว้นงานระหว่างทำบันทึกด้วยอัตราส่วนของงานที่ทำเสร็จ และจะถือเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนขายเมื่อมีการเบิกใช้

มูลค่าสุทธิที่จะได้รับประมาณจากราคาที่คาดว่าจะขายได้ตามปกติของธุรกิจหักด้วยค่าใช้จ่ายที่จำเป็น เพื่อให้สินค้าพร้อมขายและค่าใช้จ่ายในการขาย

4.6 เงินลงทุน

4.6.1 เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินเฉพาะกิจการ แสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุน สุทธิจากค่าเผื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่า (ถ้ามี)

4.6.2 เงินลงทุนในบริษัทร่วม

เงินลงทุนในบริษัทร่วม ที่รวมในงบการเงินรวม แสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย

4.6.3 เงินลงทุนชั่วคราวในหลักทรัพย์เพื่อค่า

เงินลงทุนชั่วคราวในตราสารทุนและหน่วยลงทุนในความต้องการของตลาด ซึ่งถือเป็นหลักทรัพย์เพื่อค่า แสดงตามมูลค่ายุติธรรม (Fair Value) ถ้าไรและขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับปรุงมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์เพื่อค่าบันทึกเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน

มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดคำนวณจากราคาเสนอซื้อหลังสุด ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ต้นทุนของเงินลงทุนที่ขายไปในระหว่างปีได้คำนวณโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

4.7 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ที่ดิน แสดงมูลค่าตามราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่า (ถ้ามี)

อาคาร และอุปกรณ์ แสดงด้วยราคาทุนสุทธิจากค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเผื่อผลขาดทุนการด้อยค่า (ถ้ามี)

ราคาทุน รวมถึง ต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการได้มาของสินทรัพย์ ต้นทุนของการก่อสร้างสินทรัพย์ที่กิจการก่อสร้างเอง รวมถึงต้นทุนของวัสดุ และต้นทุนทางตรงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินทรัพย์เพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ตามความประสงค์ ต้นทุนในการรื้อถอน การขนย้าย การบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์ และต้นทุนการกู้ยืม

ส่วนประกอบของรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์แต่ละรายการที่มีอายุการใช้ประโยชน์ไม่เท่ากันต้องบันทึกแต่ละส่วนประกอบที่มีนัยสำคัญแยกต่างหากจากกัน

ต้นทุนในการรื้อถอนแสดงมูลค่าตามราคาทุนหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี) ค่าเสื่อมราคาคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามระยะเวลาที่คาดว่าจะทำการรื้อถอน

รายจ่ายในการซื้อสินทรัพย์ถาวรเพิ่มหรือทดแทน และรายจ่ายในการปรับปรุงสินทรัพย์ถาวรให้ดีขึ้นถือเป็นรายจ่ายฝ่ายทุน ส่วนค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาสินทรัพย์ถาวรถือเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น

ในกรณีที่ราคาตามบัญชีสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน มูลค่าตามบัญชีจะถูกปรับลดให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนทันที

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

4.7 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (ต่อ)

บริษัท และบริษัทย่อย ตัดรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ออกจากบัญชีเมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ (ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายสินทรัพย์กับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น) จะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเมื่อบริษัท และบริษัทย่อยตัดรายการสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชี

4.8 ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคาสำหรับสินทรัพย์ทุกประเภทคำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์หลังจากหักมูลค่าคงเหลือโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ ดังนี้.-

อาคาร	5 - 20 ปี
เครื่องจักรและอุปกรณ์	5 - 23 ปี
โรงไฟฟ้าระบบส่งพลังงานไฟฟ้าและเครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิตไฟฟ้า	10 - 25 ปี
เครื่องมือเครื่องใช้	5 ปี
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์	5 ปี
ยานพาหนะ	5 - 7 ปี

ค่าเสื่อมราคาที่สามารถได้ข้างต้นรวมอยู่ในผลการดำเนินงาน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดิน และสินทรัพย์ระหว่างก่อสร้างและติดตั้ง

ทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ได้มีการทบทวนและปรับปรุงมูลค่าคงเหลือและอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ให้เหมาะสม

4.9 ต้นทุนการกู้ยืม

ต้นทุนการกู้ยืมที่เกิดจากเงินกู้ยืมที่นำไปใช้ในการจัดหาหรือก่อสร้างสินทรัพย์ที่ต้องใช้ระยะเวลานานในการแปลงสภาพให้พร้อมที่จะใช้หรือขาย ได้นำไปรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์จนกว่าสินทรัพย์นั้นจะอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามประสงค์ ต้นทุนการกู้ยืมอื่นๆ ถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ ต้นทุนการกู้ยืมประกอบด้วยดอกเบี้ยและต้นทุนอื่นที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมของกิจการ

4.10 ค่าความนิยม

ค่าความนิยม คือ ต้นทุนของเงินลงทุนที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนที่กลุ่มบริษัทมีส่วนแบ่งในสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อย ณ วันที่ได้มาซึ่งบริษัทนั้น ค่าความนิยมที่เกิดจากการได้มาซึ่งบริษัทย่อย แสดงเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนในงบแสดงฐานะการเงินรวม ค่าความนิยมที่เกิดจากการได้มาซึ่งบริษัทย่อย จะรวมไว้ในบัญชีเงินลงทุนในบริษัทย่อย และจะถูกทดสอบการด้อยค่าโดยรวมเป็นส่วนหนึ่งของเงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินเฉพาะกิจการ

ค่าความนิยมที่รับรู้จะต้องถูกทดสอบการด้อยค่าทุกปี และแสดงด้วยราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่าสะสม ค่าเผื่อการด้อยค่าของค่าความนิยมที่รับรู้แล้วจะไม่มีการกลบรายการ ทั้งนี้มูลค่าคงเหลือตามบัญชีของค่าความนิยมจะถูกรวมคำนวณในกำไรหรือขาดทุนเมื่อมีการขายกิจการ

ในการทดสอบการด้อยค่าของค่าความนิยม ค่าความนิยมจะถูกปันส่วนไปยังหน่วยที่ก่อให้เกิดกระแสเงินสด โดยที่หน่วยนั้นอาจจะเป็นหน่วยเดียวหรือหลายหน่วยรวมกันซึ่งคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากค่าความนิยมที่เกิดจากการรวมธุรกิจ

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

4.11 สิทธิการใช้ระบบสายส่งกระแสไฟฟ้า

สิทธิการใช้ระบบสายส่งกระแสไฟฟ้ารอดัตถบัญชี แสดงในราคาทุนหักค่าตัดจ่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามเกณฑ์ระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจซึ่งประมาณไว้ 25 ปี นับตั้งแต่วันที่บริษัท ได้รับประโยชน์จากสิทธิการใช้ระบบสายส่งไฟฟ้านั้น

ค่าตัดจำหน่ายบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน

4.12 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนและค่าตัดจำหน่าย

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่บริษัท ซื้อมาและมีอายุการใช้งานจำกัดแสดงในราคาทุนด้วยมูลค่าที่จ่ายเริ่มแรกสุทธิจากค่าตัดจำหน่ายสะสม และค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี)

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัด ตัดจำหน่ายอย่างมีระบบโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสินทรัพย์นั้นนับจากวันที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และจะประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์นั้นอาจเกิดการด้อยค่า

ค่าตัดจำหน่าย คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์ โดยวิธีเส้นตรง ตามระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจดังต่อไปนี้

สิทธิจากสัญญาซื้อขายไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์

25 ปี

วิธีการตัดจำหน่าย ระยะเวลาที่จะได้รับประโยชน์ และมูลค่าคงเหลือจะได้รับการทบทวนทุกสิ้นรอบปีบัญชี และจะปรับปรุงตามความเหมาะสม

4.13 ผลประโยชน์พนักงาน

4.13.1 ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

ภาระผูกพันของผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงานซึ่งประกอบด้วย เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส เงินสมทบกองทุนประกันสังคม และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ วัดมูลค่าโดยมิได้คิดลดกระแสเงินสดและบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อพนักงานทำงานให้

4.13.2 ผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานหลังออกจากงาน

4.13.2.1 โครงการสมทบเงิน (กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ)

บริษัท บริษัทย่อยและพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่บริษัท และบริษัทย่อยจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสินทรัพย์ของบริษัท เงินที่บริษัท และบริษัทย่อยจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

4.13 ผลประโยชน์พนักงาน (ต่อ)

4.13.3 ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน (โครงการผลประโยชน์)

ผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ คือ ผลประโยชน์ที่พนักงานจะได้รับตามกฎหมายแรงงานไทยเมื่อเกษียณอายุ ซึ่งขึ้นอยู่กับอายุและจำนวนปีที่ทำงาน

หนี้สินผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุจะถูกรับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน โดยคิดจากมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพัน ณ วันที่รายงานและต้นทุนบริการในอดีต ผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุถูกคำนวณขึ้นทุกปีโดยผู้ชำนาญทางสถิติอิสระโดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ คำนวณจากการคิดลดกระแสเงินสดที่เข้ามาในอนาคตโดยใช้อัตราดอกเบี้ยตามพันธบัตรรัฐบาลที่ใช้สกุลเงินเดียวกับสกุลเงินของภาระผูกพัน และมีอายุการครบกำหนดชำระใกล้เคียงกับระยะเวลาที่ต้องจ่ายผลประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ กำไรขาดทุนทางสถิติที่เกิดจากการปรับปรุงจากประสบการณ์และการเปลี่ยนสมมติฐานทางสถิติถูกบันทึกเข้ากำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

4.14 หุ้นกู้

หุ้นกู้ บันทึกมูลค่าเริ่มแรกด้วยราคาทุนโดยคำนวณจากมูลค่ายุติธรรมของเงินที่ได้รับ ซึ่งประกอบด้วย เงินกู้ที่ได้รับสุทธิด้วยต้นทุนทางตรงในการออกหุ้นกู้ ได้แก่ ค่าธรรมเนียมการจัดการ ค่าแต่งตั้งผู้แทนออกหุ้นกู้ และค่าที่ปรึกษาในการออกหุ้นกู้ ซึ่งตัดจ่ายด้วยวิธีเส้นตรงซึ่งไม่แตกต่างจากวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงอย่างมีนัยสำคัญ ค่าใช้จ่ายดังกล่าวจะถูกบันทึกตามงวดต่าง ๆ ตลอดอายุหุ้นกู้ตามยอดคงเหลือของหุ้นกู้ในแต่ละงวด ส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยอื่นแสดงมูลค่าราคาทุนซึ่งบันทึกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเกิดหนี้สินเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับปี

4.15 ประมาณการหนี้สิน

ประมาณการหนี้สินจะรับรู้ในงบแสดงฐานะการเงินก็ต่อเมื่อบริษัท และบริษัทย่อยมีภาระผูกพันตามกฎหมายที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจะต้องถูกจ่ายไปเพื่อชำระภาระหนี้สินดังกล่าวและสามารถประมาณจำนวนภาระหนี้สินได้อย่างน่าเชื่อถือ

4.16 ทุนเรือนหุ้น-หุ้นสามัญ

หุ้นสามัญจัดประเภทเป็นทุน ต้นทุนส่วนเพิ่มที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการออกหุ้นสามัญและสิทธิซื้อหุ้น (สุทธิจากผลกระทบทางภาษี) รับรู้เป็นรายการหักจากส่วนของทุน

4.17 ทุนทุนซื้อคืน

ทุนทุนซื้อคืนแสดงมูลค่าในงบแสดงฐานะการเงินด้วยราคาทุนเป็นรายการหักจากส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งหมดหากราคาขายของทุนทุนซื้อคืนสูงกว่าราคาซื้อของทุนทุนซื้อคืน บริษัท จะรับรู้ผลต่างเข้าบัญชีส่วนเกินทุนทุนทุนซื้อคืน และหากราคาขายของทุนทุนซื้อคืนต่ำกว่าราคาซื้อของทุนทุนซื้อคืน บริษัท จะนำผลต่างหักจากส่วนเกินทุนทุนทุนซื้อคืนให้หมดไปก่อน แล้วจึงนำผลต่างที่เหลืออยู่ไปหักจากบัญชีกำไรสะสม

4.18 การจ่ายเงินปันผล

เงินปันผลที่จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทจะรับรู้เป็นหนี้สินในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทในงวดที่มีการอนุมัติโดยคณะกรรมการของบริษัทสำหรับเงินปันผลระหว่างกาล และเมื่อมีการอนุมัติโดยผู้ถือหุ้นของบริษัทสำหรับเงินปันผลประจำปี

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

4.19 รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการบัญชีที่เกิดขึ้นระหว่างปีที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ ยอดคงเหลือของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินและเป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันที่รายงาน แปลงค่าเป็นเงินบาทด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รายงาน กำไรหรือขาดทุนที่เกิดจากการแปลงค่าได้บันทึกเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายของรอบระยะเวลาบัญชี

4.20 ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับงวดประกอบด้วย ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ภาษีเงินได้จะรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน ยกเว้นส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น หรือรับรู้โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น ในกรณีนี้ ภาษีเงินได้ต้องรับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น หรือโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น ตามลำดับ

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน :

บริษัทฯ และบริษัทย่อย บันทึกภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันบันทึกตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีตั้งเต็มจำนวนตามวิธีหนี้สิน เมื่อเกิดผลต่างชั่วคราวระหว่างฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สิน และราคาตามบัญชีที่แสดงอยู่ในงบการเงิน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี รวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในจำนวนเท่าที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะแสดงหักกลบกันก็ต่อเมื่อบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีสิทธิตามกฎหมายที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันมาหักกลบกับหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน และทั้งสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้ที่ประเมินโดยหน่วยงานจัดเก็บภาษีหน่วยงานเดียวกันโดยการเรียกเก็บเป็นหน่วยภาษีเดียวกันหรือหน่วยภาษีต่างกัน ซึ่งตั้งใจจะจ่ายหนี้สินและสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันด้วยยอดสุทธิ

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทุกสิ้นรอบระยะเวลา รายงานและจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อย จะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

4.21 กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้น

กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน คำนวณขึ้นโดยการหารกำไรสุทธิสำหรับปีด้วยจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่ออกและเรียกชำระแล้วในระหว่างปีปรับปรุงด้วยจำนวนหุ้นสามัญที่ซื้อคืน (ถ้ามี)

กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นปรับลด

กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นปรับลด คำนวณโดยการหารกำไรสุทธิสำหรับปีที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท ด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายแล้วระหว่างปี หลังจากที่ได้ปรับปรุงผลกระทบของหุ้นปรับลด

4.22 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัท หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัท หรือถูกบริษัทควบคุม ไม่ว่าจะโดยตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัท

นอกจากนี้ บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ยังหมายรวมถึงบริษัทร่วมและบุคคลที่มีสิทธิออกเสียงโดยตรงหรือทางอ้อม ซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญกับบริษัท ผู้บริหารสำคัญ กรรมการ หรือพนักงานของบริษัท ที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของบริษัท ตลอดจนสมาชิกในครอบครัวที่ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าวซึ่งมีอำนาจชักจูงหรืออาจชักจูงให้ปฏิบัติตามบุคคลดังกล่าว และกิจการที่บุคคลดังกล่าวมีอำนาจควบคุมหรือมีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญไม่ว่าโดยตรงหรือทางอ้อม

ในการพิจารณาความสัมพันธ์ของบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน บริษัท และบริษัทย่อยคำนึงถึงเนื้อหาของความสัมพันธ์มากกว่ารูปแบบทางกฎหมาย

4.23 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัท และบริษัทย่อยจะทำการประเมินว่ามีข้อบ่งชี้ซึ่งแสดงว่าสินทรัพย์ของบริษัท และบริษัทย่อยด้อยค่าลงหรือไม่ หากมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า หรือเมื่อต้องทำการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์เป็นรายปี บริษัท และบริษัทย่อยจะทำการประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์หรือมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หักต้นทุนในการขายแล้วแต่มูลค่าใดจะสูงกว่า ในการประเมินมูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์ ประมาณการกระแสเงินสดที่จะได้รับในอนาคตจะคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบัน โดยใช้อัตราคิดลดก่อนคำนึงภาษีเงินได้เพื่อให้สะท้อนมูลค่าที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบันซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อสินทรัพย์ สำหรับสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดกระแสเงินสดรับโดยอิสระจากสินทรัพย์อื่น ให้พิจารณามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนรวมกับหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดที่สินทรัพย์นั้นเกี่ยวข้องด้วย

ขาดทุนจากการด้อยค่าจะรับรู้รายการในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานบริษัท และบริษัทย่อยจะประเมินว่ามีข้อบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นว่ารายการขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่ค่าความนิยมที่บริษัท และบริษัทย่อยได้รับรู้ในงวดก่อนได้หมดไปหรือลดลงหรือไม่ หากมีข้อบ่งชี้ดังกล่าว บริษัท และบริษัทย่อยต้องประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์นั้นและกลับรายการบัญชีขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่ค่าความนิยมที่บริษัท และบริษัทย่อยรับรู้ในงวดก่อน

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

4.24 สัญญาเช่า

4.24.1 กรณีเป็นผู้ให้เช่า

สัญญาเช่าดำเนินงาน :

บริษัทฯ และบริษัทย่อยแสดงสินทรัพย์ที่ให้เช่าภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานในงบแสดงฐานะการเงินตามประเภทของสินทรัพย์ รายได้ค่าเช่าจากสัญญาเช่าดำเนินงานบันทึกตามระยะเวลาที่ให้เช่า

4.24.2 กรณีเป็นผู้เช่า

สัญญาเช่าดำเนินงาน :

บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกการเช่าสินทรัพย์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนแก่เจ้าของสินทรัพย์ยังเป็นของผู้ให้เช่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน ค่าเช่าที่จ่ายภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงตามระยะเวลาที่เช่า

สัญญาเช่าการเงิน :

สัญญาเช่า ซึ่งบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้รับโอนผลตอบแทนและความเสี่ยงส่วนใหญ่ของการเป็นเจ้าของสินทรัพย์ ยกเว้นกรรมสิทธิ์ทางกฎหมาย ถือเป็นสัญญาเช่าทางการเงิน บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกสินทรัพย์ที่เช่าในราคายุติธรรม ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่าพร้อมกับภาระหนี้สินที่จะต้องจ่ายค่าเช่าในอนาคตหักส่วนที่เป็นดอกเบี้ย และคิดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ ดอกเบี้ย หรือค่าใช้จ่ายทางการเงิน และค่าเสื่อมราคารับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน

4.25 รายงานทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

ส่วนงานธุรกิจที่ทำหน้าที่จัดหาผลิตภัณฑ์หรือให้บริการ โดยมีความเสี่ยงและผลตอบแทนที่แตกต่างไปจากความเสี่ยงและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์หรือบริการของส่วนธุรกิจอื่น ส่วนงานภูมิศาสตร์ทำหน้าที่จัดหาผลิตภัณฑ์หรือให้บริการในสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งมีความเสี่ยงและผลตอบแทนที่แตกต่างไปจากความเสี่ยงและผลตอบแทนของการดำเนินงานในสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจอื่น

4.26 เครื่องมือทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินของบริษัทฯ และบริษัทย่อยที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน ประกอบด้วยเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เงินลงทุน ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น และเงินให้กู้ยืม หนี้สินทางการเงินที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน ประกอบด้วย เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น เงินกู้ยืม และค่าใช้จ่ายค้างจ่าย นโยบายการบัญชีเฉพาะสำหรับรายการแต่ละรายการได้เปิดเผยแยกไว้ในแต่ละหัวข้อที่เกี่ยวข้อง

บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้ใช้เครื่องมือทางการเงินเพื่อลดความเสี่ยงจากการผันผวนของอัตราดอกเบี้ย เครื่องมือที่ใช้คือ สัญญาป้องกันความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย (Interest rate SWAP contracts) ซึ่งไม่ได้มีการรับรู้ในงบการเงิน ณ วันที่ทำสัญญา

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

4.26 เครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

การทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย :

สัญญาป้องกันความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยมีไว้เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย ผลต่างที่ได้รับหรือจ่ายตามสัญญาจะถูกบันทึกในกำไรหรือขาดทุนเมื่อถึงวันครบกำหนดจ่ายชำระ ส่วนค่าธรรมเนียมจะถูกตัดจ่ายโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญา

การทำสัญญา Foreign currency collar :

สัญญา Foreign currency collar ที่ทำกับสถาบันการเงินมีไว้เพื่อจำกัดความเสี่ยงจากการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน โดยกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนซึ่งต้องชำระสำหรับหนี้สินที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ ผลต่างที่ได้รับตามสัญญาจะถูกบันทึกในกำไรหรือขาดทุนเมื่อได้รับชำระ

4.27 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะต้องจ่ายเพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่น โดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า บริษัท และบริษัทย่อยใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สิน ซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ บริษัท และบริษัทย่อยจะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินแบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง (ไม่ต้องปรับปรุง)

ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม

ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินสดในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัท และบริษัทย่อยจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

4.28 การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจ การประมาณการ และข้อสมมติฐานหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการกำหนดนโยบายและการรายงานจำนวนเงินที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย การประมาณและข้อสมมติฐานมาจากประสบการณ์ในอดีต และปัจจัยต่างๆ ที่ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลภายใต้สถานการณ์แวดล้อมนั้น ดังนั้น ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินที่ประมาณและตั้งข้อสมมติฐานไว้

ประมาณการและข้อสมมติฐานที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินจะได้รับการทบทวนอย่างต่อเนื่อง การปรับประมาณการทางบัญชีจะบันทึกในงวดบัญชีที่ประมาณการดังกล่าวได้รับการทบทวนและในงวดอนาคตที่ได้รับผลกระทบ

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

4.28 การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญได้แก่ :

4.28.1 การรับรู้และการตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สิน

ในการพิจารณาการรับรู้หรือการตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สิน ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าวแล้วหรือไม่ โดยใช้ดุลยพินิจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ดีที่สุดที่รับรู้ได้ในสภาวะปัจจุบัน

4.28.2 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ในการประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต อายุของหนี้ที่ค้างและสภาวะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เป็นต้น

4.28.3 ค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้างเหลือ

ค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้างเหลือ เป็นการปรับมูลค่าของสินค้างเหลือด้วยมูลค่าที่คาดว่าจะเกิดความเสียหายเนื่องจากสินค้างล้มสมัยและการลดลงของมูลค่าสินค้างเหลือ ผู้บริหารใช้ดุลยพินิจในการประมาณค่าเผื่อสินค้างล้มสมัยและการลดมูลค่าสินค้างเหลือสำหรับยอดสินค้างเหลือ โดยพิจารณาจากการวิเคราะห์อายุของสินค้างเหลือ

4.28.4 ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน

บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนเมื่อฝ่ายบริหารใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาว่า มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญและเป็นระยะเวลานาน การที่จะสรุปว่าเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญหรือเป็นระยะเวลานานหรือไม่นั้นจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

4.28.5 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และ ค่าเสื่อมราคา

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ ฝ่ายบริหารใช้การประมาณอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์เมื่อเลิกใช้งานของอาคารและอุปกรณ์ และได้มีการทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์หากมีการเปลี่ยนแปลง

4.28.6 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ในการบันทึกและวัดมูลค่าเริ่มแรกและการพิจารณาการด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้น จำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารในการประมาณมูลค่าของสินทรัพย์ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตโดยวิธีประมาณการกระแสเงินสดคิดลด ซึ่งประมาณการกระแสเงินสดดังกล่าวอาจเปลี่ยนแปลงได้เนื่องจากภาวะการแข่งขัน แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของรายได้ โครงสร้างต้นทุน การเปลี่ยนแปลงของอัตราคิดลด ภาวะอุตสาหกรรม และภาวะตลาดที่เกี่ยวข้อง

4.28.7 สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้นั้น ในการนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

4.28 การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

4.28.8 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องสอบทานการด้อยค่าของสินทรัพย์ในแต่ละช่วงเวลาและบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่า หากคาดว่าจะมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ในการนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์รายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวเนื่องกับสินทรัพย์นั้น

4.28.9 ภาวะผูกพันผลประโยชน์พนักงาน

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่างๆ ในการประมาณการนั้น เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน และอัตราমনะ เป็นต้น

4.28.10 สัญญาเช่า

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าทางการเงิน ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญา เพื่อพิจารณาว่าบริษัท และบริษัทย่อยได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

4.29.11 คดีฟ้องร้อง

บริษัทฯ มีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ซึ่งฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของคดีที่ถูกฟ้องร้องแล้ว และเชื่อมั่นว่าจะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นจึงไม่ได้บันทึกประมาณการหนี้สินดังกล่าว ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน อย่างไรก็ตาม ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากที่ได้มีการประมาณการไว้

5. รายการบัญชีระหว่างบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บริษัทฯ มีรายการบัญชีกับบริษัทย่อย บริษัทร่วม บุคคลและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน สินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่งของบริษัท เกิดขึ้นจากรายการบัญชีกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันดังกล่าว บริษัทเหล่านี้เกี่ยวข้องกันโดยการถือหุ้น และ/หรือ การเป็นกรรมการร่วมกัน โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้-

บริษัทที่เกี่ยวข้องกันนอกเหนือจากบริษัทย่อย ที่อธิบายไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.2.1 ประกอบด้วย

	ลักษณะความสัมพันธ์	การดำเนินการ		สัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ	
		ประเภทธุรกิจ	ประเทศ	ปี 2560	ปี 2559
บริษัท อควา คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	1	ให้บริการเช่าโครงข่ายเพื่อติดตั้งโฆษณา	ไทย	-	-
Shonan Build Service Co., Ltd. (Jpn Co.)	2	Building service	ญี่ปุ่น	-	-
Seikosha Co., Ltd. (Jpn Co.)	3	Building service	ญี่ปุ่น	-	-
บริษัท กลมบ็อกซ์ จำกัด (ชื่อเดิม : บริษัท พีรามิต สื่อสาร จำกัด)	4	รับจ้างพิมพ์สื่อสิ่งพิมพ์และบริหารงาน ขายโฆษณา	ไทย	-	-
บริษัท แมเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	5	ผลิตและจำหน่ายหนังสือพิมพ์ และสิ่งตีพิมพ์	ไทย	-	-
บริษัท ฐานเศรษฐกิจ มัลติมีเดีย จำกัด	5	โฆษณาสินค้าและบริการทุกรูปแบบบน สื่อสิ่งพิมพ์และขายหนังสือพิมพ์รายวัน	ไทย	-	-
บริษัท สปริงนิวส์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด	5	บริการดำเนินงานโฆษณาสินค้าทุกรูปแบบ ของการสื่อสาร	ไทย	-	-
บริษัท นิวส์ เน็ตเวิร์ค คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	5	บริการ, พัฒนาและบำรุงรักษาซอฟต์แวร์ คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	ไทย	-	-

5. รายการบัญชีระหว่างบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทฯ กับกิจการและบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน เป็นดังนี้.-

1. เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่และมีผู้บริหารร่วมกัน
2. เป็นผู้ถือหุ้นร่วมในบริษัทย่อย [Alternative Energies Kabushiki Kaisha (Jpn Co.)]
3. เป็นบริษัทใหญ่ของ Shonan Build Service Co., Ltd.
4. เป็นบริษัทที่คนใกล้ชิดของกรรมการบริหาร เป็นกรรมการร่วม
5. เป็นบริษัทฯ ที่มีกรรมการร่วมกัน

5.1 รายการบัญชีที่มีสาระสำคัญที่เกิดขึ้นระหว่างกัน มีรายละเอียด ดังนี้.-

		หน่วย : บาท			
	นโยบาย	สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	การกำหนด	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ราคา	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559
บริษัทย่อย					
รายได้จากการขายและบริการ	1 และ 2	-	-	-	5,885.00
ดอกเบี้ยรับ	4	-	-	33,936,423.37	-
รายได้ค่าเช่า	3	-	-	360,000.00	360,000.00
รายได้อื่นๆ	3	-	-	4,694,570.58	536,894.59
รายได้เงินปันผล	5	-	-	-	62,999,997.20
บริษัทย่อยทางอ้อม					
รายได้จากการขายและบริการ	1	-	-	1,058,400.00	-
รายได้ค่าเช่า	3	-	-	252,000.00	252,000.00
รายได้อื่น ๆ	3	-	-	36,173.96	15,816.97
บริษัทร่วม					
รายได้จากการขาย	1	-	-	90,150.00	-
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน					
รายได้จากการขายและบริการ	1 และ 2	19,222,895.10	56,375.00	19,222,895.10	56,375.00
รายได้ค่าเช่า	3	58,500.00	-	58,500.00	-
ต้นทุนขาย	1	4,000.00	-	4,000.00	-

นโยบายการกำหนดราคา

1. คิตรายการขายต่ำกว่าลูกค้าประจำทั่วไปประมาณร้อยละ 1 ถึง 5
2. คิตรายการขายต่ำกว่ากลุ่มลูกค้าประจำชั้นดีประมาณร้อยละ 3 ถึง 10 เนื่องจากไม่มีความเสี่ยงในการเรียกเก็บหนี้จากลูกค้า
3. ตามอัตราที่ตกลงร่วมกัน
4. ตามที่ระบุในสัญญาใช้เงิน ร้อยละ 3 - 7 ต่อปี ในปี 2560 และ 2559
5. ตามที่บริษัทย่อยประกาศจ่ายเงินปันผล

5. รายการบัญชีระหว่างบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

5.1 รายการบัญชีที่มีสาระสำคัญที่เกิดขึ้นระหว่างกัน มีรายละเอียด ดังนี้.- (ต่อ)

คำตอบแทนผู้บริหาร

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีค่าใช้จ่ายสำหรับเงินเดือน โบนัส เงินสมทบกองทุนประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพสวัสดิการอื่น ค่าเบี้ยประชุมให้แก่กรรมการและผู้บริหาร และผลประโยชน์พนักงานหลังออกจากงาน โดยสรุปได้ดังนี้.-

	หน่วย : บาท			
	สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559
ผลประโยชน์ระยะสั้น	24,141,253.86	25,267,195.04	13,940,759.00	13,551,385.00
ผลประโยชน์ระยะยาวหลังออกจากงาน	1,183,906.00	810,071.00	635,817.00	443,394.00
รวม	25,325,159.86	26,077,266.04	14,576,576.00	13,994,779.00

5.2 ยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นปี ระหว่างบริษัทฯ และบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน มีรายละเอียดดังนี้.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559
ลูกหนี้การค้า				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	16,409,120.53	13,336,485.72	16,409,120.53	13,336,485.72
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(12,464,005.35)	(12,464,005.35)	(12,464,005.35)	(12,464,005.35)
สุทธิ	3,945,115.18	872,480.37	3,945,115.18	872,480.37
ลูกหนี้อื่น				
บริษัทย่อย	-	-	4,064,439.15	335,319.86
บริษัทย่อยทางอ้อม	-	-	21,000.00	191,525.34
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	1,250,487.20	14,370,135.94	-	85,779.70
รวม	1,250,487.20	14,370,135.94	4,085,439.15	612,624.90
เจ้าหนี้อื่น				
บริษัทย่อย	-	-	-	1,074,890.58
บริษัทย่อยทางอ้อม	-	-	63,000.00	63,000.00
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	20,000.00	-	20,000.00	-
รวม	20,000.00	-	83,000.00	1,137,890.58
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย				
กรรมการ	-	686,350.00	-	686,350.00

5. รายการบัญชีระหว่างบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

5.2 ยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นปี ระหว่างบริษัท และบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน มีรายละเอียดดังนี้- (ต่อ)

เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทร่วมทางอ้อม - ส่วนที่ครบกำหนดรับชำระภายในหนึ่งปี

รายการเคลื่อนไหวของเงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บริษัทร่วมทางอ้อม - ส่วนที่ครบกำหนดรับชำระภายในหนึ่งปี มีรายละเอียดดังนี้-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม			
	รายการเคลื่อนไหวระหว่างงวด			
	1 ม.ค. 60	เพิ่มขึ้น	ลดลง	31 ธ.ค. 60
บริษัทร่วมทางอ้อม	-	75,776,000.00	-	75,776,000.00

เงินให้กู้ยืมดังกล่าว เป็นการให้กู้ยืมแก่บริษัทร่วมทางอ้อมสองแห่งตามสัดส่วนการถือหุ้นเพื่อซื้อที่ดิน โดยการทำสัญญา กู้ยืม ครอบคลุมภายใน 3 ปี นับแต่วันทำสัญญา (ครบกำหนดปี 2560) ให้กู้โดยไม่มีหลักประกัน และไม่มีการ คิดดอกเบี้ยระหว่างกัน

เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย

รายการเคลื่อนไหวของเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย มีรายละเอียดดังนี้-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	รายการเคลื่อนไหวระหว่างปี			
	1 ม.ค. 60	เพิ่มขึ้น	ลดลง	31 ธ.ค. 60
บริษัทย่อย	-	1,681,690,872.79	(411,613,281.39)	1,270,077,591.40

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	รายการเคลื่อนไหวระหว่างปี			
	1 ม.ค. 59	เพิ่มขึ้น	ลดลง	31 ธ.ค. 59
บริษัทย่อย	230,218,391.12	291,475,000.00	(521,693,391.12)	-

เงินให้กู้ยืมดังกล่าวข้างต้นเป็นการให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย ในรูปตัวสัญญาใช้เงิน ครอบคลุมเมื่อทวงถาม คิดอัตรา ดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี และ 5.50 - 6.00 ต่อปี ตามลำดับ

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน

รายการเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน มีรายละเอียดดังนี้-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	รายการเคลื่อนไหวระหว่างปี			
	1 ม.ค. 60	เพิ่มขึ้น	ลดลง	31 ธ.ค. 60
กรรมการ	-	30,000,000.00	-	30,000,000.00

เงินกู้ยืมดังกล่าวข้างต้นเป็นเงินกู้ยืมจากกรรมการของบริษัทฯ ในรูปตัวสัญญาใช้เงิน ครอบคลุมเมื่อทวงถาม ไม่มีการคิดดอกเบี้ยระหว่างกัน

5. รายการบัญชีระหว่างบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ต่อ)

5.3 อื่นๆ

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีการค้าประกันวงเงินสินเชื่อที่มีกับสถาบันการเงินระหว่างกันดังต่อไปนี้.-

	หน่วย : ล้านบาท	
	ปี 2560	ปี 2559
บริษัทฯ ค้าประกันวงเงินสินเชื่อให้บริษัทย่อย	-	155.00
บริษัทฯ ค้าประกันวงเงินสินเชื่อให้บริษัทย่อยทางอ้อม	853.40	1,084.90
บริษัทฯ และบริษัทย่อยทางอ้อมค้าประกันวงเงินสินเชื่อให้บริษัทย่อย	1,125.30	670.90
บริษัทฯ และบริษัทย่อยทางอ้อมค้าประกันวงเงินสินเชื่อให้บริษัทย่อยทางอ้อม	414.00	414.00
บริษัทย่อย และบริษัทย่อยทางอ้อมค้าประกันวงเงินสินเชื่อให้บริษัทย่อยทางอ้อม	156.50	-

6. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วย.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559 (ปรับปรุงใหม่)	ปี 2560	ปี 2559
เงินสด	416,433.22	502,587.13	83,000.00	83,000.00
เช็คที่ถึงกำหนดชำระ	4,634,433.29	5,682,066.91	4,634,433.29	5,682,066.91
เงินฝากธนาคาร				
- บัญชีกระแสรายวัน	11,015,371.67	99,917,432.36	341,967.38	412,476.01
- บัญชีออมทรัพย์	142,992,853.57	333,337,002.10	1,500,136.24	3,122,429.73
- บัญชีฝากประจำ 3 เดือน	1,000.00	22,532.05	-	-
รวม	159,060,091.75	439,461,620.55	6,559,536.91	9,299,972.65

7. เงินลงทุนชั่วคราว

เงินลงทุนชั่วคราว ประกอบด้วย.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559 (ปรับปรุงใหม่)	ปี 2560	ปี 2559
เงินลงทุนชั่วคราวในกองทุนเปิด	4,423,991.81	1,926,075,323.80	-	584,785,800.57
เงินลงทุนในเงินฝากประจำ	22,586,306.00	58,838,656.04	-	-
รวม	27,010,297.81	1,984,913,979.84	-	584,785,800.57

เงินลงทุนชั่วคราวในกองทุนเปิด เป็นเงินลงทุนที่บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีวัตถุประสงค์ที่จะขายในขนาดอันใกล้เคียงเพื่อหากำไรจากการเปลี่ยนแปลงราคาของหลักทรัพย์

ในปี 2560 และ 2559 บริษัทย่อยมีเงินลงทุนในเงินฝากประจำมีระยะเวลาการฝาก 3 ถึง 12 เดือน อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.90 - 2.00 ต่อปี และร้อยละ 1.125 - 2.60 ต่อปี ตามลำดับ

8. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น - สุทธิ

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น - สุทธิ ประกอบด้วย-

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2559			
	ปี 2560	(ปรับปรุงใหม่)	ปี 2560	ปี 2559
<u>ลูกหนี้การค้า</u>				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	16,409,120.53	13,336,485.72	16,409,120.53	13,336,485.72
บริษัทอื่น	241,470,814.17	249,846,206.62	181,353,653.44	180,353,270.92
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(23,875,397.65)	(21,355,940.60)	(23,875,397.65)	(21,355,940.60)
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	234,004,537.05	241,826,751.74	173,887,376.32	172,333,816.04
<u>ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น</u>				
บริษัทย่อย	-	-	4,064,439.15	335,319.86
บริษัทย่อยทางอ้อม	-	-	21,000.00	191,525.34
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	1,250,487.20	14,370,135.94	-	85,779.70
บริษัทอื่น *	241,324,458.24	110,400,698.81	200,559,677.54	2,245,361.40
รวมลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	242,574,945.44	124,770,834.75	204,645,116.69	2,857,986.30
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้ หมุนเวียนอื่น - สุทธิ	476,579,482.49	366,597,586.49	378,532,493.01	175,191,802.34

* ปี 2560

ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น - บริษัทอื่น เป็นลูกหนี้จากการที่บริษัทฯ จ่ายค่าเสียหายแทนผู้ขายโครงการไฟฟ้าที่ไม่สามารถจัดหาโรงไฟฟ้า ที่มีกำลังการผลิตไม่ต่ำกว่า 12 เมกะวัตต์ มาขายคืนให้กับโจทก์ หรือบริษัทย่อยของโจทก์ได้ ภายในวันที่ 15 ธันวาคม 2560 ตามข้อเสนอของโจทก์ เพื่อประนีประนอมยอมความ ระงับข้อพิพาททางคดีที่ถูกฟ้องร้อง ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 41 เป็นจำนวนเงิน 690 ล้านบาท (197.26 ล้านบาท) ทั้งนี้ภายหลังจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯ ได้ทยอยรับคืนเงินค่าเสียหายในเดือนมกราคม และกุมภาพันธ์ 2561 ครบทั้งจำนวนแล้ว

ปี 2559

ลูกหนี้หมุนเวียนอื่น - บริษัทอื่นรวมลูกหนี้ค่าเสียหายจากคดีความฟ้องร้องอยู่ จำนวน 179.44 ล้านบาท (54.36 ล้านบาท) (ดูหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 41 ประกอบ)

8. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น - สุทธิ (ต่อ)

ลูกหนี้การค้าแยกตามอายุหนี้ที่ค้างชำระหนี้ได้ดังนี้.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559
ลูกหนี้การค้าที่อยู่ในกำหนดชำระ	158,620,198.47	176,432,403.73	98,503,037.74	108,116,468.03
ลูกหนี้การค้าที่เกินกำหนดชำระ				
ไม่เกินกว่า 3 เดือน	25,349,123.49	33,815,309.12	25,349,123.49	33,815,309.12
เกินกว่า 3 เดือน ถึง 6 เดือน	25,688,817.37	23,116,956.46	25,688,817.37	23,116,956.46
เกินกว่า 6 เดือน ถึง 12 เดือน	20,753,035.44	4,618,030.42	20,753,035.44	3,441,030.42
เกินกว่า 12 เดือน	27,468,759.93	25,199,992.61	27,468,759.93	25,199,992.61
รวม	257,879,934.70	263,182,692.34	197,762,773.97	193,698,756.64
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(23,875,397.65)	(21,355,940.60)	(23,875,397.65)	(21,355,940.60)
สุทธิ	234,004,537.05	241,826,751.74	173,887,376.32	172,333,816.04

รายการเคลื่อนไหวของการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญ ที่มีสาระสำคัญที่เกิดขึ้นระหว่างกัน มีรายละเอียด ดังนี้.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559
ยอดคงเหลือต้นปี	21,355,940.60	31,141,082.11	21,355,940.60	31,141,082.11
บวก ตั้งเพิ่มในระหว่างปี	2,519,457.05	-	2,519,457.05	-
หัก กลับรายการในระหว่างปี	-	(9,785,141.51)	-	(9,785,141.51)
ยอดคงเหลือปลายปี	23,875,397.65	21,355,940.60	23,875,397.65	21,355,940.60

9. เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่พนักงาน - สุทธิ

เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่พนักงาน - สุทธิ มีรายการเคลื่อนไหวดังนี้.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559
ยอดคงเหลือต้นปี	4,953,715.95	4,723,017.29	4,936,330.39	4,680,968.03
บวก ให้กู้เพิ่มระหว่างปี	2,344,865.82	3,204,200.00	2,314,865.82	3,204,200.00
หัก รับชำระคืนระหว่างปี	(3,202,553.09)	(2,973,501.34)	(3,167,516.17)	(2,948,837.64)
ยอดคงเหลือปลายปี	4,096,028.68	4,953,715.95	4,083,680.04	4,936,330.39
หัก ส่วนที่ครบกำหนดชำระในหนึ่งปี	(2,180,754.03)	(2,317,449.28)	(2,168,405.39)	(2,300,063.72)
ยอดคงเหลือปลายปี - สุทธิ	1,915,274.65	2,636,266.67	1,915,274.65	2,636,266.67

เงินให้กู้ยืมข้างต้น บริษัทฯ และบริษัทย่อย ให้กู้โดยการทำสัญญากู้ยืมเงิน คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ MLR บวก 1.50 (ร้อยละ 7.75 - 8.25 ในปี 2560 และร้อยละ 7.75 - 8.375 ในปี 2559) เงินกู้ยืมดังกล่าวค้ำประกันโดยพนักงานที่เป็นหัวหน้างาน

10. สินค้ำคงเหลือ - สุทธิ

สินค้ำคงเหลือ - สุทธิ ประกอบด้วย.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559
วัตถุดิบ	63,537,252.29	34,970,068.80	63,537,252.29	34,970,068.80
วัตถุดิบระหว่างทาง	12,791,139.92	8,618,848.96	12,791,139.92	8,618,848.96
งานระหว่างทำ	7,725,041.55	14,187,329.79	7,725,041.55	14,187,329.79
วัสดุสิ้นเปลือง	2,349,959.84	1,073,187.03	2,349,959.84	1,073,187.03
อะไหล่	246,219.41	705,551.39	246,219.41	98,337.41
สินค้ำสำเร็จรูป	2,525,637.29	1,710,542.41	2,525,637.29	1,710,542.41
รวม	89,175,250.30	61,265,528.38	89,175,250.30	60,658,314.40
หัก ค่าเผื่อการลดมูลค้ำสินค้ำคงเหลือ	(657,980.57)	(760,000.00)	(657,980.57)	(760,000.00)
สินค้ำคงเหลือ - สุทธิ	88,517,269.73	60,505,528.38	88,517,269.73	59,898,314.40

11. งานระหว่างก่อสร้าง - สัญญาเช่าทางการเงิน

งานระหว่างก่อสร้าง - สัญญาเช่าทางการเงิน เป็นงานระหว่างติดตั้งแผงเซลล์แสงอาทิตย์และอุปกรณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตามสัญญาเช่าที่บริษัทย่อยทางอ้อมแห่งหนึ่งทำสัญญากับบริษัทอื่นจำนวนสองแห่ง

12. เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน

เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน ประกอบด้วย.-

ประเภทเงินฝาก	เพื่อค้ำประกัน	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)	หน่วย : บาท	
			งบการเงินรวม	
			ปี 2560	ปี 2559
เงินฝากออมทรัพย์	วงเงินสินเชื่อ ของบริษัทย่อยทางอ้อม	0.37	42,866,000.00	-
เงินฝากประจำ 3 - 6 เดือน	หนังสือค้ำประกัน ของบริษัทร่วมทางอ้อม	0.875 - 1.00	85,087,670.66	-
เงินฝากประจำ 12 เดือน	หนังสือค้ำประกัน ของบริษัทย่อยทางอ้อม	0.90	726,000.00	-
รวม			128,679,670.66	-

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อย ประกอบด้วย.-

	หน่วย : ล้านบาท							
	งบการเงินเฉพาะกิจการ							
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559				เงินลงทุน			
	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)		อัตรการลงทุน (ร้อยละ)		ตามวิธีราคาทุน		เงินปันผลรับสำหรับปี	
	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559
บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	12,000.00	12,000.00	75.00	75.00	1,049.96	1,049.96	-	63.00

ในปี 2559 บริษัทฯ ลงทุนเพิ่มในหุ้นเพิ่มทุนของบริษัทย่อยข้างต้นในราคาหุ้นละ 0.10 บาท เป็นเงิน 180 ล้านบาท ตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.2.2.6

รายการเปลี่ยนแปลงของบัญชีเงินลงทุนในบริษัทย่อยในระหว่างปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 มีรายละเอียดดังนี้.-

	หน่วย : บาท	
	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559
ยอดคงเหลือต้นปี	1,049,960,920.00	869,960,920.00
ซื้อเงินลงทุน	-	180,000,000.00
จำหน่ายเงินลงทุน	-	-
ยอดคงเหลือปลายปี	1,049,960,920.00	1,049,960,920.00

14. เงินลงทุนในบริษัทร่วม

เงินลงทุนในบริษัทร่วม ประกอบด้วย.-

	หน่วย : ล้านบาท							
	งบการเงินรวม							
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559				เงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย			
	ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)		อัตรการลงทุน (ร้อยละ)		ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) สำหรับปี			
	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559 (ปรับปรุงใหม่)	ปี 2560	ปี 2559 (ปรับปรุงใหม่)
<u>ถือโดยบริษัทย่อยทางตรงและบริษัทร่วมทางอ้อม</u>								
บริษัท พีพีทีซี จำกัด	1,484.00	1,484.00	49.50	-	527.32	-	9.83	-
<u>ถือโดยบริษัทย่อยทางอ้อม</u>								
บริษัท แทค เอ็นเนอจี จำกัด	1,981.00	1,981.00	50.00	-	1,778.49	-	112.46	-
<u>ถือโดยบริษัทย่อยทางอ้อมและบริษัทร่วมทางอ้อม</u>								
บริษัท เอสเอสยูที จำกัด	2,919.00	2,919.00	40.00	10.00	1,051.03	-	73.94	-
					3,356.84	-	196.23	-

15. เงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน

เงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน ประกอบด้วย-

		หน่วย : ล้านบาท							
		งบการเงินรวม							
		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559				เงินลงทุน		ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน)	
		ทุนชำระแล้ว (ล้านบาท)		อัตราการลงทุน (ร้อยละ)		วิธีส่วนได้เสีย		สำหรับปี	
						ปี 2559		ปี 2559	
		ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	(ปรับปรุงใหม่)	ปี 2560	(ปรับปรุงใหม่)
บริษัท ทศน์ศิริ จำกัด		620.00	620.00	99.99	50.00	-	507.39	-	(2.03)

บริษัทย่อยทางตรง : บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) “EP”

ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) “EP” ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทฯ ครั้งที่ 5/2559 เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2559 และที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของ EP ครั้งที่ 2/2559 เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2559 มีมติอนุมัติให้ EP ลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัท ทศน์ศิริ จำกัด “TSR” จากผู้ถือหุ้นเดิม โดยได้ทำสัญญาซื้อขายหุ้นจากผู้ถือหุ้นเดิม 2 ฉบับ โดยมีรายละเอียดดังนี้-

สัญญาฉบับที่ 1 ลงวันที่ 29 มิถุนายน 2559 ซื้อจากบริษัท เอสทีซีกรีน จำกัด จำนวน 3,100,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 164.33 บาท เป็นจำนวนเงิน 509.42 ล้านบาท โดยมีสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 50 ของทุนจดทะเบียน ซึ่งได้มีการจ่ายซื้อเงินลงทุนดังกล่าวแล้วในวันที่ 15 ธันวาคม 2559

สัญญาฉบับที่ 2 ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2559 ซื้อจากบริษัท พีพีจีอาร์ จำกัด จำนวน 3,099,997 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 164.33 บาท เป็นจำนวนเงิน 509.42 ล้านบาท โดยมีสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 49.99 บริษัทย่อยได้มีการจ่ายเงินมัดจำค่าหุ้นให้กับผู้ขายในวันทำสัญญาจำนวนเงิน 50 ล้านบาท และได้มีการจ่ายซื้อเงินลงทุนดังกล่าวที่เหลือทั้งหมดในวันที่ 11 มกราคม 2560

ทั้งนี้การเข้าซื้อหุ้นของ TSR เพื่อให้ได้มาซึ่งการถือหุ้นทางอ้อมของบริษัท เอสเอสยูที จำกัด (SSUT) ซึ่งเป็นบริษัทร่วมของ TSR โดย TSR มีสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 20 ของทุนจดทะเบียน

เงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน มีรายละเอียดดังนี้-

	หน่วย : พันบาท
จำนวนเงินที่จ่ายซื้อเงินลงทุน	509,423
หัก รับรู้ผลกำไร (ขาดทุน)	(2,031)
เงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน	507,392

ในไตรมาสที่ 1 ของปี 2560 บริษัทย่อยซื้อหุ้นในบริษัท ทศน์ศิริ จำกัด (TSR) เพิ่มเติมตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.2.2.1.1 ทำให้สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทดังกล่าวเพิ่มเป็นร้อยละ 99.99 ของทุนจดทะเบียน ดังนั้น TSR จึงเปลี่ยนสถานะเป็น “บริษัทย่อยทางอ้อมที่ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย”

16. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ ประกอบด้วย.-

	หน่วย : บาท									
	งบการเงินรวม									
	ที่ดิน	อาคารและสิ่ง ปลูกสร้าง	เครื่องจักรและ อุปกรณ์	โรงไฟฟ้าระบบส่ง พลังงานไฟฟ้าและ เครื่องมือเครื่องใช้ ในการผลิตไฟฟ้า	เครื่องมือ เครื่องใช้	เครื่องใช้และ เครื่องตกแต่ง	ยานพาหนะ	เครื่องจักร ระหว่างติดตั้ง	โรงไฟฟ้าระหว่าง ก่อสร้าง	รวม
ราคาทุน										
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	254,218,301.67	178,263,949.61	597,790,484.85	1,321,572,671.55	35,330,656.85	30,067,795.45	3,537,043.06	-	45,056,765.20	2,465,837,668.24
ซื้อระหว่างปี	-	-	14,785,191.59	96,940.47	316,364.82	515,616.86	12,590.50	19,800,074.82	1,052,351,648.60	1,087,878,427.66
จำหน่ายระหว่างปี	-	-	(31,152,449.26)	-	-	-	(1,228,800.00)	-	-	(32,381,249.26)
รับโอน/โอนออกระหว่างปี	-	311,000.00	17,062,474.82	52,358,645.47	-	-	-	(17,373,474.82)	(52,358,645.47)	-
โอนเปลี่ยนประเภท	-	-	-	(607,213.98)	(46,000.00)	46,000.00	-	-	-	(607,213.98)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	254,218,301.67	178,574,949.61	598,485,702.00	1,373,421,043.51	35,601,021.67	30,629,412.31	2,320,833.56	2,426,600.00	1,045,049,768.33	3,520,727,632.66
ค่าเสื่อมราคาสะสม										
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	-	135,352,589.48	451,125,843.89	155,434,814.51	14,506,640.51	28,871,067.12	1,448,208.32	-	-	786,739,163.83
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	3,961,967.01	23,734,620.54	64,090,713.23	2,177,472.74	573,027.07	204,033.72	-	-	94,741,834.31
ค่าเสื่อมราคา - จำหน่าย	-	-	(31,143,061.16)	-	-	-	(398,426.88)	-	-	(31,541,488.04)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	-	139,314,556.49	443,717,403.27	219,525,527.74	16,684,113.25	29,444,094.19	1,253,815.16	-	-	849,939,510.10
ค่าเผื่อการด้อยค่า										
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	-	-	4,623,040.89	-	-	-	-	-	-	4,623,040.89
โอนกลับระหว่างปี	-	-	(2,668,112.14)	-	-	-	-	-	-	(2,668,112.14)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	-	-	1,954,928.75	-	-	-	-	-	-	1,954,928.75
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ										
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	254,218,301.67	42,911,360.13	142,041,600.07	1,166,137,857.04	20,824,016.34	1,196,728.33	2,088,834.74	-	45,056,765.20	1,674,475,463.52
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	254,218,301.67	39,260,393.12	152,813,369.98	1,153,895,515.77	18,916,908.42	1,185,318.12	1,067,018.40	2,426,600.00	1,045,049,768.33	2,668,833,193.81

16. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ (ต่อ)

หน่วย : บาท										
งบการเงินรวม										
	ที่ดิน	อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	เครื่องจักรและอุปกรณ์	โรงไฟฟ้าระบบส่งพลังงานไฟฟ้าและเครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิตไฟฟ้า	เครื่องมือเครื่องใช้	เครื่องใช้และเครื่องตกแต่ง	ยานพาหนะ	เครื่องจักรระหว่างติดตั้ง	โรงไฟฟ้าระหว่างก่อสร้าง	รวม
ราคาทุน										
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	254,218,301.67	178,574,949.61	598,485,702.00	1,373,421,043.51	35,601,021.67	30,629,412.31	2,320,833.56	2,426,600.00	1,045,049,768.33	3,520,727,632.66
ซื้อระหว่างปี	35,380,022.10	4,843,443.50	27,426,551.13	7,281,341.26	530,956.53	804,967.04	-	13,945,614.27	683,786,388.75	773,999,284.58
จำหน่ายระหว่างปี	-	-	(40,831,508.00)	(1,539,022.63)	-	-	-	-	-	(42,370,530.63)
รับโอน/โอนออกระหว่างปี	-	14,340,128.45	12,210,589.68	168,550,555.30	16,522,202.81	-	-	(13,652,187.91)	(197,971,106.33)	-
โอนเปลี่ยนประเภท	-	-	-	607,213.98	-	-	-	-	(8,537,517.36)	(7,930,303.38)
โอนออกเป็นค่าใช้จ่าย	-	-	-	(587,969.51)	-	-	-	-	(904,109.54)	(1,492,079.05)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	289,598,323.77	197,758,521.56	597,291,334.81	1,547,733,161.91	52,653,999.01	31,434,379.35	2,320,833.56	2,720,026.36	1,521,423,423.85	4,242,934,004.18
ค่าเสื่อมราคาสะสม										
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	-	139,314,556.49	443,717,403.27	219,525,527.74	16,684,113.25	29,444,094.19	1,253,815.16	-	-	849,939,510.10
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	4,807,195.38	21,133,197.37	116,114,064.72	3,039,385.55	568,626.87	187,585.39	-	-	145,850,055.28
ค่าเสื่อมราคา - จำหน่าย	-	-	(36,768,017.99)	-	-	-	-	-	-	(36,768,017.99)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	-	144,121,751.87	428,082,582.65	335,639,592.46	19,723,498.80	30,012,721.06	1,441,400.55	-	-	959,021,547.39
ค่าเผื่อการด้อยค่า										
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	-	-	1,954,928.75	-	-	-	-	-	-	1,954,928.75
โอนกลับระหว่างปี	-	-	(656,529.12)	-	-	-	-	-	-	(656,529.12)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	-	-	1,298,399.63	-	-	-	-	-	-	1,298,399.63
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ										
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	254,218,301.67	39,260,393.12	152,813,369.98	1,153,895,515.77	18,916,908.42	1,185,318.12	1,067,018.40	2,426,600.00	1,045,049,768.33	2,668,833,193.81
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	289,598,323.77	53,636,769.69	167,910,352.53	1,212,093,569.45	32,930,500.21	1,421,658.29	879,433.01	2,720,026.36	1,521,423,423.85	3,282,614,057.16
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย										
หน่วย : บาท										
ต้นทุนขาย									ปี 2560	ปี 2559
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร									144,819,060.85	93,675,684.98
									1,030,994.43	1,066,149.33
รวม									145,850,055.28	94,741,834.31

16. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ (ต่อ)

หน่วย : บาท								
งบการเงินเฉพาะกิจการ								
	ที่ดิน	อาคารและสิ่งปลูก สร้าง	เครื่องจักรและ อุปกรณ์	เครื่องมือ เครื่องใช้	เครื่องใช้และเครื่อง ตกแต่ง	ยานพาหนะ	เครื่องจักรระหว่าง ติดตั้ง	รวม
ราคาทุน								
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	97,002,972.90	144,185,544.23	597,790,484.85	10,366,575.39	29,435,197.08	400,501.00	-	879,181,275.45
ซื้อระหว่างปี	-	-	14,785,191.59	32,374.77	348,312.10	-	19,800,074.82	34,965,953.28
จำหน่ายระหว่างปี	-	-	(31,152,449.26)	-	-	-	-	(31,152,449.26)
รับโอนโอนออกระหว่างปี	-	311,000.00	17,062,474.82	(46,000.00)	46,000.00	-	(17,373,474.82)	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	97,002,972.90	144,496,544.23	598,485,702.00	10,352,950.16	29,829,509.18	400,501.00	2,426,600.00	882,994,779.47
ค่าเสื่อมราคาสะสม								
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	-	131,786,068.52	451,125,843.89	9,517,424.28	28,483,892.50	398,299.75	-	621,311,528.94
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	2,585,286.62	23,734,620.54	337,737.04	442,862.54	2,200.25	-	27,102,706.99
ค่าเสื่อมราคา - จำหน่าย	-	-	(31,143,061.16)	-	-	-	-	(31,143,061.16)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	-	134,371,355.14	443,717,403.27	9,855,161.32	28,926,755.04	400,500.00	-	617,271,174.77
ค่าเผื่อการด้อยค่า								
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	-	-	4,623,040.89	-	-	-	-	4,623,040.89
โอนกลับระหว่างปี	-	-	(2,668,112.14)	-	-	-	-	(2,668,112.14)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	-	-	1,954,928.75	-	-	-	-	1,954,928.75
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ								
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	97,002,972.90	12,399,475.71	142,041,600.07	849,151.11	951,304.58	2,201.25	-	253,246,705.62
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	97,002,972.90	10,125,189.09	152,813,369.98	497,788.84	902,754.14	1.00	2,426,600.00	263,768,675.95

16. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ (ต่อ)

หน่วย : บาท									
งบการเงินเฉพาะกิจการ									
	ที่ดิน	อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	เครื่องจักรและอุปกรณ์	เครื่องมือเครื่องใช้	เครื่องใช้และเครื่องตกแต่ง	ยานพาหนะ	ระบบส่งไฟฟ้าและเครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิตไฟฟ้า	เครื่องจักรระหว่างติดตั้ง	รวม
ราคาทุน									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	97,002,972.90	144,496,544.23	598,485,702.00	10,352,950.16	29,829,509.18	400,501.00	-	2,426,600.00	882,994,779.47
ซื้อระหว่างปี	-	795,000.00	27,426,551.13	496,201.38	506,804.40	-	1,058,400.00	13,945,614.27	44,228,571.18
จำหน่ายระหว่างปี	-	-	(40,831,508.00)	-	-	-	-	-	(40,831,508.00)
รับโอน/โอนออกระหว่างปี	-	1,441,598.23	12,210,589.68	-	-	-	-	(13,652,187.91)	-
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	97,002,972.90	146,733,142.46	597,291,334.81	10,849,151.54	30,336,313.58	400,501.00	1,058,400.00	2,720,026.36	886,391,842.65
ค่าเสื่อมราคาสะสม									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	-	134,371,355.14	443,717,403.27	9,855,161.32	28,926,755.04	400,500.00	-	-	617,271,174.77
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	2,909,555.77	21,133,197.37	269,738.04	405,238.30	-	35,779.94	-	24,753,509.42
ค่าเสื่อมราคา - จำหน่าย	-	-	(36,768,017.99)	-	-	-	-	-	(36,768,017.99)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	-	137,280,910.91	428,082,582.65	10,124,899.36	29,331,993.34	400,500.00	35,779.94	-	605,256,666.20
ค่าเผื่อการด้อยค่า									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	-	-	1,954,928.75	-	-	-	-	-	1,954,928.75
โอนกลับระหว่างปี	-	-	(656,529.12)	-	-	-	-	-	(656,529.12)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	-	-	1,298,399.63	-	-	-	-	-	1,298,399.63
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ									
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	97,002,972.90	10,125,189.09	152,813,369.98	497,788.84	902,754.14	1.00	-	2,426,600.00	263,768,675.95
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	97,002,972.90	9,452,231.55	167,910,352.53	724,252.18	1,004,320.24	1.00	1,022,620.06	2,720,026.36	279,836,776.82
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย									
								หน่วย : บาท	
								ปี 2560	ปี 2559
ต้นทุนขาย								24,083,732.96	26,364,511.16
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร								669,776.46	738,195.83
รวม								24,753,509.42	27,102,706.99

16. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ที่ดินบางส่วน อาคารทั้งหมด เครื่องจักร และอุปกรณ์บางส่วนของบริษัทฯ และ บริษัทย่อย ราคาทุนจำนวนเงิน 2,277.17 ล้านบาท และ 1,344.85 ล้านบาท ตามลำดับ และมูลค่าสุทธิทางบัญชีหลังหักค่าเผื่อการด้อยค่า จำนวนเงิน 1,540.20 ล้านบาท และ 1,130.79 ล้านบาท ตามลำดับ สำหรับงบการเงินรวม (ราคาทุน จำนวนเงิน 637.08 ล้านบาท และ 700.14 ล้านบาท ตามลำดับ และมูลค่าสุทธิทางบัญชีหลังหักค่าเผื่อการด้อยค่า จำนวนเงิน 200.23 ล้านบาท และ 211.25 ล้านบาท ตามลำดับ สำหรับงบการเงินเฉพาะกิจการ) ได้จัดจำนองไว้กับธนาคารเพื่อค้ำประกันวงเงินสินเชื่อต่างๆ กับธนาคารพาณิชย์ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 24 และ ข้อ 39

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ยานพาหนะส่วนหนึ่งของบริษัทย่อย ราคาทุน จำนวนเงิน 1.61 ล้านบาท และมูลค่าสุทธิตามบัญชี จำนวนเงิน 1.08 ล้านบาท ในงบการเงินรวมเป็นสินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงิน

สำหรับปี 2559 ต้นทุนการกู้ยืมในงบการเงินรวม จำนวนเงิน 5.11 ล้านบาท เกิดจากเงินกู้ยืมโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะจากธนาคารพาณิชย์เพื่อก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ของบริษัทย่อย จำนวนต้นทุนการกู้ยืมคำนวณตามต้นทุนจริงที่เกิดขึ้นจริงระหว่างปี อัตราการตั้งขึ้นเป็นทุนร้อยละ 1.76 ต่อปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 แพงโซลาร์และอุปกรณ์ของบริษัทย่อยทางอ้อมแห่งหนึ่ง ราคาทุน จำนวนเงิน 68.88 ล้านบาท และมูลค่าสุทธิตามบัญชีในงบการเงินรวม จำนวนเงิน 57.59 ล้านบาท และ 61.18 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นสินทรัพย์ที่ตั้งอยู่บนพื้นที่เช่า ซึ่งเมื่อครบกำหนดตามสัญญา ผู้ให้เช่าจะมีสิทธิเลือกที่จะจ่ายเงินค่าทรัพย์สินหรือให้บริษัทย่อยทำการรื้อถอน บริษัทย่อยไม่ได้บันทึกประมาณการรื้อถอนในงบการเงินรวมเนื่องจากฝ่ายบริหารของบริษัทย่อยคาดการณ์ว่าผู้ให้เช่าจะไม่ให้รื้อถอน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ของบริษัทย่อยทางอ้อมแห่งหนึ่ง ราคาทุน จำนวนเงิน 203.86 ล้านบาท และมูลค่าสุทธิตามบัญชีในงบการเงินรวม จำนวนเงิน 195.17 ล้านบาท เป็นสินทรัพย์ที่ตั้งอยู่บนพื้นที่เช่า ซึ่งเมื่อครบกำหนดตามสัญญา จะต้องทำการรื้อถอนโรงไฟฟ้าเพื่อส่งมอบพื้นที่ตามสภาพเดิมให้แก่ผู้ให้เช่า ในปี 2560 บริษัทย่อยทางอ้อมดังกล่าวได้บันทึกประมาณการรื้อถอน จำนวนเงิน 1.24 ล้านบาท ในงบการเงินรวม

17. สิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตน - สุทธิ

รายการเปลี่ยนแปลงของบัญชีสิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตน - สุทธิ สรุปได้ดังนี้.-

	หน่วย : บาท		
	งบการเงินรวม		
	สิทธิในการขายไฟฟ้า พลังงานแสงอาทิตย์	สิทธิการใช้สายส่ง กระแสไฟฟ้า	รวม
ปี 2559			
<u>ราคาทุน</u>			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	488,099,254.55	9,490,486.21	497,589,740.76
ซื้อระหว่างปี	18,238,920.00	-	18,238,920.00
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	506,338,174.55	9,490,486.21	515,828,660.76
<u>ค่าตัดจำหน่ายสะสม</u>			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	27,671,439.79	454,036.17	28,125,475.96
ตัดจำหน่ายระหว่างปี	9,920,577.61	259,846.50	10,180,424.11
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	37,592,017.40	713,882.67	38,306,000.07
<u>มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ</u>			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	460,427,814.76	9,036,450.04	469,464,264.80
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	468,746,157.15	8,776,603.54	477,522,760.69
ปี 2560			
<u>ราคาทุน</u>			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	506,338,174.55	9,490,486.21	515,828,660.76
ซื้อระหว่างปี	95,439,642.04	60,712,565.33	156,152,207.37
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	601,777,816.59	70,203,051.54	671,980,868.13
<u>ค่าตัดจำหน่ายสะสม</u>			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	37,592,017.40	713,882.67	38,305,900.07
ตัดจำหน่ายระหว่างปี	18,570,296.74	562,167.60	19,132,464.34
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	56,162,314.14	1,276,050.27	57,438,364.41
<u>มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ</u>			
ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	468,746,157.15	8,776,603.54	477,522,760.69
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	545,615,502.45	68,927,001.27	614,542,503.72

17. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ (ต่อ)

บริษัทย่อยทางอ้อม :

สิทธิการขายไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ :

สิทธิการขายไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ เป็นค่าสิทธิในการผลิตไฟฟ้าในโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ในประเทศญี่ปุ่น จำนวน 4 โครงการ โดยมีมูลค่ารวมประมาณ 1,251.80 ล้านบาท (คิดเป็น 380.38 ล้านบาท) ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 42.2 ถึงข้อ 42.4

สิทธิจากการใช้ระบบสายส่งกระแสไฟฟ้า :

สิทธิจากการใช้ระบบสายส่งกระแสไฟฟ้าในประเทศไทย เกิดจากสัญญากับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและการไฟฟ้านครหลวงที่กำหนดให้สัญญาที่บริษัทย่อยทางอ้อม 3 แห่ง ทำกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและการไฟฟ้านครหลวง โดยกำหนดให้บริษัทย่อยทางอ้อมเป็นผู้ลงทุนในการติดตั้งระบบสายส่งกระแสไฟฟ้าเพื่อประโยชน์ในการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า กรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ที่ลงทุนจะตกเป็นของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและการไฟฟ้านครหลวง ตามที่ระบุไว้ในสัญญา บริษัทย่อยจะตัดจำหน่ายสิทธิดังกล่าวเมื่อเริ่มเดินเครื่องจ่ายไฟเข้าระบบเชิงพาณิชย์

สิทธิจากการใช้ระบบสายส่งกระแสไฟฟ้าในประเทศญี่ปุ่น เกิดจากการจ่ายค่าสิทธิดังกล่าวจำนวน 2 โครงการ โดยมีมูลค่ารวม 182.41 ล้านบาท (คิดเป็น 55.45 ล้านบาท) ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 42.2

18. สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

18.1 สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ประกอบด้วย.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	6,206,570.60	5,641,683.94	5,704,624.62	5,229,574.14
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(7,358.00)	(804,656.80)	(7,358.00)	(622,270.45)
สุทธิ	6,199,212.60	4,837,027.14	5,697,266.62	4,607,303.69

18. สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

18.2 รายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นในระหว่างปี มีดังนี้.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม			
	ณ วันที่	บันทึกเป็น(รายจ่าย)รายได้สำหรับปีใน		ณ วันที่
	1 ม.ค. 60	กำไรหรือขาดทุน	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	31 ธ.ค. 60
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
สินค้าคงเหลือ	152,000.00	(20,403.89)	-	131,596.11
เงินลงทุนระยะยาว	2,692.00	(2,692.00)	-	-
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	390,985.75	(119,259.95)	-	271,725.80
ผลประโยชน์พนักงาน	5,096,006.19	707,242.50	-	5,803,248.69
รวม	5,641,683.94	564,886.66	-	6,206,570.60
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
เงินลงทุนระยะยาว	-	(7,358.00)	-	(7,358.00)
เงินลงทุนชั่วคราว	(804,656.80)	804,656.80	-	-
รวม	(804,656.80)	797,298.80	-	(7,358.00)
สุทธิ	4,837,027.14	1,362,185.46	-	6,199,212.60

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม			
	ณ วันที่	บันทึกเป็น(รายจ่าย)รายได้สำหรับปีใน		ณ วันที่
	1 ม.ค. 59	กำไรหรือขาดทุน	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	31 ธ.ค. 59
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ลูกหนี้การค้า	1,501,978.61	(1,501,978.61)	-	-
สินค้าคงเหลือ	152,000.00	-	-	152,000.00
เงินลงทุนระยะยาว	11,708.00	(9,016.00)	-	2,692.00
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	924,608.18	(533,622.43)	-	390,985.75
ผลประโยชน์พนักงาน	5,326,249.22	577,762.81	(808,005.84)	5,096,006.19
รวม	7,916,544.01	(1,466,854.23)	(808,005.84)	5,641,683.94
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
เงินลงทุนชั่วคราว	(171.99)	(804,484.81)	-	(804,656.80)
รวม	(171.99)	(804,484.81)	-	(804,656.80)
สุทธิ	7,916,372.02	(2,271,339.04)	(808,005.84)	4,837,027.14

18. สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

18.2 รายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นในระหว่างปี (ต่อ)

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	บันทึกเป็น(รายจ่าย)รายได้สำหรับปีใน			
	ณ วันที่		กำไรขาดทุน	ณ วันที่
	1 ม.ค. 60	กำไรหรือขาดทุน	เบ็ดเสร็จอื่น	31 ธ.ค. 60
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
สินค้าคงเหลือ	152,000.00	(20,403.89)	-	131,596.11
เงินลงทุนระยะยาว	2,692.00	(2,692.00)	-	-
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	390,985.75	(128,300.83)	-	262,684.92
ผลประโยชน์พนักงาน	4,683,896.39	626,447.20	-	5,310,343.59
รวม	5,229,574.14	475,050.48	-	5,704,624.62
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
เงินลงทุนระยะยาว	-	(7,358.00)	-	(7,358.00)
เงินลงทุนชั่วคราว	(622,270.45)	622,270.45	-	-
รวม	(622,270.45)	614,912.45	-	(7,358.00)
สุทธิ	4,607,303.69	1,089,962.93	-	5,697,266.62

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	บันทึกเป็น(รายจ่าย)รายได้สำหรับปีใน			
	ณ วันที่		กำไรขาดทุน	ณ วันที่
	1 ม.ค. 59	กำไรหรือขาดทุน	เบ็ดเสร็จอื่น	31 ธ.ค. 59
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ลูกหนี้การค้า	1,501,978.61	(1,501,978.61)	-	-
สินค้าคงเหลือ	152,000.00	-	-	152,000.00
เงินลงทุนระยะยาว	11,708.00	(9,016.00)	-	2,692.00
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	924,608.18	(533,622.43)	-	390,985.75
ผลประโยชน์พนักงาน	5,028,641.42	472,229.40	(816,974.43)	4,683,896.39
รวม	7,618,936.21	(1,572,387.64)	(816,974.43)	5,229,574.14
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
เงินลงทุนชั่วคราว	(171.99)	(622,098.46)	-	(622,270.45)
รวม	(171.99)	(622,098.46)	-	(622,270.45)
สุทธิ	7,618,764.22	(2,194,486.10)	(816,974.43)	4,607,303.69

18. สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

18.3 ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปี สรุปลดดังนี้-

18.3.1 ภาษีเงินได้ที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน

	หน่วย : บาท			
	สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559
<u>ภาษีเงินได้ปัจจุบัน :</u>				
ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี	24,111,275.90	14,305,860.22	14,163,670.50	14,224,304.13
<u>ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :</u>				
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รอการตัด บัญชีที่เกี่ยวข้อง				
กับผลแตกต่างชั่วคราวรับรู้เมื่อเริ่มแรกและที่				
กลับรายการ	(1,362,185.46)	2,271,339.04	(1,089,962.93)	2,194,486.10
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	<u>22,749,089.44</u>	<u>16,577,199.26</u>	<u>13,073,707.57</u>	<u>16,418,790.23</u>

18.3.2 ภาษีเงินได้ที่รับรู้ในกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น

	หน่วย : บาท		
	งบการเงินรวม		
	รายได้		
	จำนวนเงิน	(ค่าใช้จ่าย)	จำนวนเงิน
	ก่อนภาษี	ทางภาษี	สุทธิจากภาษี
<u>สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559</u>			
ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับ :			
กำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของการผูกพันผลประโยชน์พนักงาน			
สำหรับโครงการผลประโยชน์พนักงาน	<u>4,040,029.18</u>	<u>(808,005.83)</u>	<u>3,232,023.35</u>

	หน่วย : บาท		
	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	รายได้		
	จำนวนเงิน	(ค่าใช้จ่าย)	จำนวนเงิน
	ก่อนภาษี	ทางภาษี	สุทธิจากภาษี
<u>สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559</u>			
ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับ :			
กำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของการผูกพันผลประโยชน์พนักงาน			
สำหรับโครงการผลประโยชน์พนักงาน	<u>4,084,872.16</u>	<u>(816,974.43)</u>	<u>3,267,897.73</u>

18. สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

18.4 การกระทบยอดเพื่อหาอัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริง

หน่วย : บาท				
งบการเงินรวม				
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				
ปี 2560		ปี 2559		
(ปรับปรุงใหม่)				
อัตราภาษี (ร้อยละ)	จำนวนเงินภาษี (บาท)	อัตราภาษี (ร้อยละ)	จำนวนเงินภาษี (บาท)	
กำไรก่อนภาษีเงินได้	256,140,269.50		152,311,893.61	
กำไรก่อนภาษีเงินได้ส่วนที่ต้องเสียภาษี	257,359,068.23		431,572,417.51	
หัก กำไร (ขาดทุน) ที่ได้รับยกเว้น	(204,293,683.64)		(195,444,466.74)	
สุทธิกำไรที่ต้องเสียภาษี	53,065,384.59		236,127,950.77	
จำนวนภาษีตามอัตราภาษี	20%	20%	47,225,590.15	
ผลกระทบทางภาษีของค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถนำมาหักในการคำนวณกำไรทางภาษี	12,136,013.52		(30,648,390.89)	
ภาษีเงินได้ (อัตราที่แท้จริง)	43%	7%	16,577,199.26	

หน่วย : บาท				
งบการเงินเฉพาะกิจการ				
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม				
ปี 2560		ปี 2559		
อัตราภาษี (ร้อยละ)	จำนวนเงินภาษี (บาท)	อัตราภาษี (ร้อยละ)	จำนวนเงินภาษี (บาท)	
กำไรก่อนภาษีเงินได้	64,661,045.27		148,199,572.04	
จำนวนภาษีตามอัตราภาษี	20%	20%	29,639,914.41	
ผลกระทบทางภาษีของค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถนำมาหักในการคำนวณกำไรทางภาษี	141,498.52		(13,221,124.18)	
ภาษีเงินได้ (อัตราที่แท้จริง)	20%	11%	16,418,790.23	

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 บริษัทย่อยบางแห่งมีรายการผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีที่เกิดจากผลขาดทุนสะสมทางภาษี จำนวนเงิน 142.62 ล้านบาท และ 41.28 ล้านบาท ตามลำดับ (สิ้นสุดระยะเวลาการหักกลบในปี 2565 และ 2564 ตามลำดับ) บริษัทย่อยยังไม่ได้บันทึกบัญชีเป็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากรายการดังกล่าว เนื่องจากยังไม่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่า บริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์ทางภาษีดังกล่าว

18. สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี (ต่อ)

18.5 อัตราภาษี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน :

บริษัทฯ และบริษัทย่อย คำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล ในอัตราร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิตามบัญชีสำหรับปีภายหลังปรับปรุงด้วยรายการที่ไม่ถือเป็นรายได้และค่าใช้จ่ายตามประมวลรัษฎากร

รายการปรับปรุงหลัก ได้แก่ ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ค่าเผื่อการลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ การด้อยค่าของสินทรัพย์ ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน และค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ประมวลรัษฎากรกำหนด

ภาษีเงินได้นิติบุคคลของบริษัทย่อยในต่างประเทศ คำนวณขึ้นโดยใช้อัตราตามกฎหมายของประเทศเหล่านั้น

บริษัทย่อย ไม่มีภาระภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ต้องชำระ เนื่องจากบริษัทย่อยมีผลขาดทุนสะสมทางภาษียกมาจากปีก่อน และมีผลขาดทุนสะสมทางภาษียกมาของกิจการที่ได้รับส่งเสริมการลงทุนมากกว่ากำไรสุทธิทางภาษีของส่วนงานที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้อง ได้ถูกวัดมูลค่าด้วยอัตราภาษีร้อยละ 20 ซึ่งเป็นอัตราภาษีที่รัฐบาลกำหนด ณ วันที่รายงาน

19. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย-

หน่วย : บาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายล่วงหน้า	69,232,779.26	15,392,018.88	11,174,218.20	11,302,654.21
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	8,880,499.90	11,972,429.30	-	-
เงินมัดจำและเงินประกัน	43,090,100.48	706,017.16	48,500.00	48,500.00
อื่นๆ	2,748,391.85	2,616,663.35	2,748,391.85	2,600,000.00
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์อื่น	(2,600,000.00)	(2,600,000.00)	(2,600,000.00)	(2,600,000.00)
รวม	121,351,771.50	28,087,128.69	11,371,110.05	11,351,154.21

20. เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน

เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน ประกอบด้วย-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร	7,515,529.07	-	7,515,529.07	-
เจ้าหนี้ทรัสต์รีซีทีอื่น	133,485,348.83	119,496,017.43	116,392,957.31	54,501,293.43
ตั๋วสัญญาใช้เงิน	150,000,000.00	-	150,000,000.00	-
รวม	291,000,877.90	119,496,017.43	273,908,486.38	54,501,293.43

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 อัตราดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน ประกอบด้วย

1. เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7.12 ต่อปี
2. เจ้าหนี้ทรัสต์รีซีทีอื่น อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2.35 - 4.09 ต่อปี และ 2.10 - 2.91 ต่อปี ตามลำดับ
3. ตั๋วสัญญาใช้เงิน อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.85 ต่อปี

วงเงินสินเชื่อดังกล่าวค้ำประกันโดยที่ดิน อาคารทั้งหมด เครื่องจักรและอุปกรณ์บางส่วนของบริษัทฯ ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 39 และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อกำหนดอื่นๆ ที่ระบุไว้ในสัญญา

21. ตั๋วแลกเงินขายลด

ในระหว่างปี 2560 บริษัทฯ ได้ออกตั๋วแลกเงินขายลด (Bill of Exchange : B/E) ให้แก่สถาบันการเงินแห่งหนึ่ง จำนวน 15 ฉบับ มูลค่าที่ตราไว้ 1,080 ล้านบาท และจ่ายชำระคืนระหว่างปี จำนวน 1,190 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.45 ต่อปี คงเหลือตั๋วแลกเงินขายลด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 9 ฉบับ มูลค่าที่ตราไว้ 380 ล้านบาท ครบกำหนดชำระในเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายน 2561

ในระหว่างปี 2559 บริษัทฯ ได้ออกตั๋วแลกเงินขายลด (Bill of Exchange : B/E) ให้แก่สถาบันการเงินสองแห่ง จำนวน 17 ฉบับ มูลค่าที่ตราไว้ 990 ล้านบาท และจ่ายชำระคืนระหว่างปี จำนวน 500 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.45 ต่อปี คงเหลือตั๋วแลกเงินขายลด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 จำนวน 7 ฉบับ มูลค่าที่ตราไว้ 490 ล้านบาท ครบกำหนดชำระในเดือนมกราคม ถึงเดือนมีนาคม 2560

22. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559 (ปรับปรุงใหม่)	ปี 2560	ปี 2559
เจ้าหนี้การค้า - บริษัทอื่น	21,336,684.68	21,489,876.81	16,269,042.58	17,681,868.79
เจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น				
บริษัทย่อย	-	-	-	1,074,890.58
บริษัทย่อยทางอ้อม	-	-	63,000.00	63,000.00
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	20,000.00	-	20,000.00	-
บริษัทอื่น	31,983,108.33	98,876,326.93	631,695.72	454,547.54
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	116,781,541.46	9,388,462.13	4,389,386.85	4,589,696.99
รายได้รับล่วงหน้า	38,700.00	5,047,012.32	38,700.00	36,900.00
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	17,730,622.96	13,695,168.82	2,062,003.68	26,643.48
รวม	187,890,657.43	148,496,847.01	23,473,828.83	23,927,547.38

23. เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลและบริษัทอื่น

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลและบริษัทอื่น เป็นเงินกู้ยืมจากอดีตกรรมการ และอดีตผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อยทางอ้อม จำนวนสามแห่ง ในรูปตั๋วสัญญาใช้เงิน ไม่มีหลักประกัน ครบกำหนดเมื่อทวงถาม และไม่มีการคิดดอกเบี้ยระหว่างกัน

24. เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน - สุทธิ

รายการเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิ มีดังนี้.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559
ยอดคงเหลือต้นปี	1,469,201,540.00	988,899,475.58	36,450,000.00	72,028,580.58
บวก กู้เพิ่มระหว่างปี	1,022,287,900.00	655,039,920.00	15,000,000.00	-
หัก จ่ายคืนระหว่างปี	(852,718,786.02)	(174,737,855.58)	(40,200,000.00)	(35,578,580.58)
รวม	1,638,770,653.98	1,469,201,540.00	11,250,000.00	36,450,000.00
หัก ส่วนที่ครบกำหนดชำระในปี	(226,159,174.80)	(836,705,646.78)	(8,250,000.00)	(34,200,000.00)
สุทธิ	1,412,611,479.18	632,495,893.22	3,000,000.00	2,250,000.00

บริษัทฯ บริษัทย่อย และบริษัทย่อยทางอ้อม ได้ทำสัญญากู้ยืมเงินระยะยาวจากสถาบันการเงินสองแห่ง โดยมีหลักทรัพย์ค้ำประกันและต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อกำหนดอื่นๆ ที่ระบุไว้ในสัญญา (ดูหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 39)

24. เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน - สุทธิ (ต่อ)

รายละเอียดและเงื่อนไขการกู้ยืม ดังนี้-

บริษัท :

วงเงินกู้ยืม (ล้านบาท)	วัตถุประสงค์	เงื่อนไขการเบิกจ่าย	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	การผ่อนชำระ	ครบกำหนด
150	เพื่อเป็นเงินทุนในกิจการ	เบิกรับเป็นงวด ๆ ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 31 มีนาคม 2556	THBFIX บวก 1.24	งวดที่ 1 - 24 เดือนละ 2 ล้านบาท งวดที่ 25 - 59 เดือนละ 2.85 ล้านบาท งวดที่ 60 ชำระยอดคงค้างให้ครบถ้วน	ภายในปี 2561
96	เพื่อซื้อเครื่องจักร	งวดที่ 1 : จำนวน 30 ล้านบาท ภายในเดือน มกราคม 2560 งวดที่ 2 : จำนวน 66 ล้านบาท ภายในเดือน มิถุนายน 2560	MLR หัก 1	งวดที่ 1 - 60 เดือนละ 500,000 บาท งวดที่ 61 เป็นต้นไป เดือนละ 1.10 ล้านบาท	ภายใน 5 ปี นับจากวันเบิก เงินกู้งวดแรก
246					

บริษัทย่อยทางอ้อม :

วงเงินกู้ยืม (ล้านบาท)	วัตถุประสงค์	เงื่อนไขการเบิกจ่าย	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	การผ่อนชำระ	ครบกำหนด
บริษัท เจเคอาร์ พลังงาน จำกัด					
305.45	เพื่อชำระค่าก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์	งวดที่ 1 รับเงินกู้ทั้งหมด	THBFIX บวก 2.50	เป็นรายเดือน ชำระงวดแรกเริ่ม ธ.ค. 2557	ภายในปี 2565
บริษัท อาร์พีวี พลังงาน จำกัด					
305.45	เพื่อชำระค่าก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์	งวดที่ 1 รับเงินกู้ทั้งหมด	THBFIX บวก 2.50	เป็นรายเดือน ชำระงวดแรกเริ่ม ธ.ค. 2557	ภายในปี 2565
บริษัท ลพบุรี โซล่า จำกัด					
414.00	เพื่อชำระค่าก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์	งวดที่ 1 : เบิกเมื่อวันที่ 6 มิ.ย. 2557 จำนวน 204.80 ล้านบาท งวดที่ 2 : เบิกเมื่อวันที่ 26 มิ.ย. 2557 จำนวน 204.20 ล้านบาท	FIX3M บวก 2.50	เป็นรายเดือน ชำระงวดแรก 30 มิ.ย. 2557	ภายในปี 2564
บริษัท เอ็มโก้ กรีน พาวเวอร์ พลัส จำกัด					
60.00	เพื่อซื้อเครื่องจักร	เบิกรับเป็นงวดๆ ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 31 ก.ค. 2558	MLR หัก 2	ชำระคืนทุกสิ้นเดือน เริ่มสิ้นเดือน พ.ค. 2558 จ่ายงวดละ 0.77 ล้านบาท	ภายในปี 2562

24. เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน - สุทธิ (ต่อ)

รายละเอียดและเงื่อนไขการกู้ยืม ดังนี้ - (ต่อ)

บริษัทย่อยทางอ้อม : (ต่อ)

วงเงินกู้ยืม (ล้านบาท)	วัตถุประสงค์	เงื่อนไขการเบิกจ่าย	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	การผ่อนชำระ	ครบกำหนด
<u>Kyotamba Solar Godo Kaisha (Jpn Co.)</u>					
655.04 (2,108 ล้านเยน)	เพื่อชำระค่า ก่อสร้างโรงไฟฟ้า พลังงาน แสงอาทิตย์	ภายใน 9 เดือน จากวันที่เซ็น สัญญาเงินกู้	3 Month JPY TIOOR บวก 1.70	ชำระคืนในเดือน ก.ค. 2560 ทั้ง จำนวน	ภายในปี 2560
799.42 (2,700 ล้านเยน)	เพื่อชำระคืนภาระ หนี้สินในการกู้ยืม ที่มีอยู่	ภายในเดือน ตุลาคม 2560	LIBOR บวก 1.6	ชำระคืนทุกสิ้นเดือน ก.พ. และ ส.ค. ชำระงวดแรกสิ้นเดือน ก.พ. 2561	ภายในปี 2578
1,454.46					
<u>บริษัท ปราจีน โซล่า จำกัด</u>					
156.50	เพื่อชำระค่า ก่อสร้างโรงไฟฟ้า พลังงาน แสงอาทิตย์	เบิกเมื่อวันที่ 26 พ.ค. 2560	5.85 และ THBFIX บวก 3.15	เป็นรายเดือน ชำระงวดแรก 31 พ.ค. 2560	ภายในปี 2572

25. หุ้นกู้

บริษัท :

- 25.1 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559 เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2559 มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ ออกและเสนอขายหุ้นกู้ประเภทไม่ด้อยสิทธิ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาเงินทุนสำหรับการลงทุน เพื่อชำระคืนเงินกู้ และ/หรือเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนทั่วไป โดยมีมูลค่าคงค้างไม่เกิน 2,000 ล้านบาท ณ ขณะใดขณะหนึ่ง เมื่อมีการไถ่ถอนหุ้นกู้แล้ว บริษัทฯ สามารถนำมูลค่าไถ่ถอนดังกล่าวกลับมาเสนอขายได้ใหม่ โดยมีมูลค่าคงค้างรวม ณ ขณะใดขณะหนึ่ง ต้องไม่เกิน 2,000 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2560 บริษัทฯ ได้ออกและเสนอขายหุ้นกู้จำนวน 3 ชุด จำนวน 815,400 หน่วย มูลค่าหน่วยที่ตราไว้หน่วยละ 1,000 บาท รวมเป็นมูลค่า 815.40 ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ชนิดหุ้นกู้	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)	วันครบกำหนด
หุ้นกู้ครั้งที่ 1/2560 ชุดที่ 1	328.00	5.00	7 มิถุนายน 2562
หุ้นกู้ครั้งที่ 1/2560 ชุดที่ 2	283.30	5.20	8 มิถุนายน 2563
หุ้นกู้ครั้งที่ 1/2560 ชุดที่ 3	204.10	5.35	8 มิถุนายน 2564
รวม	815.40		

25. **หุ้นกู้ (ต่อ)**

บริษัทย่อยทางตรง : บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) “EP”

- 25.2 เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2559 บริษัทย่อยได้ออกและเสนอขายหุ้นกู้จำนวน 3 ชุด จำนวน 918,700 หน่วย มูลค่าหน่วยที่ตราไว้หน่วยละ 1,000 บาท รวมเป็นมูลค่า 918.70 ล้านบาท ตามที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 1/2558 เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2558 ที่ให้ออกหุ้นกู้ในวงเงินไม่เกิน 2,000 ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้.-

ชนิดหุ้นกู้	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)	วันครบกำหนด
หุ้นกู้ชนิดทยอยชำระคืนเงินต้น ครั้งที่ 1/2559 ชุดที่ 1	113.40	4.15	5 เมษายน 2562
หุ้นกู้ครั้งที่ 1/2559 ชุดที่ 2	308.50	4.65	5 เมษายน 2563
หุ้นกู้ครั้งที่ 1/2559 ชุดที่ 3	496.80	5.10	5 เมษายน 2564
รวม	918.70		

- 25.3 เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2559 บริษัทย่อยได้ออกและเสนอขายหุ้นกู้จำนวน 3 ชุด จำนวน 1,500,000 หน่วย มูลค่าหน่วยที่ตราไว้หน่วยละ 1,000 บาท รวมเป็นมูลค่า 1,500 ล้านบาท ตามที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 2/2559 เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2559 ให้เพิ่มวงเงินการออกหุ้นกู้จากเดิม 2,000 ล้านบาท เป็น 2,500 ล้านบาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้.-

ชนิดหุ้นกู้	มูลค่า (ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ)	วันครบกำหนด
หุ้นกู้ชนิดทยอยชำระคืนเงินต้น ครั้งที่ 2/2559 ชุดที่ 1	500.00	4.20	23 กันยายน 2562
หุ้นกู้ครั้งที่ 2/2559 ชุดที่ 2	500.00	4.50	23 กันยายน 2563
หุ้นกู้ครั้งที่ 2/2559 ชุดที่ 3	500.00	4.80	23 กันยายน 2564
รวม	1,500.00		

บริษัทฯ และบริษัทย่อยต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ซึ่งได้กำหนดข้อปฏิบัติและข้อจำกัดบางประการ รวมถึงการให้บริษัทฯ และบริษัทย่อยดำรงอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio) ไม่เกิน 3.25 : 1

26. ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน - สุทธิ

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีนโยบายจ่ายค่าชดเชยผลประโยชน์หลังจากออกจากงานและบำเหน็จตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ในการให้ผลประโยชน์เมื่อเกษียณและผลประโยชน์ระยะยาวแก่พนักงานตามสิทธิและอายุงาน

26.1 การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ประกอบด้วย.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559
ภาระผูกพันผลประโยชน์ ณ วันที่ 1 มกราคม	25,480,031.00	26,631,245.18	23,419,482.00	25,143,207.16
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	3,465,333.00	2,983,796.00	2,776,990.00	2,530,804.00
ต้นทุนดอกเบี้ย	715,250.00	1,234,672.00	653,246.00	1,159,996.00
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานสำหรับปี	(298,000.00)	(1,329,653.00)	(298,000.00)	(1,329,653.00)
ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของภาระผูกพัน				
ผลประโยชน์พนักงาน	-	(4,040,029.18)	-	(4,084,872.16)
มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม	29,362,614.00	25,480,031.00	26,551,718.00	23,419,482.00
หัก ส่วนที่ครบกำหนดชำระในหนึ่งปี	(196,507.00)	(177,348.00)	(82,049.00)	(177,348.00)
สุทธิ	29,166,107.00	25,302,683.00	26,469,669.00	23,242,134.00

ค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนข้างต้น แสดงรวมในรายการ ดังต่อไปนี้.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559
รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน :				
ต้นทุนขายและบริการ	2,326,756.00	2,683,113.00	2,229,120.00	2,683,113.00
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	669,921.00	725,284.00	565,299.00	564,293.00
ค่าตอบแทนผู้บริหาร	1,183,906.00	810,071.00	635,817.00	443,394.00
รวม	4,180,583.00	4,218,468.00	3,430,236.00	3,690,800.00
รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น :				
ผลกำไรจากการวัดมูลค่าใหม่ของภาระ				
ผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	-	(4,040,029.18)	-	(4,084,872.16)

กำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น แสดงได้ดังนี้

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559
รวมในกำไรสะสม				
ณ วันที่ 1 มกราคม	5,825,846.18	1,785,817.00	5,870,689.16	1,785,817.00
รับรู้ระหว่างปี	-	4,040,029.18	-	4,084,872.16
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	5,825,846.18	5,825,846.18	5,870,689.16	5,870,689.16

26. ประมาณการหนี้สินสำหรับผลประโยชน์พนักงาน - สุทธิ (ต่อ)

ข้อสมมติหลักในการประมาณการตามหลักการคณิตศาสตร์ประกันภัย ณ วันที่รายงาน ประกอบด้วย.-

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559
อัตราคิดลด (ร้อยละ)	2.80 - 3.49	2.80 - 3.49	2.80	2.80
อัตรการเพิ่มขึ้นของเงินเดือน (ร้อยละ)	4.40 - 5.00	4.40 - 5.00	4.40	4.40
* อัตราการหมุนเวียนพนักงาน (ร้อยละ)	0 - 28	0 - 28	0 - 28	0 - 28
** อัตราภาระ	TMO2008	TMO2008	TMO2008	TMO2008
อายุครบเกษียณ (ปี)	60	60	60	60

* ขึ้นอยู่กับระยะเวลาการทำงานของพนักงาน

** อ้างอิงตามตารางมรณะไทย 2551 ประเภทสามัญ (TMO2008 : Thai Mortality Ordinary Table of 2008)

การวิเคราะห์ความอ่อนไหว

การเปลี่ยนแปลงในแต่ละข้อสมมติฐานที่เกี่ยวข้อง ในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่อาจเป็นไปได้ อย่างสมเหตุสมผล ณ วันที่รายงาน โดยถือว่าข้อสมมติฐานอื่นๆ คงที่ จะมีผลกระทบต่อภาระผูกพันผลประโยชน์ที่กำหนดไว้เป็นจำนวนเงินดังต่อไปนี้.-

	หน่วย : บาท	
	งบการเงินรวม	
	เพิ่มขึ้น	ลดลง
ภาระผูกพันของโครงการผลประโยชน์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560		
อัตราคิดลด (การเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1)	(2,475,964.00)	2,807,910.00
การเพิ่มขึ้นของเงินเดือนในอนาคต (เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1)	3,192,102.00	(2,843,262.00)
อัตรการลาออก (เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1)	(2,632,511.00)	1,711,026.00

	หน่วย : บาท	
	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	เพิ่มขึ้น	ลดลง
ภาระผูกพันของโครงการผลประโยชน์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560		
อัตราคิดลด (การเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1)	(2,198,977.00)	2,487,146.00
การเพิ่มขึ้นของเงินเดือนในอนาคต (เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1)	2,829,671.00	(2,527,649.00)
อัตรการลาออก (เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1)	(2,337,723.00)	1,483,322.00

จำนวนเงินภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์สำหรับปีปัจจุบันและสี่ปีย้อนหลัง

	หน่วย : บาท	
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ปี 2560	29,362,614.00	26,551,718.00
ปี 2559	25,480,031.00	23,419,482.00
ปี 2558	26,631,245.18	25,143,207.16
ปี 2557	24,607,539.00	23,548,363.00
ปี 2556	24,137,075.80	24,137,075.80

27. ค่าเผื่อนหนี้สินจากการค้าประกัน

ในระหว่างปี 2546 ผู้บริหารแผนของบริษัทฯ มีมติให้บันทึกประมาณการหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นจากการค้าประกันตัวสัญญาใช้เงินที่ออกโดยบริษัท แมเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) จำนวน 200 ล้านบาท ต่อธนาคารแห่งหนึ่ง โดยบริษัทฯ บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน เนื่องจากบริษัทที่เกี่ยวข้องดังกล่าวไม่สามารถปฏิบัติตามแผนฟื้นฟูกิจการในขณะนั้นได้ ต่อมาบริษัทที่เกี่ยวข้องกันดังกล่าว ได้ปฏิบัติตามแผนฟื้นฟูกิจการครั้งที่ 2 ที่ได้ผ่านความเห็นชอบจากศาลแล้วเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2547 และเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2550 ศาลมีมติเห็นชอบด้วยกับข้อเสนอแก้ไขแผนฟื้นฟูกิจการของบริษัทที่เกี่ยวข้องดังกล่าว

ในระหว่างปี 2548 บริษัท แมเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ได้ชำระคืนเจ้าหนี้บางส่วนโดยการให้เจ้าหนี้แปลงหนี้เป็นหุ้นสามัญและให้เจ้าหนี้แปลงสภาพหุ้นกู้แปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญ ซึ่งนายทะเบียนหุ้นสามัญของบริษัท แมเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ได้มอบหุ้นสามัญของบริษัทดังกล่าวให้แก่เจ้าหนี้แล้ว ตามแผนฟื้นฟูกิจการครั้งที่ 2 ตามที่กล่าวข้างต้น ทำให้บริษัทดังกล่าวมีหนี้สินในส่วนที่บริษัทฯ ค่าประกันคงเหลือเป็นจำนวนเงิน 46.21 ล้านบาท ทั้งนี้บริษัทฯ ไม่มีการคิดค่าธรรมเนียมการค้าประกันกับบริษัทดังกล่าว

เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2551 ศาลแพ่งแผนกคดีล้มละลายได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด บริษัท แมเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย ทั้งนี้ ภาระหนี้สินในส่วนที่บริษัทฯ ค่าประกันยังคงมีอยู่เช่นเดิมตามแผนฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ ซึ่งกำหนดแนวทางในการชำระหนี้โดยแปลงหนี้เป็นหุ้นสามัญในราคาหุ้นละ 4 บาท ในขณะนั้น ทั้งนี้ปัจจุบันบริษัทฯ ได้ดำเนินการลดทุน - หุ้นสามัญ อัตรา 3 ต่อ 1 มูลค่าหุ้นละ 1 บาท แต่บริษัทฯ ยังไม่ได้ดำเนินการปรับค่าเผื่อนหนี้สินจากการค้าประกัน เนื่องจากบริษัทฯ ยังไม่ได้รับการเรียกร้องจากธนาคารแห่งหนึ่งให้จ่ายชำระหนี้จำนวนดังกล่าว แทนบริษัท แมเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2553 ศาลแพ่งแผนกคดีล้มละลายได้มีคำพิพากษาให้ บริษัท แมเนเจอร์ มีเดีย กรุ๊ป เป็นบุคคลล้มละลายตามรายงานของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จากมติการประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก

28. ทุนเรือนหุ้น

รายการเคลื่อนไหวของทุนเรือนหุ้น ในระหว่างปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 มีดังต่อไปนี้-

	งบการเงินรวม / งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ปี 2560			ปี 2559		
	หุ้นสามัญ (หุ้น)	หน่วย : บาท		หุ้นสามัญ (หุ้น)	หน่วย : บาท	
		ทุนเรือนหุ้น	ส่วนเกินมูลค่าหุ้น		ทุนเรือนหุ้น	ส่วนเกินมูลค่าหุ้น
ทุนจดทะเบียน						
ยอดยกมาต้นปี	861,283,589	861,283,589.00	-	736,140,807	-	-
เพิ่มทุน						
- เพื่อรองรับหุ้นปันผล	70,434,430	70,434,430.00	-	29,445,632	-	-
- เพื่อรองรับการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญ	6,000,000	6,000,000.00	-	95,698,177	-	-
ลดทุน	(1,736)	(1,736.00)	-	(1,027)	-	-
ยอดยกไปปลายปี	937,716,283	937,716,283.00	-	861,283,589	-	-
ทุนที่ออกและชำระแล้ว						
ยอดยกมาต้นปี	765,585,412	765,585,412.00	370,999,870.41	736,140,807	736,140,807.00	370,999,870.41
หุ้นปันผล	70,429,582	70,429,582.00	-	29,444,605	29,444,605.00	-
ใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญ	15,776	15,776.00	119,066.31	-	-	-
ยอดยกไปปลายปี	836,030,770	836,030,770.00	371,118,936.72	765,585,412	765,585,412.00	370,999,870.41

28. ทุนเรือนหุ้น (ต่อ)

ปี 2560

- 28.1 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2560 มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ เพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 35,623,416 หุ้น มีผลให้จำนวนหุ้นจากเดิม 861,283,589 หุ้น เพิ่มขึ้นเป็น 896,907,005 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท เพื่อรับรองการจ่ายหุ้นปันผล ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 31 และเพื่อรองรับการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญซึ่งบริษัทฯ ได้จดทะเบียนเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2560
- 28.2 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2560 มีมติที่สำคัญเกี่ยวกับทุนเรือนหุ้นดังนี้
- 28.2.1 อนุมัติการจดทะเบียนลดทุนหุ้นสามัญของบริษัทฯ ในส่วนที่คงเหลือจากการจ่ายหุ้นปันผลครั้งที่ 1 จำนวน 1,736 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท โดยลดทุนจดทะเบียนจากเดิม 896,907,005.00 บาท เป็น 896,905,269.00 บาท บริษัทฯ ได้จดทะเบียนลดทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2560
- 28.2.2 อนุมัติการจดทะเบียนเพิ่มทุนหุ้นสามัญของบริษัทฯ จำนวน 40,811,014 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท เพื่อรับรองการจ่ายหุ้นปันผล จำนวน 39,811,014 หุ้น ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 31 และรองรับการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท ครั้งที่ 2 (“EPCO-W2”) จำนวน 1,000,000 หุ้น โดยเพิ่มทุนจดทะเบียนจากเดิม 896,905,269.00 บาท เป็น 937,716,283.00 บาท บริษัทฯ ได้จดทะเบียนเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้ว เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2560

ปี 2559

- 28.3 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559 เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2559 มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ เพิ่มทุนจดทะเบียนจำนวน 29,445,632 หุ้น จากเดิม 736,140,807 หุ้น เป็น 765,586,439 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท เพื่อรับรองการจ่ายหุ้นปันผล ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 31 บริษัทฯ ได้จดทะเบียนเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2559
- 28.4 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 2/2559 เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2559 มีมติอนุมัติเรื่องดังต่อไปนี้
- 28.4.1 อนุมัติการจดทะเบียนลดทุนหุ้นสามัญของบริษัทฯ ในส่วนที่คงเหลือจากการจ่ายหุ้นปันผล จำนวน 1,027 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท โดยลดทุนจดทะเบียนจากเดิม 765,586,439.00 บาท เป็น 765,585,412.00 บาท และได้จดทะเบียนลดทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้วเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2559
- 28.4.2 อนุมัติการจดทะเบียนเพิ่มทุนหุ้นสามัญของบริษัทฯ จำนวน 95,698,177 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท เพื่อวัตถุประสงค์การรองรับการใช้สิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัทฯ ตามที่ที่ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ 6/2559 เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2559 ได้อนุมัติให้ออกและจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัทฯ ครั้งที่ 2 (EPCO-W2) ไม่เกินจำนวน 95,698,177 หน่วย ให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมในอัตราส่วน 8 หุ้นสามัญเดิมต่อใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย โดยไม่คิดมูลค่า กรณีมีเศษของใบสำคัญแสดงสิทธิเหลือจากการคำนวณตามอัตราส่วนการจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิดังกล่าวให้ตัดเศษทิ้งทั้งจำนวน ทั้งนี้ ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย สามารถใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ 1 หุ้น ในราคา หุ้นละ 9 บาท อายุของใบสำคัญแสดงสิทธิไม่เกิน 1 ปี นับจากวันที่ออกและเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท (EPCO-W2) โดยเพิ่มทุนจดทะเบียนจากเดิม 765,585,412.00 บาท เป็น 816,283,589.00 บาท และได้จดทะเบียนเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์แล้ว เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2559

29. ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ

ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 51 ในกรณีที่บริษัทเสนอขายหุ้นสูงกว่ามูลค่าหุ้นที่จดทะเบียนไว้ บริษัทต้องนำค่าหุ้นส่วนเกินนี้ตั้งเป็นทุนสำรอง ("ส่วนเกินมูลค่าหุ้น") ส่วนเกินมูลค่าหุ้นนี้จะนำไปจ่ายเป็นเงินปันผลไม่ได้

30. สำรองตามกฎหมาย

บริษัทฯ และบริษัทย่อย :

เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทฯ ต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้

ในปัจจุบัน บริษัทฯ ได้จัดสรรสำรองตามกฎหมายไว้ครบถ้วนแล้ว

บริษัทย่อยทางอ้อม :

ตามมาตรา 1202 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บริษัทย่อยที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยต้องจัดสรรทุนสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนผลกำไร ซึ่งบริษัททำมาหาได้ทุกคราวที่จ่ายเงินปันผลจนกว่าทุนสำรองนั้นจะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนของบริษัท สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปหักกับขาดทุนสะสมและไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้

31. การจ่ายเงินปันผล

เงินปันผลที่ประกาศจ่ายในระหว่างปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 มีดังนี้-

บริษัทฯ :

เงินปันผล	อนุมัติโดย	เงินปันผล จ่ายต่อหุ้น (บาทต่อหุ้น)	เงินปันผลจ่าย (ล้านบาท)	วันที่จ่ายเงิน ปันผล
ปี 2560				
เงินปันผลระหว่างกาลจากผลการดำเนินงาน ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม ถึง ธันวาคม 2559	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2560	0.04	61.25	24 พ.ค. 2560
เงินปันผลระหว่างกาลจากผลการดำเนินงาน ตั้งแต่เดือน มกราคม ถึง มิถุนายน 2560	ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2560	0.08	63.70	27 ต.ค. 2560
รวมทั้งสิ้น			124.95	

31. การจ่ายเงินปันผล (ต่อ)

บริษัท : (ต่อ)

เงินปันผล		เงินปันผล	เงินปันผลจ่าย	วันที่จ่ายเงิน
	อนุมัติโดย	จ่ายต่อหุ้น (บาทต่อหุ้น)	(ล้านบาท)	ปันผล
ปี 2559				
เงินปันผลระหว่างกาลจากผลการดำเนินงาน ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม ถึง ธันวาคม 2558	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี2559 เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2559	0.08	58.89	27 พ.ค. 2559
เงินปันผลระหว่างกาลจากผลการดำเนินงาน ตั้งแต่เดือน มกราคม ถึง มิถุนายน 2559	ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัท ครั้งที่ 6/2559 เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2559	0.08	61.25	14 ก.ย. 2559
รวมทั้งสิ้น			120.14	
ปี 2560				
31.1	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2560 เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2560 มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ จ่ายเงินปันผลเพิ่มเติมจากผลการดำเนินงาน ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม ถึง ธันวาคม 2559 ในอัตราหุ้นละ 0.04 บาท รวมเป็นเงิน 61.25 ล้านบาท โดยจ่ายเป็นเงินสดปันผลในอัตราหุ้นละ 0.04 บาทต่อหุ้น เป็นเงิน 30.62 ล้านบาท และจ่ายเป็นหุ้นสามัญเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัท ในอัตราหุ้นละ 0.04 บาทต่อหุ้น เป็นเงิน 30.62 ล้านบาท (25 หุ้นเดิมต่อ 1 หุ้นปันผล ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นรายใดมีเศษของหุ้นเดิมหลังการจัดสรรหุ้นปันผลแล้ว ให้จ่ายปันผลเป็นเงินสดแทนการจ่ายเป็นหุ้นปันผลในอัตรา หุ้นละ 0.04 บาท)			
31.2	ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2560 มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ จ่ายเงินปันผลเพิ่มเติมจากผลการดำเนินงาน ตั้งแต่เดือน มกราคม ถึง มิถุนายน 2560 ในอัตราหุ้นละ 0.08 บาท รวมเป็นเงิน 63.70 ล้านบาท โดยจ่ายเป็นเงินสดปันผลในอัตราหุ้นละ 0.03 บาทต่อหุ้น เป็นเงิน 23.89 ล้านบาท และจ่ายเป็นหุ้นสามัญเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัท ในอัตราหุ้นละ 0.05 บาทต่อหุ้น เป็นเงิน 39.81 ล้านบาท (20 หุ้นเดิมต่อ 1 หุ้นปันผล ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นรายใดมีเศษของหุ้นเดิมหลังการจัดสรรหุ้นปันผลแล้ว ให้จ่ายปันผลเป็นเงินสดแทนการจ่ายเป็นหุ้นปันผลในอัตรา หุ้นละ 0.05 บาท)			
ปี 2559				
31.3	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559 เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2559 มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ จ่ายเงินปันผลเพิ่มเติมจากผลการดำเนินงาน ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม ถึง ธันวาคม 2558 ในอัตราหุ้นละ 0.08 บาท รวมเป็นเงิน 58.89 ล้านบาท โดยจ่ายเป็นเงินสดปันผลในอัตราหุ้นละ 0.04 บาทต่อหุ้น เป็นเงิน 29.45 ล้านบาท และจ่ายเป็นหุ้นสามัญเพิ่มทุนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัท ในอัตราหุ้นละ 0.04 บาทต่อหุ้น เป็นเงิน 29.45 ล้านบาท (25 หุ้นเดิมต่อ 1 หุ้นปันผล ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นรายใดมีเศษของหุ้นเดิมหลังการจัดสรรหุ้นปันผลแล้ว ให้จ่ายปันผลเป็นเงินสดแทนการจ่ายเป็นหุ้นปันผลในอัตรา หุ้นละ 0.04 บาท)			
31.4	ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 6/2559 เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2559 มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ จ่ายเงินปันผลเพิ่มเติมจากผลการดำเนินงาน ตั้งแต่เดือน มกราคม ถึง มิถุนายน 2559 ในอัตราหุ้นละ 0.08 บาท รวมเป็นเงิน 61.25 ล้านบาท โดยจ่ายเป็นเงินสดปันผลทั้งจำนวน			

31. การจ่ายเงินปันผล (ต่อ)

บริษัทย่อยทางตรง : บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) “EP”

เงินปันผล	อนุมัติโดย	เงินปันผล		
		จ่ายต่อหุ้น (บาทต่อหุ้น)	เงินปันผลจ่าย (ล้านบาท)	วันที่จ่ายเงิน ปันผล
ปี 2559				
เงินปันผลระหว่างกาลจากผลการดำเนินงานตั้งแต่เดือน มกราคม ถึง ธันวาคม 2559	ประชุมคณะกรรมการของบริษัท ย่อย ครั้งที่ 8/2559 เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2559	0.007	84.00	29 ธ.ค. 2559

31.5 ประชุมคณะกรรมการของ EP ครั้งที่ 8/2559 เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2559 มีมติอนุมัติให้ EP จ่ายเงินปันผลจากผลการดำเนินงาน ตั้งแต่เดือน มกราคม ถึง ธันวาคม 2559 ในอัตราหุ้นละ 0.007 บาท รวมเป็นเงิน 84.00 ล้านบาท โดยจ่ายเป็นเงินสดปันผลทั้งหมดจำนวน

32. รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาล เป็นรายได้จากการได้รับสนับสนุนส่วนเพิ่มราคาไฟฟ้า (Adder) ของบริษัทย่อยทางอ้อมสามแห่ง จากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ ในอัตรา 8 บาทต่อกิโลวัตต์ เป็นระยะเวลา 10 ปี นับตั้งแต่วันเริ่มต้นซื้อขายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์ บริษัทย่อยทางอ้อมรับรู้เงินอุดหนุนดังกล่าวเป็นรายได้ทั้งหมดจำนวน เมื่อบริษัทย่อยทางอ้อมจำหน่ายกระแสไฟฟ้าและลูกค้ายอมรับการส่งมอบนั้น

33. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

ค่าใช้จ่ายจำแนกตามลักษณะที่สำคัญ ประกอบด้วย.-

	หน่วย : บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สำเร็จรูป				
และงานระหว่างทำ	5,647,193.36	(4,134,018.86)	5,647,193.36	(4,134,018.86)
วัตถุดิบและวัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป	196,369,688.91	250,342,913.05	196,369,688.91	250,342,913.05
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	119,101,246.59	111,543,799.73	97,481,148.75	99,914,242.93
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	164,982,519.59	99,064,278.90	24,753,509.42	27,100,616.27
ขาดทุนจากการด้อยค่าสินทรัพย์	(656,529.12)	(2,668,112.14)	(656,529.12)	(2,668,112.14)
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา				
โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์	17,113,748.05	14,236,806.58	-	-
ค่าสาธารณูปโภค	12,839,806.35	14,364,916.28	12,002,419.50	13,707,477.19
ค่าตอบแทนกรรมการ	25,325,159.86	26,077,266.04	14,576,576.00	13,994,779.00
ต้นทุนทางการเงิน	208,749,616.83	110,397,084.10	46,653,997.86	18,462,305.19

34. กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานสำหรับปี คำนวณโดยการหารกำไรสุทธิสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัท (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ถือโดยบุคคลภายนอกที่ออกในระหว่างปี โดยแสดงการคำนวณดังนี้:-

	สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559
กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัท (ขั้นพื้นฐาน) (บาท)	207,185,477.65	118,742,274.93	51,587,377.70	131,780,781.81
จำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายแล้ว (หุ้น)	791,029,679	753,726,900	791,029,679	753,726,900
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาทต่อหุ้น)	0.26	0.16	0.07	0.17

35. สิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยทางอ้อม 5 แห่ง ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนโดยได้รับสิทธิตามประโยชน์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 เพื่อกิจการผลิตบรรจุภัณฑ์จากกระดาษปลอดเชื้อประเภท 6.13.1 ปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตเพื่อการใช้พลังงานทดแทน และกิจการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ซึ่งพอสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรเพื่อใช้ในการผลิต โดยต้องเป็นเครื่องจักรที่ซื้อเข้ามาภายในระยะเวลาที่กำหนดตามบัตรส่งเสริมการลงทุน
2. ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริม มีกำหนดเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการประเภทที่ได้รับการส่งเสริม คือ ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์
3. ให้ได้ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในอัตราร้อยละ 50 ของอัตราปกติที่กำหนด 5 ปี นับจากวันพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้:-

บัตรส่งเสริมเลขที่	วันก่อนุมัติ	บริษัทที่ได้รับการส่งเสริม	วันที่เริ่มมีรายได้
1214(1)/2555	31 พฤษภาคม 2554	บริษัท อาร์พีวี พลังงาน จำกัด	15 ตุลาคม 2555
1215(1)/2555	10 พฤษภาคม 2554	บริษัท เจเคอาร์ พลังงาน จำกัด	15 ตุลาคม 2555
1515(1)/2556	9 เมษายน 2556	บริษัท ลพบุรี โซล่า จำกัด	4 กุมภาพันธ์ 2557
1310(1)/2557	13 มีนาคม 2557	บริษัท เอ็มโก้ กรีน พาวเวอร์ พลัส จำกัด	18 กันยายน 2557
1311(1)/2557	13 มีนาคม 2557	บริษัท เอ็มโก้ กรีน พาวเวอร์ พลัส จำกัด	18 กันยายน 2557
1312(1)/2557	13 มีนาคม 2557	บริษัท เอ็มโก้ กรีน พาวเวอร์ พลัส จำกัด	18 กันยายน 2557
1313(1)/2557	13 มีนาคม 2557	บริษัท เอ็มโก้ กรีน พาวเวอร์ พลัส จำกัด	18 กันยายน 2557
1314(1)/2557	13 มีนาคม 2557	บริษัท เอ็มโก้ กรีน พาวเวอร์ พลัส จำกัด	18 กันยายน 2557
1396(8)/2557	28 มีนาคม 2557	บริษัท เอ็มโก้ กรีน พาวเวอร์ พลัส จำกัด	28 เมษายน 2558
1397(8)/2557	28 มีนาคม 2557	บริษัท เอ็มโก้ กรีน พาวเวอร์ พลัส จำกัด	30 เมษายน 2558
1398(8)/2557	28 มีนาคม 2557	บริษัท เอ็มโก้ กรีน พาวเวอร์ พลัส จำกัด	10 มิถุนายน 2558

35. สิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ต่อ)

4. ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมรวมกันไม่เกินร้อยละ 100 ของเงินลงทุน ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน มีกำหนดเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการประเภทที่ได้รับการส่งเสริม คือ ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้.-

บัตรส่งเสริมเลขที่	วันก่อนนิติ	บริษัทที่ได้รับการส่งเสริม	วันที่เริ่มมีรายได้
59-1568-1-00-1-0	24 พฤศจิกายน 2559	บริษัท ปรารจีน โซล่า จำกัด	1 กุมภาพันธ์ 2560

5. ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมรวมกันไม่เกินร้อยละ 100 ของเงินลงทุน ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน มีกำหนดเวลา 3 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการประเภทที่ได้รับการส่งเสริม คือ ผลิตบรรจุภัณฑ์จากกระดาษปลอดเชื้อประเภท 6.13.1 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้. -

บัตรส่งเสริมเลขที่	วันก่อนนิติ	บริษัทที่ได้รับการส่งเสริม	วันที่เริ่มมีรายได้
59-0967-1-00-1-0	20 มิถุนายน 2559	บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน)	สิงหาคม 2560

6. ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมรวมกันไม่เกินร้อยละ 50 ของเงินลงทุน เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต โดยไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน มีกำหนดเวลา 3 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้ภายหลังการได้รับบัตรส่งเสริม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้.-

บัตรส่งเสริมเลขที่	วันก่อนนิติ	บริษัทที่ได้รับการส่งเสริม	วันที่เริ่มมีรายได้
60-0503-1-04-1-0	27 มีนาคม 2560	บริษัท โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด (มหาชน)	มิถุนายน 2560

ผลการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน จำแนกเป็นส่วนที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน และส่วนที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ดังต่อไปนี้.-

	หน่วย : พันบาท					
	งบการเงินรวม					
	สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560			สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559		
	กิจการที่ได้รับ การส่งเสริม	กิจการที่ไม่ได้ รับการส่งเสริม	รวม	กิจการที่ได้รับ การส่งเสริม	กิจการที่ไม่ได้ รับการส่งเสริม	รวม
รายได้	366,982	595,649	962,631	345,621	535,533	881,154
ต้นทุนและค่าใช้จ่าย	(162,680)	(566,560)	(729,240)	(150,177)	(595,242)	(745,419)
กำไรสุทธิ	204,302	29,089	233,391	195,444	(59,709)	135,735

ผลการดำเนินงานดังกล่าวข้างต้น จัดสรรตามหลักเกณฑ์ 2 ประการ ดังนี้.-

1. รายได้และค่าใช้จ่ายที่สามารถระบุได้ว่าเป็นของส่วนใดก็จะจัดสรรไปยังส่วนนั้นโดยตรง
2. รายการที่ไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นของส่วนใดก็จะจัดสรรตามสัดส่วนของรายได้แต่ละส่วน

36. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน

บริษัทฯ และพนักงานของบริษัทฯ ได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยบริษัทฯ และพนักงานจะจ่ายสมทบเข้ากองทุนเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 3 - 5 ของเงินเดือน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และจะจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อพนักงานนั้นนอกจากงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนของบริษัทฯ

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้จ่ายเงินสมทบกองทุนในงบการเงินรวม เป็นจำนวนเงิน 2.89 ล้านบาท และ 2.91 ล้านบาท ตามลำดับ ในงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นจำนวนเงิน 2.38 ล้านบาท และ 2.51 ล้านบาท ตามลำดับ

37. ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนงานดำเนินงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่น่าเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของบริษัทฯ และบริษัทย่อยที่ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน ทั้งนี้ ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานของบริษัทฯ คือ คณะกรรมการของบริษัทฯ

บริษัทฯ และบริษัทย่อยนำเสนอข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานดำเนินงานเป็นรูปแบบหลักในการรายงาน ส่วนงานดำเนินงานพิจารณาจากระบบการบริหารจัดการ และโครงสร้างการรายงานทางการเงินภายในที่ได้รายงานต่อผู้มีอำนาจการตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทเป็นเกณฑ์ในการกำหนดส่วนงาน

สินทรัพย์ รายได้จากส่วนงานเป็นรายการที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับส่วนงานหรือที่สามารถปันส่วนให้กับส่วนงานได้อย่างสมเหตุสมผล

ส่วนงานธุรกิจ :

ส่วนงาน 1 : รับจ้างพิมพ์

ส่วนงาน 2 : ผลิตไฟฟ้าด้วยเซลล์แสงอาทิตย์

ส่วนงาน 3 : เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น

ส่วนงาน 4 : บำรุงรักษาโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์

ส่วนงานภูมิศาสตร์ :

ในการนำเสนอการจำแนกส่วนงานภูมิศาสตร์ รายได้ตามส่วนงานแยกตามเขตภูมิศาสตร์โดยกำหนดจากสถานที่ตั้งของลูกค้า

บริษัทฯ และบริษัทย่อย ดำเนินธุรกิจในประเทศไทยและต่างประเทศ โดยมีส่วนงานที่สำคัญ ดังนี้

ส่วนงาน	ขอบเขตการดำเนินงานหลัก
ประเทศไทย	รับจ้างพิมพ์ ผลิตไฟฟ้าด้วยเซลล์แสงอาทิตย์ บำรุงรักษาโรงไฟฟ้า และเข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น
ประเทศญี่ปุ่น	ผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ และ เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น
ประเทศฮ่องกง	เข้าถือหุ้นในบริษัทอื่น

37. ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนงานดำเนินงาน (ต่อ)

37.1 สินทรัพย์ รายได้และผลการดำเนินงานจากส่วนงานทางธุรกิจในการเงินรวม มีดังนี้

	หน่วย : พันบาท					
	งบการเงินรวม					
	สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560					
	ตัดรายการ					รวม
	ส่วนงาน 1	ส่วนงาน 2	ส่วนงาน 3	ส่วนงาน 4	ระหว่างกัน	
รายได้	444,926	264,646	-	12,804	(12,088)	710,288
กำไรจากการดำเนินงาน	136,944	214,163	-	3,888	9,107	364,102
รายได้อื่นๆ						
รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	-	220,589	-	-	-	220,589
ดอกเบี้ยรับ	39,139	3,548	71,474	118	(107,066)	7,213
เงินปันผลรับ	-	-	191,749	-	(191,749)	-
อื่นๆ	14,315	43,040	37,085	22	(69,920)	24,542
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(24,753)	(131,237)	(357)	(159)	(8,476)	(164,982)
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	-	-	-	196,234	196,234
ค่าใช้จ่าย - สุทธิ	(54,329)	(45,157)	(140,543)	(2,145)	59,366	(182,808)
ต้นทุนทางการเงิน	(46,654)	(86,227)	(187,153)	-	111,285	(208,749)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(13,074)	(9,605)	203	(274)	-	(22,750)
กำไรของส่วนงาน	51,588	209,114	(27,542)	1,450	(1,219)	233,391
กำไรส่วนของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม						(26,206)
กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่						207,185
<u>สินทรัพย์ของส่วนงาน</u>						
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และ						
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนส่วนที่ปันส่วนได้	279,837	3,426,877	32,267	182	157,994	3,897,157
สินทรัพย์อื่น						4,581,444
สินทรัพย์รวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560						8,478,601

37. ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนงานดำเนินงาน (ต่อ)

37.1 สินทรัพย์ รายได้และผลการดำเนินงานจากส่วนงานทางธุรกิจในการเงินรวม (ต่อ)

	หน่วย : พันบาท					
	งบการเงินรวม					
	สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559					
	ตัดรายการ					รวม
	ส่วนงาน 1	ส่วนงาน 2	ส่วนงาน 3	ส่วนงาน 4	ระหว่างกัน	
รายได้	512,173	113,802	-	10,059	(9,858)	626,176
กำไรจากการดำเนินงาน	153,769	96,019	-	3,308	(7,349)	245,747
รายได้อื่นๆ						
รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	-	229,035	-	-	-	229,035
ดอกเบี้ยรับ	2,294	4,364	63,484	96	(69,005)	1,233
เงินปันผลรับ	63,000	-	181,963	-	(244,963)	-
อื่นๆ	16,006	6,800	20,860	-	(18,974)	24,692
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(27,103)	(69,667)	(282)	(132)	7,739	(89,445)
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	-	-	-	(2,031)	(2,031)
ค่าใช้จ่าย - สุทธิ	(41,304)	(28,326)	(88,283)	(2,118)	13,508	(146,523)
ต้นทุนทางการเงิน	(18,462)	(70,130)	(92,820)	-	71,015	(110,397)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(16,419)	-	(146)	(12)	-	(16,577)
กำไรของส่วนงาน	131,781	168,095	84,776	1,142	(250,060)	135,734
กำไรส่วนของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม						(16,992)
กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทใหญ่						118,742
สินทรัพย์ของส่วนงาน						
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และ						
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนส่วนที่ปันส่วนได้	263,769	2,686,288	32,314	279	163,706	3,146,356
สินทรัพย์อื่น						3,784,023
สินทรัพย์รวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559						6,930,379

37.2 สินทรัพย์ รายได้ และผลการดำเนินงานจากส่วนงานภูมิศาสตร์

รายได้และผลการดำเนินงานจากส่วนงานทางภูมิศาสตร์ในการเงินรวมสำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 มีดังนี้.-

	หน่วย : บาท	
	งบการเงินรวม	
	ปี 2560	ปี 2559
ประเทศไทย	808,632,254.58	872,978,961.16
ประเทศญี่ปุ่น	153,999,034.41	8,157,199.51
รวม	962,631,288.99	881,136,160.67

37. ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนงานดำเนินงาน (ต่อ)

37.2 สินทรัพย์ รายได้ และผลการดำเนินงานจากส่วนงานภูมิศาสตร์ (ต่อ)

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนตามส่วนงานภูมิศาสตร์ในงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 มีดังนี้

	หน่วย : บาท	
	งบการเงินรวม	
	ปี 2560	ปี 2559 (ปรับปรุงใหม่)
ประเทศไทย	5,307,675,114.69	1,875,511,739.36
ประเทศญี่ปุ่น	2,204,892,998.33	1,814,167,920.87
รวม	7,512,568,113.02	3,689,679,660.23

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีรายการกับลูกค้าภายนอกจำนวน 3 ราย และ 4 ราย ตามลำดับ ที่มีมูลค่าตั้งแต่ร้อยละ 10 ของรายได้รวม ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559
ส่วนงานรับจ้างพิมพ์	164.56	231.95	164.56	231.95
ส่วนงานผลิตไฟฟ้าด้วยเซลล์แสงอาทิตย์	345.61	335.39	-	-
รายได้รวม	510.17	567.34	164.56	231.95

38. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน

บริษัทฯ และบริษัทย่อย ได้ปฏิบัติตามแนวทางในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน ซึ่งอ้างอิงตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 107 เรื่อง "การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน" บริษัทฯ มีข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงินทั้งในงบแสดงฐานะการเงินและนอกงบแสดงฐานะการเงิน ดังนี้

นโยบายการบัญชีที่เกี่ยวข้องได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4.26

38.1 นโยบายการบริหารความเสี่ยง

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีความเสี่ยงจากการดำเนินธุรกิจตามปกติจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และจากการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดตามสัญญาของคู่สัญญา บริษัทฯ และบริษัทย่อย ไม่มีนโยบายที่จะประกอบธุรกรรมตราสารทางการเงินที่เป็นตราสารอนุพันธ์เพื่อการเก็งกำไรหรือเพื่อการค้า

38.2 ความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อ

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีความเสี่ยงจากการให้สินเชื่ออันเกิดจากการที่คู่สัญญาไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญา ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่บริษัทฯ และบริษัทย่อย เพื่อป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับสินเชื่อดังกล่าว บริษัทฯ และบริษัทย่อย ได้มีการควบคุมการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าและสอบทานฐานะทางการเงินของลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ บริษัทฯ และบริษัทย่อย จึงไม่คาดว่าจะไม่ได้รับความเสียหายที่เป็นสาระสำคัญจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญา

สำหรับสินทรัพย์ทางการเงินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินราคาตามบัญชีของสินทรัพย์หลังหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ถือเป็นมูลค่าสูงสุดของความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญา

38. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

38.3 ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่สำคัญอันเกี่ยวเนื่องกับเงินฝากสถาบันการเงิน เงินเบิกเกินบัญชี เงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาวที่มีดอกเบี้ยจากสถาบันการเงิน และหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสินทรัพย์ทางการเงิน และหนี้สินทางการเงินส่วนใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาดหรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ซึ่งใกล้เคียงกับอัตราตลาดในปัจจุบัน ดังนั้น ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อว่าความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยของบริษัทฯ และบริษัทย่อยจะอยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตาม บริษัทย่อย ได้ทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงของอัตราดอกเบี้ยสำหรับเงินกู้ยืมระยะยาว เพื่อช่วยในการบริหารความเสี่ยง

บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่สำคัญ จัดประเภทตามอัตราดอกเบี้ย ได้ดังนี้.-

	หน่วย : พันบาท						
	งบการเงินรวม						
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย		รวม	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)
	ภายใน 1 ปี	มากกว่า 1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	ปรับขึ้นลงตาม ราคาตลาด	ไม่มีอัตรา ดอกเบี้ย		
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560							
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	-	142,994	16,066	159,060	0.10 - 1.00
เงินลงทุนชั่วคราว	-	-	-	22,586	4,424	27,010	0.90 - 2.00
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	476,579	476,579	-
เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน	128,680	-	-	-	-	128,680	0.80 - 1.10
เงินลงทุนระยะยาว	-	-	-	-	422	422	-
เงินให้กู้ยืมระยะยาวแก่บุคคลและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	-	-	75,776	75,776	-
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน	-	-	-	4,096	-	4,096	MLR+1.5
หนี้สินทางการเงิน							
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	150,000	-	-	141,001	-	291,001	MOR,2.35-7.21
ตั๋วแลกเงินขายลด	380,000	-	-	-	-	380,000	3.45
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	187,891	187,891	-
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลและบริษัทอื่น	-	-	-	-	128,896	128,896	-
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	-	-	30,000	30,000	-
เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน	-	-	-	1,638,771	-	1,638,771	THFIX+1.24, MLR-2, MLR-1, FIX+2.5, TIBOR+1.70

38. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

38.3 ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (ต่อ)

หน่วย : พันบาท							
งบการเงินรวม							
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย		รวม	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)
	ภายใน 1 ปี	มากกว่า 1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	ปรับขึ้นลงตาม ราคาสตลาด	ไม่มีอัตรา ดอกเบี้ย		
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559							
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	-	333,359	106,102	439,461	0.125 - 0.875
เงินลงทุนชั่วคราว	-	-	-	57,939	1,926,975	1,984,914	1.00 - 2.60
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	366,598	366,598	-
เงินลงทุนระยะยาว	-	-	-	-	372	372	-
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน	-	-	-	4,954	-	4,954	MLR+1.5
หนี้สินทางการเงิน							
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	-	-	-	119,496	-	119,496	2.05 - 4.00
ตัวแลกเปลี่ยน	490,000	-	-	-	-	490,000	3.45
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	148,497	148,497	-
เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน	-	-	-	1,469,379	-	1,469,379	FIX1M+2.5, MLR-2, TIBOR+1.70
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	-	-	-	-	33	33	-

หน่วย : พันบาท							
งบการเงินเฉพาะกิจการ							
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย		รวม	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)
	ภายใน 1 ปี	มากกว่า 1 - 5 ปี	มากกว่า5 ปี	ปรับขึ้นลงตาม ราคาสตลาด	ไม่มีอัตรา ดอกเบี้ย		
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560							
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	-	1,500	5,060	6,560	0.10 - 0.5
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	378,532	378,532	-
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย	1,270,078	-	-	-	-	1,270,078	5.5
เงินลงทุนระยะยาว	-	-	-	-	422	422	-
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน	-	-	-	4,084	-	4,084	MLR+1.5
หนี้สินทางการเงิน							
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	-	-	-	273,908	-	273,908	MOR,2.35-7.12
ตัวแลกเปลี่ยน	-	-	-	380,000	-	380,000	3.45
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	23,474	23,474	-
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	-	-	30,000	30,000	-
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	-	-	-	11,250	-	11,250	THFIX+1.24, MLR-2, MLR-1
หุ้นกู้	-	815,400	-	-	-	815,400	5 - 5.35

38. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

38.3 ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (ต่อ)

	หน่วย : พันบาท						
	งบการเงินเฉพาะกิจการ						
	อัตราดอกเบี้ยคงที่			อัตราดอกเบี้ย		รวม	อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ (ต่อปี)
	ภายใน 1 ปี	มากกว่า 1 - 5 ปี	มากกว่า5 ปี	ปรับขึ้นลงตาม ราคาตลาด	ไม่มีอัตรา ดอกเบี้ย		
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559							
สินทรัพย์ทางการเงิน							
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	-	-	3,122	6,178	9,300	0.125 - 0.375
เงินลงทุนชั่วคราว	-	-	-	-	584,786	584,786	-
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	175,192	175,192	-
เงินลงทุนระยะยาว	-	-	-	-	372	372	-
เงินให้กู้ยืมแก่พนักงาน	-	-	-	4,936	-	4,936	MLR+1.5
หนี้สินทางการเงิน							
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	-	-	-	54,501	-	54,501	2.10 - 3.90
ตั๋วแลกเงิน	-	-	-	490,000	-	490,000	3.45
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	-	-	-	-	23,928	23,928	-
เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงิน	-	-	-	36,627	-	36,627	MLR-2, THB FIX1M+1.24

38.4 ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมี หนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ซึ่งได้ทำและไม่ได้ทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ และบริษัทย่อยเชื่อว่าจะไม่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญต่องบการเงินของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ดังนี้

หนี้สินทางการเงิน ซึ่งได้ทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน ดังนี้-

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559
หนี้สิน				
เจ้าหนี้ทรัสต์รีซีท				
ดอลลาร์สหรัฐ	2,510,877.30	-	1,988,647.30	-

หนี้สินทางการเงิน ซึ่งไม่ได้ทำสัญญาป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน ดังนี้-

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559
หนี้สิน				
เจ้าหนี้ทรัสต์รีซีท				
ดอลลาร์สหรัฐ	-	3,149,107.58	-	3,149,107.58
ยูโร	350,000.00	-	350,000.00	-

38. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

38.5 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องคือ ความเสี่ยงที่บริษัทฯ และบริษัทย่อย จะไม่สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันได้เมื่อครบกำหนด เนื่องจากไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้หรือไม่สามารถจัดหาเงินได้เพียงพอตามความต้องการในเวลาที่เหมาะสม ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายได้ บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีนโยบายในการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่อาจเกิดขึ้น โดยการจัดเตรียมวงเงินสินเชื่อที่คาดว่าจะเพียงพอในการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ และบริษัทย่อยซึ่งวงเงินดังกล่าวได้รับการอนุมัติจากธนาคารพาณิชย์หลายแห่ง

38.6 การวัดมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่จะได้รับจากการขายสินทรัพย์ หรือจะจ่ายเพื่อโอนหนี้สินในรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่า

วิธีการกำหนดมูลค่ายุติธรรมขึ้นอยู่กับลักษณะของเครื่องมือทางการเงิน ในกรณีของเครื่องมือทางการเงินที่มีการซื้อขายในตลาด มูลค่ายุติธรรมจะกำหนดจากราคาตลาดล่าสุด แต่หากไม่สามารถหาราคาตลาดที่เหมาะสมได้ มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินจะกำหนดขึ้นโดยใช้เกณฑ์การวัดมูลค่าที่เหมาะสม

เนื่องจากสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินส่วนใหญ่ของบริษัทฯ และบริษัทย่อยจัดอยู่ในประเภทระยะสั้นและเงินกู้ยืมมีอัตราดอกเบี้ยใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ยในตลาด บริษัทฯ และบริษัทย่อยจึงประมาณมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินใกล้เคียงกับมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน

38.6.1 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

หน่วย : บาท				
งบการเงินรวม				
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560				
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยราคายุติธรรม				
หมุนเวียน :				
ตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า	4,423,991.81	-	-	4,423,991.81
ไม่หมุนเวียน :				
ตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า	421,850.00	-	-	421,850.00
รวม	4,845,841.81	-	-	4,845,841.81
หน่วย : บาท				
งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560				
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยราคายุติธรรม				
ไม่หมุนเวียน :				
ตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า	421,850.00	-	-	421,850.00
รวม	421,850.00	-	-	421,850.00

38. การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

38.6 การวัดมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน (ต่อ)

38.6.1 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้ (ต่อ)

หน่วย : บาท				
งบการเงินรวม				
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559				
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยราคายุติธรรม				
หมุนเวียน :				
ตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า	1,926,075,323.80	-	-	1,926,075,323.80
ไม่หมุนเวียน :				
ตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า	371,600.00	-	-	371,600.00
รวม	1,926,446,923.80	-	-	1,926,446,923.80

หน่วย : บาท				
งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559				
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยราคายุติธรรม				
หมุนเวียน :				
ตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า	584,785,800.57	-	-	584,785,800.57
ไม่หมุนเวียน :				
ตราสารทุนที่เป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า	371,600.00	-	-	371,600.00
รวม	585,157,400.57	-	-	585,157,400.57

ในงวดปัจจุบัน ไม่มีการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

39. วงเงินสินเชื่อและการค้ำประกัน

บริษัทฯ มีวงเงินสินเชื่อกับธนาคารพาณิชย์ ดังนี้:-

	หน่วย : ล้านบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ปี 2560	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2559
วงเงินเบิกเกินบัญชี	37.00	27.00	37.00	27.00
วงเงินค้ำประกัน	10.73	10.00	10.00	10.00
วงเงิน LC / TR	1,071.07	170.00	213.07	170.00
วงเงินตัวสัญญาใช้เงิน	150.00	100.00	150.00	100.00
วงเงินกู้ยืมระยะยาว	1,720.70	1,369.40	165.00	284.50
วงเงิน LC เพื่อการค้ำประกัน	169.55	648.00	81.93	54.00
รวม	3,159.05	2,324.40	657.00	645.50

วงเงินสินเชื่อดังกล่าวค้ำประกันโดยที่ดิน อาคารทั้งหมด เครื่องจักรและอุปกรณ์บางส่วนของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ทางอ้อม (ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 16) บริษัทย่อย กรรมการบริษัทฯ หุ่นของบริษัทย่อย และบริษัทย่อย ทางอ้อมที่ถือโดยบริษัทย่อยและกรรมการ และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อกำหนดอื่นๆ ที่ระบุไว้ในสัญญา

40. ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น

- 40.1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 บริษัทย่อยทางอ้อมสามแห่งในประเทศไทย และสามแห่งในประเทศญี่ปุ่น มีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายลงทุนก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ ตามสัญญาในอนาคต ดังนี้

	งบการเงินรวม	
	ปี 2560	ปี 2559
ลงทุนก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ในประเทศไทย (หน่วย : ล้านบาท)	83.80	103.31
ลงทุนก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ในประเทศญี่ปุ่น (หน่วย : ล้านเยน)	5,913.88	239.15

- 40.2 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ มีภาระผูกพันต้องจ่ายตามสัญญาซื้อเครื่องจักรในประเทศ จำนวนเงิน 0.04 ล้านบาท และนำเข้าเครื่องจักรต่างประเทศ จำนวนเงิน 1,522.50 ดอลลาร์สหรัฐ
- 40.3 บริษัทย่อยทางอ้อมสี่แห่งในประเทศไทย ได้ทำสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ในโครงการผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ โดยมีกำลังการผลิตรวม 20 เมกกะวัตต์ สัญญาสามฉบับมีระยะเวลา 5 ปี และต่อสัญญาโดยอัตโนมัติครั้งละ 5 ปี จนกว่าจะบอกเลิกสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษรจากคู่สัญญา และอีกหนึ่งฉบับมีระยะเวลา 25 ปี
- 40.4 บริษัทย่อยทางอ้อมแห่งหนึ่งในประเทศไทย ได้ทำสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) ในโครงการผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ที่ติดตั้งบนหลังคา (Solar PV Rooftop) จำนวน 8 แห่ง โดยมีกำลังการผลิตรวม 1,509.20 กิโลวัตต์ สัญญาดังกล่าวมีระยะเวลา 25 ปี
- 40.5 บริษัทย่อยทางอ้อมแห่งหนึ่งในประเทศญี่ปุ่น ได้ทำสัญญาว่าจ้างงานการบริหารจัดการสำหรับธุรกิจผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ โดยมีกำลังการผลิตรวม 12,009.8 กิโลวัตต์ สัญญากำหนดให้บริษัทย่อยทางอ้อมจะต้องจ่ายชำระค่าตอบแทนปีละ 10 ล้านเยน เป็นระยะเวลา 20 ปี นับจากวันเริ่มเดินเครื่องเชิงพาณิชย์จำหน่ายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และต่อสัญญาโดยอัตโนมัติครั้งละ 1 ปี จนกว่าจะบอกเลิกสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษรจากคู่สัญญา

40. ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น (ต่อ)

- 40.6 บริษัทย่อย ได้ทำสัญญาเช่าและสัญญาบริการต่างๆ หลายฉบับ โดยบริษัทย่อย และบริษัทย่อยทางอ้อม มีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าเช่าและค่าบริการในอนาคต ดังนี้

	หน่วย : บาท	
	งบการเงินรวม	
	ปี 2560	ปี 2559
สัญญาบริการรักษาความปลอดภัย	172,500.00	-
สัญญาเช่า	3,304,700.00	2,192,517.63
สัญญาบริการอื่น	-	3,478,236.00
รวม	3,477,200.00	5,670,753.63

- 40.7 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นตามหนังสือค้ำประกันของธนาคารหลายแห่ง จำนวนเงิน 169.17 ล้านบาท และ 198.81 ล้านบาท ตามลำดับ ในงบการเงินรวม และจำนวนเงิน 81.42 ล้านบาท และ 63.38 ล้านบาท ตามลำดับ ในงบการเงินเฉพาะกิจการ

- 40.8 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีภาระผูกพันจากการเข้าประกันวงเงินสินเชื่อระหว่างกันตามรายละเอียดที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 5.3

41. คดีฟ้องร้อง

บริษัทฯ :

เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2559 บริษัทฯ ได้รับคำฟ้องต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ร่วมกับบุคคลอื่น 7 ราย บริษัทฯ ตกเป็นจำเลยร่วมที่ 1 ในฐานความผิดละเมิดข้อมูลอันเป็นความลับทางการค้า โดยโจทก์อ้างว่าพนักงานของโจทก์นำข้อมูลที่เป็นความลับทางการค้ามาเปิดเผยให้กับบริษัทฯ และเรียกค่าเสียหาย รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 753.97 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับจากวันฟ้อง

บริษัทย่อยทางอ้อม :

เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2559 บริษัทย่อยทางอ้อมในประเทศญี่ปุ่น 3 แห่ง [Alternative Energies Kabushiki Kaisha (Jpn Co.) ("AEKK"), AE Power Godo Kaisha (Jpn Co.) ("GK2"), และ Kyotamba Solar Godo Kaisha (Jpn Co.) ("GK3")] ได้รับคำฟ้องร้องต่อศาลแห่งเมืองโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ร่วมกับบุคคลอื่น 2 ราย โดยบริษัทฯ ตกเป็นจำเลยร่วม ในความผิดฐานละเมิดข้อมูลอันเป็นความลับทางการค้า โดยโจทก์อ้างว่าพนักงานของโจทก์นำข้อมูลที่เป็นความลับทางการค้ามาเปิดเผยให้กับบริษัทฯ และเรียกค่าเสียหาย รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 974.72 ล้านเยน

บริษัทฯ ได้มีการเจรจาเพื่อระงับข้อพิพาททางคดี ทั้งคดีในประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น ทั้งหมด โดยสามารถเจรจาตกลงกันได้ ฝ่ายบริษัทโจทก์และบริษัทในประเทศญี่ปุ่น ไม่ประสงค์จะดำเนินคดีกับบริษัทฯ และบริษัทย่อยในประเทศญี่ปุ่นอีกต่อไป และได้มีการยื่นคำร้องขอถอนฟ้องคดีต่อศาลในวันที่ 15 กรกฎาคม 2559 และ 21 กรกฎาคม 2559 ตามลำดับเสร็จสิ้นแล้ว ทั้งนี้โจทก์และจำเลยได้ตกลงที่จะให้ความร่วมมือสนับสนุนในการประกอบการซึ่งกันและกัน จึงได้มีการตกลงทำสัญญาพัฒนาโครงการ PV Solar ระหว่าง บริษัทย่อยของโจทก์ กับ GK3 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2559 เป็นค่าพัฒนาโครงการ Kyotamba Mizuho 12.0008 MWp Solar Plant (ขนาดกำลังการผลิต 9.99 เมกกะวัตต์) จำนวนเงิน 270 ล้านเยน โดยมีการจ่ายชำระครบทั้งจำนวนแล้ว เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2559

41. คดีฟ้องร้อง (ต่อ)

บริษัทย่อยทางอ้อม : (ต่อ)

นอกจากข้อตกลงเพื่อระงับข้อพิพาททางคดีดังกล่าวข้างต้นแล้ว บริษัทฯ ยังมีภาระผูกพันต้องจัดหาโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์อื่นๆ ที่มีกำลังการผลิตไม่ต่ำกว่า 12 เมกะวัตต์ มาขายให้กับโจทก์หรือบริษัทย่อยของโจทก์ภายในวันที่ 15 ธันวาคม 2560 หากไม่สามารถดำเนินการได้ บริษัทฯ ต้องจ่ายค่าเสียหายให้แก่โจทก์เป็นเงิน 690 ล้านบาทหรือประมาณ 197.26 ล้านบาท ในระหว่างการเจรจาประนีประนอมยอมความ บริษัทฯ ได้เจรจากับผู้ขายโรงไฟฟ้าในประเทศญี่ปุ่นให้ชดเชยค่าเสียหายแก่กลุ่มบริษัทจากข้อพิพาทคดีดังกล่าว รวมทั้งจัดหาโรงไฟฟ้าอื่นมาขายให้แก่โจทก์ตามที่โจทก์เสนอ โดยผู้ขายยินยอมที่จะจัดหาโรงไฟฟ้าอื่นมาขายให้กับโจทก์ตามที่โจทก์เสนอ และยินยอมที่จะรับผิดชอบในความเสียหายทั้งปวงที่อาจมีขึ้น

เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2559 บริษัทย่อยทางอ้อมในประเทศญี่ปุ่น 2 แห่ง [Alternative Energies Kabushiki Kaisha (Jpn Co.) ("AEKK") และ AE Power Godo Kaisha (Jpn Co.) ("GK2")] ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลง [MOU] ร่วมกับบริษัทผู้ขายโครงการ [Green Energy Godo Kaisha (Jpn Co.) ("GE")] ให้บริษัท GE ชดเชยค่าเสียหายแก่กลุ่มบริษัทฯ จากข้อพิพาททางคดีดังกล่าว จำนวน 270 ล้านบาท ในระหว่างปี 2560 บริษัทย่อยได้รับชำระเป็นจำนวนเงินรวม 200.74 ล้านบาท และภายหลังสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ได้รับชำระส่วนที่เหลือครบทั้งจำนวนแล้วเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2561

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2560 บริษัทย่อยทางอ้อมในประเทศญี่ปุ่น 2 แห่งข้างต้น ในลงนามในบันทึกข้อตกลง (MOU) เพิ่มเติมร่วมกับบริษัทผู้ขายโครงการ (GE) โดยให้ GE ดำเนินการหาโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์อื่นๆ ที่มีกำลังการผลิตไม่ต่ำกว่า 12 เมกะวัตต์ มาขายคืนให้โจทก์ หรือ บริษัทย่อยของโจทก์ภายในวันที่ 15 ธันวาคม 2560 หากไม่สามารถดำเนินการได้ต้องจ่ายค่าความเสียหายให้แก่โจทก์ เป็นจำนวนเงิน 690 ล้านบาทหรือประมาณ 197.26 ล้านบาท เมื่อครบกำหนดเวลา GE ไม่สามารถดำเนินการหาโครงการโรงไฟฟ้าอื่นมาขายให้โจทก์ตามที่โจทก์เสนอ จึงต้องจ่ายค่าความเสียหายให้โจทก์ อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2560 บริษัทฯ ได้จ่ายชำระค่าความเสียหายให้กับโจทก์ และได้มีการเรียกค่าเสียหายจาก GE ภายหลังสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯ ได้รับชำระค่าเสียหายจาก GE ครบทั้งจำนวนแล้ว (ดูหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 8)

42. ข้อมูลสำคัญอื่น

บริษัท :

- 42.1 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ครั้งที่ 6/2560 เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2560 มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ ลงนามในสัญญาสนับสนุนทางการเงินโดยผู้ถือหุ้น (Equity Contribution and Shareholders Support Agreement) ในฐานะเป็นผู้สนับสนุนหลักใหม่ (The New Major Sponsor) และบริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ("EP" หรือ "บริษัทย่อย") ในฐานะผู้ถือหุ้นใหม่ (The New Shareholder) เพื่อประกอบสัญญาเงินกู้ (Facility Agreement) ของบริษัท พีพีทีซี จำกัด ("PPTC" หรือ "บริษัทร่วมทางตรงและบริษัทร่วมอ้อม") ในสัดส่วนร้อยละ 49.50 โดยจะต้องมีการจัดทำสัญญาเพิ่มเติม ภายใต้สัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสินเชื่อ ครั้งที่ 3

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ครั้งที่ 8/2560 เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2560 มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ ลงนามในสัญญา Sponsor Undertaking ในฐานะเป็นผู้สนับสนุนโครงการ เพื่อประกอบสัญญาเงินกู้ของบริษัทย่อยทางอ้อมในประเทศญี่ปุ่น [Alternative Energies Kabushiki Kaisha (Jpn Co.) ("AEKK")]

42. ข้อมูลสำคัญอื่น (ต่อ)

โครงการลงทุนในโครงการผลิตไฟฟ้า

42.2 โครงการ Kurihara กำลังการผลิต 23 เมกะวัตต์

เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2556 บริษัทย่อยทางอ้อม 2 แห่งในประเทศญี่ปุ่น [Alternative Energies Kabushiki Kaisha (“AEKK”) และ Kurihara Godo Kaisha (Jpn Co.) (“GK1”)] ได้ลงนามในสัญญาแต่งตั้งผู้พัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์กับบริษัทแห่งหนึ่งในประเทศญี่ปุ่น จำนวน 2 โครงการ ขนาดกำลังการผลิต 13 เมกะวัตต์ และ 10 เมกะวัตต์ ตามลำดับ โดยเงื่อนไขในสัญญาที่สำคัญคือ AEKK จะต้องลงนามในสัญญาซื้อขายหุ้น AE Power Godo Kaisha (“GK2”) จากผู้ถือหุ้นเดิมซึ่งการพัฒนาโครงการข้างต้นได้ดำเนินการในนามของ GK1 และ GK2

เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2557 บริษัทย่อยทางอ้อม [บริษัท เอ็ปโก้ เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด (“EPCO-E”)] ได้ลงนามในสัญญาร่วมลงทุน (Tokumei Kumiai Agreement “TK Agreement”) กับ GK1 เพื่อพัฒนาโครงการ Kurihara Phase 2 (ขนาดกำลังการผลิต 10 เมกะวัตต์) และวันที่ 15 พฤษภาคม 2557 EPCO-E ได้ลงนามใน TK Agreement กับ GK2 เพื่อพัฒนาโครงการ Kurihara Phase 1 (ขนาดกำลังการผลิต 13 เมกะวัตต์) ภายใต้สัญญาร่วมลงทุนทั้ง 2 ฉบับนี้ EPCO-E จะต้องจ่ายเงินลงทุนเพื่อก่อสร้างโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ และ EPCO-E จะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในอัตราร้อยละ 97 ของผลตอบแทนจากการลงทุนตลอดอายุโครงการ

GK1 และ GK2 ได้มีการตกลงเข้ารับสิทธิในการผลิตไฟฟ้าสำหรับโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ (Fit) มูลค่ารวม 287.43 ล้านเยน (คิดเป็น 90.65 ล้านบาท) รวมถึงการก่อสร้างสายส่งและเสาเพื่อเชื่อมต่อระบบของการไฟฟ้า (Grid Connection) จากการไฟฟ้าประเทศญี่ปุ่น (Tohoku Electricity Power Company) มูลค่ารวม 182.41 ล้านเยน (คิดเป็น 55.45 ล้านบาท) ซึ่งปัจจุบัน GK1 และ GK2 ได้จ่ายชำระค่าใช้จ่ายดังกล่าวทั้งจำนวนแล้ว และจะใช้ระยะเวลาในการเชื่อมต่อประมาณ 25 เดือน ปัจจุบันผู้พัฒนาโครงการอยู่ในระหว่างการจัดการเรื่องที่ดิน ในเรื่องการเปลี่ยนประเภทที่ดิน

ในระหว่างปี 2560 GK1 และ GK2 ได้ลงนามในสัญญาก่อสร้างโรงไฟฟ้า โดยมีมูลค่าตามสัญญา 5,600 ล้านเยน และ 1,168.02 ล้านเยน ตามลำดับ ปัจจุบัน GK1 และ GK2 ได้จ่ายชำระค่าก่อสร้างแล้ว รวมทั้งสิ้น 973.68 ล้านเยน (คิดเป็น 279.11 ล้านบาท) และจะใช้ระยะเวลาในการก่อสร้างแล้วเสร็จประมาณ 1 ปี

42.3 โครงการ Kyotamba กำลังการผลิต 9.99 เมกะวัตต์

เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2558 บริษัทย่อยทางอ้อม 2 แห่งในประเทศญี่ปุ่น [Alternative Energies Kabushiki Kaisha (“AEKK”) และ AE Power Codo kaisha (Jpn Co.) (“GK2”)] ได้ลงนามในสัญญาแต่งตั้งผู้พัฒนาโครงการไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์กับบริษัทแห่งหนึ่งในประเทศญี่ปุ่น ขนาดกำลังการผลิต 9.99 เมกะวัตต์ มูลค่าตามสัญญา 750 ล้านเยน โดยสัญญาดังกล่าวได้รวมที่ดินและสิทธิในการผลิตไฟฟ้า (Fit) รวมไปถึงใบอนุญาตต่างๆ ซึ่ง AEKK เป็นผู้จ่ายชำระค่าที่ดิน มูลค่า 100 ล้านเยน (คิดเป็น 29.64 ล้านบาท) และเป็นผู้ถือครองกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าว โดย AEKK จะลงนามในสัญญาการใช้สิทธิในพื้นที่ดิน (Land Superficies) กับ Kyotamba Solar Godo Kaisha (Jpn Co.) (“GK3”) ซึ่งเป็นผู้พัฒนาโครงการ Kyotamba ในส่วนของค่าใช้จ่ายในการเข้ารับสิทธิในการผลิตไฟฟ้าและใบอนุญาตต่างๆ มูลค่า 650 ล้านเยน (คิดเป็น 194.29 ล้านบาท) GK2 จะเป็นผู้จ่ายชำระและโอนให้แก่ GK3 เพื่อนำไปดำเนินการพัฒนาต่อ ซึ่ง AEKK และ GK2 ได้จ่ายชำระค่าใช้จ่ายตามสัญญาข้างต้นครบถ้วนแล้ว

42. ข้อมูลสำคัญอื่น (ต่อ)

โครงการลงทุนในโครงการผลิตไฟฟ้า (ต่อ)

42.3 โครงการ Kyotamba กำลังการผลิต 9.99 เมกะวัตต์ (ต่อ)

เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2559 บริษัทย่อยทางอ้อม [บริษัท เอ็ปโก้ เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด ("EPCO-E")] ได้ลงนามใน TK Agreement กับ GK3 เพื่อพัฒนาโครงการ Kyotamba (ขนาดกำลังการผลิต 9.99 เมกะวัตต์) ภายใต้สัญญาร่วมทุนนี้ EPCO-E จะต้องจ่ายเงินลงทุนเพื่อการก่อสร้างโครงการไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ และ EPCO-E จะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในอัตราร้อยละ 97 ของผลตอบแทนจากการลงทุนตลอดอายุโครงการ

โครงการดังกล่าวได้ก่อสร้างแล้วเสร็จ และเริ่มเดินเครื่องเชิงพาณิชย์จำหน่ายไฟฟ้าให้การไฟฟ้าเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2559 เป็นต้นไป

เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2560 AEKK ได้โอนหุ้นทั้งหมดของ GK3 ให้แก่ Kyotamba Solar Holding Ippan Shadan Houjin เพื่อให้เป็นไปตามโครงสร้างทางกฎหมายของประเทศญี่ปุ่น

เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2560 บริษัทย่อยทางอ้อม GK3 ได้ลงนามในสัญญาแต่งตั้งผู้บริหารจัดการสินทรัพย์กับบริษัทแห่งหนึ่งในประเทศญี่ปุ่น ให้เป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการสินทรัพย์ของโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ ตามที่ได้กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 40.5

ในปี 2560 บริษัทย่อยทางอ้อม GK3 ได้ว่าจ้างที่ปรึกษากฎหมายให้สอบทาน TK Agreement และสรุปว่า สัญญาดังกล่าวไม่มีผลบังคับใช้

เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2560 ได้มีการยกเลิก TK Agreement ระหว่าง EPCO-E กับ GK3 ฉบับลงวันที่ 1 เมษายน 2559 และได้ทำสัญญาใหม่ เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2560 แทนฉบับเดิม ซึ่งเนื้อหาหลักคือการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนผลตอบแทนจากเดิมคือสัดส่วนร้อยละ 97 : 3 เป็นร้อยละ 98 : 2 และสัดส่วนการจ่ายเงินลงทุนจากเดิม 648.95 ล้านบาท (ซึ่งจ่ายชำระเงินทุนแล้วจำนวน 50 ล้านบาท เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2559) เป็น 931 ล้านบาท ทั้งนี้ EPCO-E ได้รับคืนเงินลงทุนจาก GK3 ตามสัญญาฉบับเดิมที่ยกเลิก จำนวน 50 ล้านบาท และจ่ายเงินลงทุนตามสัดส่วนของสัญญาฉบับใหม่จำนวน 931 ล้านบาท แล้วเสร็จเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2560

42.4 โครงการ Shichikashuku กำลังการผลิต 3.465 เมกะวัตต์

ที่ประชุมคณะกรรมการของ EP ครั้งที่ 7/2559 เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2559 มีมติอนุมัติให้บริษัท เอ็ปโก้ เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด ("EPCO-E") ซึ่งเป็นบริษัทย่อยทางอ้อมของบริษัทฯ เข้าลงทุนในโครงการโรงงานไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ในประเทศญี่ปุ่น Shichikashuku 1 - 2 รวมจำนวน 2 โครงการ ขนาดกำลังการผลิต 1.98 เมกะวัตต์ และ 1.485 เมกะวัตต์ ตามลำดับ ปัจจุบันยังไม่มีการลงทุนในสัญญาร่วมลงทุน (TK Agreement) แต่อย่างใด

เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2560 บริษัทย่อยทางอ้อม [Alternative Energies Kabushiki Kaisha (Jpn Co.) ("AEKK")] ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายหุ้น Higashi Nihon Mega Solar 3 Godo Kaisha (Jpn Co.) ("GK4") จากผู้ถือหุ้นเดิม มูลค่าตามสัญญา 410.42 ล้านบาท ซึ่ง GK4 เป็นผู้ได้รับสิทธิในการพัฒนาโครงการโรงงานไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน 2 โครงการ ตามที่กล่าวไปแล้วข้างต้น สัญญาดังกล่าวได้รวมสิทธิในการผลิตไฟฟ้า และใบอนุญาตต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างโครงการไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ (Fit) มูลค่า 314.37 ล้านบาท (คิดเป็น 95.44 ล้านบาท) รวมถึงสิทธิในที่ดินมูลค่า 96 ล้านบาท (คิดเป็น 95.44 ล้านบาท) ซึ่งที่ดินดังกล่าว GK4 ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายที่ดินกับบริษัทแห่งหนึ่งในประเทศญี่ปุ่น โดยสัญญาฉบับดังกล่าวจะมีผลเมื่อโครงการดังกล่าวได้ก่อสร้างแล้วเสร็จ

42. ข้อมูลสำคัญอื่น (ต่อ)

โครงการลงทุนในโครงการผลิตไฟฟ้า (ต่อ)

- 42.5 โครงการลงทุนในโครงการผลิตพลังงานไฟฟ้าขนาดเล็ก (Small Power Producer - SPP) โดยใช้พลังงานความร้อนร่วม (Co-Generation Combined Power Plant) :

บริษัทย่อยทางตรง : บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) “EP”

เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2559 และ วันที่ 29 มิถุนายน 2559 EP ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายหุ้น ของบริษัท 3 แห่ง จำนวน 3 ฉบับ รวมเป็นมูลค่าตามสัญญา 2,649.68 ล้านบาท เพื่อให้ได้มาซึ่งโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานไฟฟ้าขนาดเล็ก (Small Power Producer - SPP) โดยใช้พลังงานความร้อนร่วม (Co - Generation Combined Power Plant) จำนวน 3 โรงไฟฟ้า กำลังการผลิตสูงสุดรวม 360 เมกกะวัตต์ และ ไอน้ำกำลังการผลิตสูงสุดรวม 90 ตันต่อชั่วโมง ตามเงื่อนไขสัญญาทั้ง 3 ฉบับ ระบุว่าจะต้องได้รับอนุมัติการเข้าทำรายการดังกล่าวจากที่ประชุมคณะกรรมการและที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ และ EP

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทของ EP ครั้งที่ 5/2559 เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2559 และที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของ EP ครั้งที่ 2/2559 เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2559 อนุมัติให้ EP เข้าทำรายการดังกล่าวได้ โดยมีข้อมูลที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการทำสัญญาดังกล่าวข้างต้นดังนี้.-

ให้ EP เข้าทำสัญญาซื้อขายหุ้นในบริษัท ทศนครี จำกัด เพิ่มเติมจากผู้ถือหุ้นเดิมอีกจำนวน 3,099,998 หุ้น โดยมีมูลค่าตามสัญญา 509.42 ล้านบาท ภายหลังการซื้อหุ้น สัดส่วนการถือหุ้น ในบริษัทดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 99.99 และสัดส่วนการถือหุ้นทางอ้อมในบริษัท เอสเอสยูที จำกัด EP จ่ายชำระค่าหุ้น คิดเป็นร้อยละ 20 ครบทั้งจำนวนแล้ว เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2560

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ได้จ่ายชำระเงินมัดจำเพื่อซื้อหุ้นแล้วรวมเป็นจำนวนเงิน 300 ล้านบาท

โรงไฟฟ้า SSUT ได้เริ่มจำหน่ายกระแสไฟฟ้าเชิงพาณิชย์ ขนาดกำลังการผลิตสูงสุดรวม 240 เมกกะวัตต์ และ ไอน้ำ กำลังการผลิตสูงสุดรวม 60 ตันต่อชั่วโมง ให้กับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 3 ธันวาคม 2559 และ วันที่ 29 ธันวาคม 2559 เป็นต้นไป

ที่ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 และที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560 ของ EP มีมติอนุมัติให้ EP เข้าซื้อหุ้นของบริษัท เอสทีซี เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด จำนวน 78,447,600 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 100 ของทุนจดทะเบียน และเข้าซื้อหุ้นของบริษัท เอเพ็กซ์ เอ็นเนอร์ยี่ โซลูชั่น จำกัด จำนวน 20,602,400 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 81.25 ของทุนจดทะเบียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าถือหุ้นทางอ้อมในบริษัท แทค เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด (TAC) ในสัดส่วนร้อยละ 50 และเพื่อเข้าถือหุ้นทางอ้อมในบริษัท พีพีทีซี จำกัด (PPTC) ในสัดส่วนร้อยละ 25 และบริษัท เอสเอสยูที จำกัด (SSUT) ในสัดส่วนร้อยละ 20 ของทุนจดทะเบียน ทั้งนี้ EP ได้จ่ายชำระค่าหุ้นของทั้ง 2 บริษัทข้างต้นครบถ้วนแล้วเมื่อวันที่ 3 เมษายน 2560 และวันที่ 26 เมษายน 2560

เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2560 EP ได้เข้าซื้อหุ้นของบริษัท พีพีทีซี จำกัด จากผู้ถือหุ้นเดิมเพิ่มเติม ในสัดส่วนร้อยละ 24.50 ของทุนจดทะเบียน ซึ่งได้จ่ายชำระค่าหุ้นดังกล่าวทั้งจำนวนแล้ว

43. การออกงบการเงินใหม่

ในปี 2559 บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด(มหาชน) (EP) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้ทำสัญญาซื้อขายหุ้นของบริษัท ทัทนัตรี จำกัด (TSR) จากผู้ถือหุ้นเดิม 2 ฉบับ โดยมีรายละเอียดดังนี้:-

สัญญาฉบับที่ 1 ลงวันที่ 29 มิถุนายน 2559 ทำสัญญาซื้อขายหุ้นจาก บริษัท เอสทีซีกรีน จำกัด จำนวน 3,100,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 164.33 บาท เป็นจำนวนเงิน 509.42 ล้านบาท โดยมีสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 50 ซึ่งได้มีการจ่ายซื้อเงินลงทุนดังกล่าวแล้วในวันที่ 15 ธันวาคม 2559

สัญญาฉบับที่ 2 ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2559 ทำสัญญาซื้อขายหุ้นจาก บริษัท พีพีจีอาร์ จำกัด จำนวน 3,099,997 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 164.33 บาท เป็นจำนวนเงิน 509.42 ล้านบาท โดยมีสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 49.99 ซึ่งได้มีการจ่ายเงินมัดจำค่าหุ้นให้กับผู้ขายในวันทำสัญญา จำนวนเงิน 50 ล้านบาท และได้มีการจ่ายซื้อเงินลงทุนดังกล่าวแล้วในวันที่ 11 มกราคม 2560

จากการทำสัญญาทั้ง 2 ฉบับข้างต้น ผู้บริหารของบริษัทฯ และ EP พิจารณาแล้วเห็นว่า EP มีเจตนาที่จะซื้อหุ้นของ TSR เพื่อควบคุมและสั่งการดำเนินกิจกรรมของ TSR ตั้งแต่แรก โดยในวันที่ 15 ธันวาคม 2559 EP ได้จ่ายชำระค่าซื้อหุ้นตามสัญญาฉบับที่ 1 ในสัดส่วนร้อยละ 50 ของทุนของ TSR และชำระเงินมัดจำค่าหุ้นตามสัญญาฉบับที่ 2 บางส่วนแล้ว อีกทั้งมีการแต่งตั้งตัวแทนจาก EP เข้าเป็นกรรมการของ TSR ด้วย EP จึงตีความว่า TSR มีสถานะเป็นบริษัทย่อยของ EP ตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2559 ในการนี้ EP เข้าซื้อหุ้นของ TSR ซึ่งเป็นบริษัทที่ตั้งขึ้นเพื่อถือหุ้นในบริษัทอื่น (holding company) เพื่อให้ได้มาซึ่งการถือหุ้นทางอ้อมของบริษัท เอสเอสยูที จำกัด (SSUT) ซึ่งเป็นบริษัทร่วมของ TSR (TSR ถือหุ้นร้อยละ 20 ของทุนจดทะเบียนของ SSUT) ทั้งนี้ SSUT ประกอบธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนร่วม และเริ่มผลิตไฟฟ้าตั้งแต่วันที่ 3 ธันวาคม 2559 EP จึงบันทึกเงินลงทุนใน TSR เป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อย และรับรู้ค่าความนิยมจากการซื้อหุ้น TSR ในงบการเงินของ EP มีผลให้บริษัทฯ แสดงเงินลงทุนใน TSR เป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อยทางอ้อม และแสดงค่าความนิยมในงบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 ซึ่งได้รับการตรวจสอบและออกเผยแพร่เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2560

ทั้งนี้ผู้บริหารของบริษัทฯ และของ EP ได้มีการพิจารณาการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับการลงทุนใน TSR ใหม่ โดยเห็นว่า ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2559 การซื้อหุ้นตามสัญญาฉบับที่ 2 ยังไม่สมบูรณ์แม้ว่ามีการทำสัญญาแล้ว แต่การชำระเงินเสร็จสมบูรณ์เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2560 กรรมการ TSR ซึ่งเป็นตัวแทนของ EP ยังไม่มีอำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องที่สำคัญทั้งหมดของ TSR ในวันดังกล่าว อีกทั้ง TSR เป็นบริษัทที่ตั้งขึ้นเพื่อถือหุ้นในบริษัทอื่น (holding company) ไม่มีการทำธุรกิจอื่นใด โดยมีสินทรัพย์หลัก คือเงินลงทุนในบริษัทร่วม (SSUT) ตามรายละเอียดข้างต้น และไม่มีอำนาจควบคุมปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของธุรกิจโรงไฟฟ้าของบริษัทร่วม จึงสรุปได้ว่าเงินลงทุนใน TSR ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2559 เป็นเงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกันไม่ใช่บริษัทย่อย และการลงทุนในการซื้อ TSR เป็นการซื้อสินทรัพย์ ซึ่งไม่ก่อให้เกิดธุรกิจ มิใช่การซื้อธุรกิจตามคำนิยามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2558) ซึ่งไม่ก่อให้เกิดค่าความนิยม ดังนั้นบริษัทฯ ได้มีการแก้ไขและจัดให้มีการออกงบการเงินรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 ขึ้นใหม่เพื่อแทนงบการเงินรวมฉบับเดิมที่ออกไปแล้ว ซึ่งได้รับการตรวจสอบและออกเผยแพร่เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2560 การปรับปรุงมีผลกระทบต่องบการเงินรวมดังนี้:-

43. การออกงบการเงินใหม่ (ต่อ)

	หน่วย : บาท		
	งบการเงินรวม		
	ตามที่แสดงใหม่	แก้ไขข้อผิดพลาด เพิ่มขึ้น (ลดลง)	ตามที่เคย รายงานไว้
งบแสดงฐานะการเงิน			
<u>สินทรัพย์</u>			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	439,461,620.55	(785,425.20)	440,247,045.75
เงินลงทุนชั่วคราว	1,984,913,979.84	(6,208,963.71)	1,991,122,943.55
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้หมุนเวียนอื่น	366,597,586.49	(163,832.75)	366,761,419.24
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	-	(37,000,000.00)	37,000,000.00
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	386,903,020.31	(6,798.13)	386,909,818.44
เงินฝากที่ติดภาระค้ำประกัน	-	(25,381,000.00)	25,381,000.00
เงินลงทุนในกิจการที่ควบคุมร่วมกัน	507,391,683.23	56,116,729.03	451,274,954.20
ค่าความนิยม	-	(261,894,002.45)	261,894,002.45
<u>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</u>			
<u>หนี้สิน</u>			
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้หมุนเวียนอื่น	148,496,847.01	(53,715.34)	148,550,562.35
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	-	(14,865,112.65)	14,865,112.65
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทอื่น	-	(14,906,784.41)	14,906,784.41
<u>ส่วนของผู้ถือหุ้น</u>			
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	295,035,705.33	(245,497,680.81)	540,533,386.14
<u>งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ</u>			
ดอกเบียร์รับ	1,233,841.97	17,802.84	1,251,644.81
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	137,345,465.94	(13,789.89)	137,359,255.83
กำไรก่อนส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	264,740,294.48	4,012.95	264,744,307.43
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(2,031,316.77)	(4,012.95)	(2,035,329.72)

44. การบริหารจัดการทุน

วัตถุประสงค์ในการบริหารทางการเงินของบริษัทฯ และบริษัทย่อย คือ การดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและการดำรงไว้ซึ่งโครงสร้างของทุนที่เหมาะสม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ในงบการเงินรวมแสดงอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเป็น 2.43 : 1 และ 2.16 : 1 ตามลำดับ และในงบการเงินเฉพาะกิจการเป็น 1.10 : 1 และ 0.46 : 1 ตามลำดับ

45. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลา

บริษัท :

- 45.1 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2561 มีมติอนุมัติแผนการเสนอขายหุ้นสามัญของบริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) (EP) ต่อประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก (IPO) และแผนการนำหุ้นของ EP จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Spin Off) โดยจำนวนหุ้นสามัญที่ออกใหม่ที่จะเสนอขายต่อประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรกของ EP จะมีสัดส่วนร้อยละ 20 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของ EP ภายหลังการเพิ่มทุน และบริษัทฯ จะยังคงเป็นผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุมใน EP ในสัดส่วนร้อยละ 60 ของทุนจดทะเบียนภายหลังการเพิ่มทุน
- 45.2 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ครั้งที่ 2/2561 เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2561 มีมติอนุมัติสัดส่วนจำนวนหุ้นสามัญที่ออกใหม่ของ บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) (EP) ที่จะจัดสรรให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทที่มีสิทธิจองซื้อหุ้นตามสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทฯ (Pre-emptive Rights) ในอัตราไม่เกินร้อยละ 35 ของจำนวนหุ้นสามัญที่ออกใหม่ของ EP ที่จะเสนอขายต่อประชาชนทั่วไปเป็นครั้งแรก
- 45.3 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ครั้งที่ 3/2561 เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2561 มีมติอนุมัติให้นำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น จ่ายเงินปันผลจากการดำเนินงานของบริษัทฯ ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม ถึง ธันวาคม 2560 และจากกำไรสะสมในอัตราหุ้นละ 0.08 บาท รวมเป็นเงินจำนวน 66.68 ล้านบาท

บริษัทย่อยทางตรง : บริษัท อีสเทอร์น พาวเวอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) "EP"

- 45.4 ที่ประชุมคณะกรรมการของ EP ครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2561 และที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2561 มีมติอนุมัติเรื่องที่สำคัญดังนี้
- 45.4.1 เปลี่ยนแปลงมูลค่าหุ้นที่ตราไว้ของ EP จากเดิมมูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.10 บาท เป็นมูลค่าหุ้นละ 0.50 บาท
- 45.4.2 เพิ่มทุนจดทะเบียนของ EP จำนวน 300 ล้านบาท จากทุนจดทะเบียนเดิมจำนวน 1,200 ล้านบาท เป็นทุนจดทะเบียนจำนวน 1,500 ล้านบาท โดยการออกหุ้นสามัญจำนวน 600 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท
- 45.4.3 นำหุ้นของ EP เข้าจดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

46. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2561